Интервю
Аделина Иванова за отчаянието и недоверието в политиците
Стр. 10

Сигнал
„Софийска вода" ощетявала столичани с $250 000 на година
Стр. 4

Разкрития
Терористите от Бостън се оказаха чеченци
Стр. 7

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 20-21 АПРИЛ 2013 ГОДИНА 23 БРОЙ 93 (6497)

www.duma.bg

ПЕГАС
Да върнем паметника на Никола Вапцаров при НХГ
Стр. 20

Неделник
Българка е пътешественик номер 1 в света
Стр. 14

Легенди
Рок група „Айсберг" чества 25-годишен юбилей на 4 май
Стр. 33

От бедност
Пловдивските художници остават без дом
Стр. 29

Протест
ЦСКА поиска оставката на спортния министър
Стр. 38

Няколко думи

Веселка ВЕНКОВА

Ало, Петя?

Служебната министърка на вътрешните работи цял ден мълча по "случая Флоров". Защо, министър Първанова? Какво стана? Чуждите медии гръмнаха. Обвиненото срещу Флоров засяга Цветанов, предаде Агенция "Франс прес", "Близък сътрудник на Цветанов защитава наркотрафиканти", пише сайтът на турския всекидневник "Хюриет".

Това, че социалистите поискаха още по обед "Първанова и Райков да освободят незабавно Станимир Флоров", Първанова се направи, че не е чула. Градският прокурор на София поиска още сутринта "да предприемете мерки по Закона за МВР за отстраняването на Флоров от ръководния пост в ГДБОП". Сиреч, да спазите закона.

Към 15 ч. не издържа и президентът, който ви назначи в гарнитурата "Райков". "Очаквам служебният вътрешен министър да бъде категоричен - да вземе необходимите мерки в подкрепа на прокуратурата, дори ако това включва отстраняването на директора на ГДБОП".

Борисов пък мълча. Цветанов обвини "тъмните сили" късно след обед. Наложи се Първанова да чуе държавното обвинение и Росен Плевнелиев. Е, те със сигурност остават на власт и след 12 май 2013 г. Министърката прецени, че не си струва човек да седне на кратката скамейка само защото е бил лоялен в неподходящ момент.

От кого се боеше Първанова, от клиентелата на г-н Флоров? Или от самия него? Щото ако момчето е събирало едни пари не за себе си, а за дейността на една ОПГ, си е страшничко наистина.

Министър Първанова се реши малко преди 7 вечерта. Времето й стигна да се запознае с материалите, изпратени от прокуратурата. Чакахме я цял ден да обяви решението си. Макар че след прокуратурата и Плевнелиев е малко късничко...

Отстраниха Флоров от ГДБОП

Президентът призова Петя Първанова за това, тя мълча цял ден

Със заповед на министърката на вътрешните работи директорът на ГДБОП главен комисар Станимир Флоров е временно отстранен от длъжност.

Причината е образуваното срещу него досъдебно производство. Временно длъжността ще изпълнява Валентин Трифонов, досега зам.-директор.

Софийската градска прокуратура образува досъдебно производство срещу Флоров за подкуп в особено големи размери и представляващ особено тежък случай. Според държавното обвинение са налице достатъчно данни за престъпление по чл. 302а от НК.

Градският прокурор на София Николай Кокинов съобщи на Петя Първанова за образуваното дело и й предложи да спази Закона за МВР и да отстрани Флоров от поста до приключване на разследването. Служебният министър да съдейства на прокуратурата и да предприеме мерки, призова президентът Росен Плевнелиев след скандалните разкрития. Първанова не реагира публично през целия ден.

Стр. 3

Снимка БГНЕС

Няколко десетки души организираха вчера в Благоевград флашмоб срещу подслушванията и ината на Цветан Цветанов пред сградата на полицията в Благоевград. Водени от лицето на протестите срещу монополите Людмила Манова, недоволните от действията на Цветан Цветанов пресякоха няколко пъти двете пешеходни пътеки пред сградата на ОД на МВР

ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ АУТ ОТ „КОЗЛОДУЙ", ОЩЕ 23-МА ОТ ДРУЖЕСТВАТА НА МИЕТ УВОЛНЕНИ

Стр. 6

ISSN 0861-1343

България

Близо 50% готови за протест след изборите

ГЕРБ е изчерпал потенциала си, а БСП има резерви, анализира социологът Юрий Асланов

Мария НИНОВА

49,3% от хората са готови да излязат на улицата, ако се стигне до нови протести след парламентарните избори. Това стана ясно от проучване на агенция АФИС, оповестено вчера от социолога Стефан Георгиев. Допитването е обхванало 1300 пълнолетни граждани, подбрани случайно. С изключително висока подкрепа се откроват идеи, които имат радикален характер и опират до нагласи за цялостно преустройство на властта, до съотношението между властите и граждански контрол върху властта, смятат от АФИС.

Агенцията е изследвала и виновника за положението на страната в последните години. Всеки пети е посочил бившите управляващи от ГЕРБ, а за Тройната коалиция са дали 13,1%. С по-малки проценти посочват за виновници - НДСВ, ОДС и кабинета на Иван Костов, а 52% са отговорили - всички от изброените.

Мнозинството от анкетираните граждани не се надяват изборите да доведат до стабилно парламентарно мнозинство и силно правителство. Очакваният на обществото за честни избори също е песимистично. 41,3% смятат, че изборния ден ще премине под известни нарушения, а 38% са категорични, че ще има лъжи и манипулации.

От АФИС изтъкнаха, че хората засегнати от кризата и загубили работата си през 2011 г. са 25%, две години по-късно те са нарастнали до 32 на сто.

Шефът на агенцията Юрий Асланов изтъкна парадоксът, че според него най-мразените партии са сигурни участници в управлението. "Чудо като през 2001 и 2009 година не се очаква", заяви Асланов визирайки начина, по който дойдоха на власт Симеон Сакскобургготски и Бойко Борисов. Асланов бе категоричен, че хората искат съчувствие и съпричасност от политиците.

По едно и също време излезе и проучването на НЦИОМ. И двете агенция са категорични, че в следващия парламент ще влязат четири партии. АФИС дава на 24% на ГЕРБ и 18,9% за БСП, НЦИОМ дава също почти 24% на бившите управляващи, а за социалистите отчитат 17,5%. Социологическите агенции се разминават в данните си за трето и четвърто място. От АФИС третото място прогнозират за "Атака" с 5,4%, а НЦИОМ ги слага на четвърто място след ДПС с 5,2%. Партията на Лютви Местан получава 5% от АФИС и 6,2% от НЦИОМ. Агенциите оставят партията на Меглена Кунева Движение "България на гражданите" под чертата за влизане в парламента, но са категорични, че е напълно възможно да мине четири процентовата бариера. И двете проучвания са направени преди да избухне скандала с незаконните подслушвания.

Според Юрий Асланов обаче ГЕРБ вече са изчерпали потенциала си, докато БСП разполага с резерви, които би могла да оползотвори до края на предизборната кампания.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

В центъра на Добрич работници, ангажирани по програма от социални помощи към временна заетост, разчистваха плакати, натрупани от минали и настоящата предизборната кампания

Уволнения в Министерството на правосъдието

Главният секретар на Министерството на правосъдието Елена Петкова е освободена от длъжност поради установени административни несъответствия с изискванията за заемане на длъжността, съобщиха от пресцентъра на ведомството вчера. Уволнението ѝ е влязло в сила на 16 април. Поради констатирани несъответствия с изискванията за заемане на длъжността е освободен и Янко Хаджигеоргиев, главен инспектор в Инспектората на министерството. Извършва се проверка, свързана с директора на дирекция "Човешки ресурси" в правосъдното министерство Даниела Лазарова, която е отстранена от поста си до приключване на проверката.Столичен всекидневник съобщи вчера, че 1/3 от служителите в правосъдното министерство са назначени незаконно. Изданието се позовава на доклад на вътрешния инспекторат във ведомството, който разкрива, че 86 от общо 262 от работещите в него не са се явявали на конкурс, което е задължително условие по закон. В отговор на въпрос на медии за скандала с назначенията от правосъдното мининстерство твърдят, че до момента не са установени закононарушения. Проверява се всяко назначение, уточняват от ведомството. Съгласно Закона за държавния служител се допуска назначаване без конкурс на служители в случаите на заместване на титуляр, ползващ редовен отпуск по майчинство или с дългосрочен болничен лист.

Над 2/3 от заявленията за гласуване в чужбина са от Турция

83 884 заявления за гласуване в чужбина са подадени до момента. От тях 72 526 - на хартия, над 11 000 - по електронен път, съобщи вчера говорителят на МВнР Димитър Япраков. Най-голям брой от подадените заявления - над 2/3, са от Турция. В южната ни съседка са подадени 63 667 документи за изборите. Там прогнозно ще бъдат разкрити 86 СИК.

На изборите на 12 май ще има 227 СИК в чужбина в 56 държави. За сравнение Япраков обясни, че на предишните парламентарни избори на вота (2009 г.) е имало разкрити 274 СИК в 58 държави. На този вот няма да има секции в Нова Зеландия и Беларус.

В 39 държави ще се гласува само в консулските ни служби. В 17 страни ще се разкрият изборни секции и извън дипломатическите ни представителства. В Бразилия, Бахрейн, Естония, Куба, Непал, Литва, Пакистан и Тайланд няма особено желаещи българи да гласуват.

26 българи искат да гласуват в Сао Паоло, в Бахрейн - 14, по 2-ма в Куба и Естония, 1 в Непал, Литва - 4, Тайланд - 5, Пакистан - 4. Сънародниците ни в Германия ще могат да упражнят правото си на глас в почетните ни консулства в Хамбург, където са подадени 193 заявления, и в Магдебург, където подадените заявления са 151.

В Дюселдорф няма да може да се гласува, защото са подадени само 95 електронни заявления. 3621 са заявленията в Испания - Барселона, Мадрид, Валенсия, Кулядо Виляльба, Хетафе, Палма де Майорка и др. Общо прогнозата е за 24 СИК в Испания. В Италия ще се гласува в Милано, Неапол и Рим.

В САЩ ще бъдат разкрити 11 СИК - там са подадени 1913 заявления за гласуване в Чикаго, Бостън, Дейвидсън. Атланта и др. Във Великобритания, където сънародниците за този вот са доста активни, ще бъдат разкрити 12 СИК, като две секции са само в Лондон. В Македония ще има 2 СИК.

ПРЕДИЗБОРНА ХРОНИКА

5

ПОСРЕЩНАХА СТАНИШЕВ В ПАВЛИКЕНИ С ХЛЯБ И СОЛ

С хляб и сол посрещнаха в Павликени лидера на БСП Сергей Станишев вчера. Търговци го поканиха в магазина си и по стара българска традиция го гостиха с хляб и сол. Пред тях Станишев подчерта, че дребният бизнес е изключително важен за поминъка на хората в по-малките населени места и че е необходимо държавата да подкрепя неговото развитие. Председателят на БСП се разходи в центъра на Павликени и разговаря с хората. Гражданите споделяха помежду си, че отдавна не е имало толкова голям интерес към посещение на политик в града им.

ОРЕШАРСКИ СЕ СРЕЩНА С БИЗНЕСА В ШУМЕН

Кандидатът на БСП за премиер Пламен Орешарски се срещна с представители на бизнеса в Шумен. Заедно с него беше и водачът на листата за Шуменска област Димитър Дъбов, както и вторият в листата на "Коалиция за България" Иван Иванов. Сега ситуацията в България в икономически план е доста неблагоприятна, заяви пред бизнеса в Шумен Пламен Орешарски. По думите му има наслагване на два фактора - неблагоприятна външна среда и не особено благоразумните политики, водени в последните няколко години. Беше допуснат един доста засилен административен натиск върху бизнеса на всички нива, който допълнително стагнира доверието, каза Орешарски.

БАНСКО ПОИСКА СПАСЕНИЕ ОТ РАЗРУХАТА

"Вие трябва да ни спасите от разрухата! Вие трябва да нахраните България с хляб!" - с тези думи се обърнаха гражданите на Банско към кандидатите за народни представители от листата на Коалиция за България в Благоевградска област. Водачът ѝ инж. Емил Костадинов увери присъстващите, че те ще направят всичко по силите си, за да върнат България на хората. Спас Панчев - втори в листата и коалиционен партньор от Земеделски съюз "Александър Стамболийски", призова жителите на Банско да гласуват за този, за когото преценят, но ги помоли да погледнат дълбоко в душата си, защото там се крие истината, а тя е номер 5. В срещата с избирателите от Банско участваха и кандидатите за народни представители от листата на Коалиция за България Тодор Радулов, Димитър Капитанов, Асен Балабанов, Магдалена Пиринска, Йорданка Атанасова, Николай Дундалов и Николай Георгиев.

АНГЕЛ НАЙДЕНОВ ЩЕ НАСТОЯВА ЗА ПОВЕЧЕ ПАРИ ЗА КУЛТУРА

Водачът на листата на Коалиция за България в Перник Ангел Найденов и кандидатите за народни представители Хранимир Генчев и Галина Такева се срещнаха със представители на Двореца на културата и на Драматичен театър "Боян Дановски" в миньорския град. Те разговаряха за състоянието, възможностите за финансиране, заплащането и издръжката в културните институции. Кандидатите за народни представители поеха ангажимент през следващия мандат да отстояват увеличаване на средствата за култура, като той да достигне поне 0,8% от БВП, какъвто беше края на управлението на тройната коалиция. Ангел Найденов поясни, че ако БСП спечели вота на 12 май, ще търси вариант за по-прецизно разпределяне на общинските бюджети.

ПРОМЯНА НА ПЕНСИОНЕРСКИТЕ КЛУБОВЕ ОБЕЩАХА КАНДИДАТ-ДЕПУТАТИ ОТ БУРГАС

Промяна на статута на пенсионерските клубове и превръщането им от кафенета в центрове за социални контакти и подкрепа, обещаха на среща с възрастни хора кандидатите за народни представители от Коалиция за България в Бургас Христо Монов и Катя Колева. Вторият в листата на социалистите в Бургас бе категоричен, че БСП възнамерява да направи нужните промени, за да може пенсионерските клубове да не са просто кафета с висок наем и никаква поддръжка, а центрове, в които хората от третата възраст да получават пакет социални, здравни услуги и по-добър културно-битов живот.

Цитат на деня

Около Цветанов мирише все по-лошо, прекалено много грозни разкрития се нагнетяват напоследък, за да продължава да го играе „носителя на воля“ да бори престъпността и корупцията. Пази Боже от такава воля!

ЛЮТВИ МЕСТАН

Флоров обвинен за огромен подкуп

Първанова да вземе спешни мерки, призова Росен Плевнелиев, министърката мълча цял ден

Софийската градска прокуратура образува досъдебно производство срещу директора на ГДБОП Станимир Флоров за подкуп в особено големи размери и представляващ особено тежък случай. За това съобщиха от държавното обвинение с твърдението, че са налице достатъчно данни за извършено престъпление по чл. 302а от НК.

Във връзка с получените в СГП сканирани копия на класифицирани документи, в хода на извършената проверка, започнала на 17 април 2013 г., от МВР и ДАНС били изискани оперативните дела, водени срещу директора на ГДБОП. От анализа на получените по електронен път материали се установява, че те са идентични с документите в 4 оперативни дела. “От съдържанието на документите в тези оперативни дела, както и от други доказателствени източници е направен извод, че са налице достатъчно данни за извършено от Станимир Флоров престъпление по чл.302а”, категорични са обвинителите.

Разследването, по което ще се събират доказателства и за евентуално извършено престъпление по чл. 357 НК - разгласяване на класифицирана информация, е възложено на следствения отдел на Софийската градска прокуратура, чийто ръководител е Петьо Петров, известен с прякора Петьо Евроto.

Градският прокурор на София Николай Кокинов лично е уведомил служебния вътрешен министър Петя Първанова за образуваното дело и е предложил тя да предприеме мерки по Закона за МВР за отстраняването на Флоров от ръководния пост в ГДБОП. Той изпълнява и задълженията на заместник на главния секретар Калин Георгиев, като на практика ръководи и контролира МВР в отсъствието на Цветан Цветанов, за което отдавна алармира опозицията.

От МВР заявиха, че министърът все още не се е запознала с материалите, изпратени от прокуратурата, и след като го направи, ще обяви решението си.

Очаквам служебният вътрешен министър да бъде категоричен - да вземе необходимите мерки в подкрепа на прокуратурата, дори ако това включва отстраняването на директора на ГДБОП, каза вчера президентът Росен Плевнелиев. До края на работния ден вчера министърката запази демонстративно мълчание, дори и след публичната подкана на президента да изпълни задълженията си по Закона за МВР.

Според изтеклите преди два дни документи с гриф “Строго секретно” Флоров е разработван от службите през 1999 г. и през 2002 г. за нерегламентирани контакти с лица от криминалния контингент и подозиран, че е покровителствал наркоразпространители.

В четвъртък Богомил Бонев потвърди автентичността на документите, за което ДУМА писа. Информацията, получавана към онзи момент, е била достатъчна за дисциплинарно уволнение на Флоров, но не и за осъдителна присъда, каза Бонев и специално уточни, че не е изтекла цялата, а само част от разработката.

Едната част от документите разказва, че Флоров е бил обект, разработван от Национална служба “Сигурност” заради съмнения, че използва служебното си положение, за да покровителства заподозрени за контрабанда и наркотрафик. Вторият случай, в който според изпратените документи Флоров е разработван от НСС, е през 2002 г. Върху разработката било залепено розово листче, на което ръкописно пишело “класически чадър”.

АФП: Обвинението срещу Флоров засяга Цветанов

Директорът на Главната дирекция за борба с организираната престъпност Станимир Флоров беше обвинен в корупция за деяния, извършени преди встъпването му в длъжност, съобщи Франс прес, цитирайки българската прокуратура.

Малко повече от три седмици преди предсрочните парламентарни избори на 12 май това е втората афера за пет дни, която засяга Цветан Цветанов, в момента председател на предизборния щаб на консервативната партия ГЕРБ на бившия премиер Бойко Борисов. На 15 април прокуратурата се произнесе по подозренията на социалистите срещу вътрешния министър за нерегламентирано подслушване на политици и бизнесмени от 2009 г. Резултатите от разследването на прокуратурата, отнасящо се за периода септември 2009-март 2013 г., бяха предадени на ЕК, допълва Франс прес.

“Близък сътрудник на Цветанов защитава наркотрафиканти”. Така озаглави информацията си за скандала турското издание “Хюриет” вчера.

БСП: Първанова и Райков да освободят незабавно Станимир Флоров

Настояваме министър-председателят Марин Райков и министърът на вътрешните работи Петя Първанова незабавно да освободят от длъжност директора на ГДБОП Станимир Флоров. Те не могат да бъдат безучастни, след като Софийската градска прокуратура е образувала досъдебно производство срещу него за такова тежко престъпление като получаване на подкуп в особено големи размери, написаха от БСП в нарочна позиция.

Още преди месец председателят на БСП и президент на ПЕС Сергей Станишев предупреди, че Станимир Флоров е гръбнакът на полицейщината на Цветан Цветанов, изпълнител на неговите поръчки, и изрази съмнение, че той ще окаже въздействие за манипулацията на изборите. Това притеснение Станишев изрази и пред Марин Райков, но тогава премиерът заяви, че за него е важен институционалният подход - да работят институциите. Очевидно е, че с хора като Флоров институциите не работят. Оставането му на ръководния пост в ГДБОП дискредитира и структурата, която представлява и България пред европейските ни партньори, категорични са социалистите.

“Преди дни, когато излязоха в медиите шокиращите факти срещу директора на ГДБОП, ние поискахме оставката му, защото самият факт, че е бил поставен през 2002 г. под оперативно наблюдение, свързано с корупция, наркотрафик и контрабандни канали, е несъвместим със заеманата от него длъжност и с отговорностите, които следва да изпълнява като директор на ГДБОП”, пишат социалистите. Тогава нито Райков, нито Първанова освободиха Флоров, завършва позицията на БСП.

Янаки Стоилов: Политическият и икономическият монопол трябва да бъдат разбити

Разбиването на политико-икономическия монопол е условие, което ще сложи началото на възстановяване силата на русенската икономика. Това обяви вчера заместник-председателят на БСП и водач на листата в областта Янаки Стоилов. Той се срещна с представители на бизнеса, на образователни институции, с хора, които имат отношение към социално-икономическото развитие на града и областта.

Чрез Българската банка за развитие ще се осигурят преки линии за кредитиране на микрофирмите, за подкрепа на малкия и средния бизнес, обяви Стоилов. Според него е необходимо управлението на европейските фондове да се съсредоточи в икономическите региони, както и да се обвърже професионалното образование с потребностите на икономиката.

Поехме ангажимент тези разговори да продължат по браншове за формиране на конкретни решения за възстановяване на самочувствието на русенци, на икономиката и за достоен живот на всички хора тук, каза още Стоилов.

Янаки Стоилов призова управлението на европфондовете да се съсредоточи в регионите

Силви Гийом: Българското правителство е погазило правата на българските граждани

Българското правителство не е спазило европейското право и е погазило правата на личността и личния живот на българските граждани, като е подслушвало незаконно свои опоненти, журналисти и бизнесмени. Това заяви заместник-председателят на парламентарната група на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент Силви Гийом пред Радио Франс Интернасионал. Тя бе категорична, че точно по тази причина Комисията по гражданските свободи, правосъдието и вътрешните работи в ЕП ще проучи случващото се в България.

Според Гийом в момента ситуацията в България е доста тежка с оглед подготовката на парламентарните избори, но Комисията трябва да се убеди, че са били спазени демократичните ценности на Европейския съюз. “За незаконни подслушвания от страна на МВР се говори от доста отдавна в България. Тази обстановка съществува от няколко години, но сега вече има достатъчно доказателства истината да излезе наяве”, каза Гийом. Тя припомни, че лидерът на БСП и президент на ПЕС Сергей Станишев също е призовал за бърза и адекватна реакция след срещи с главния прокурор на България.

По думите на Силви Гийом бившият вицепремиер и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов се укрива зад имунитета си на кандидат-депутат, за да избегне преследване за делата си. “В случая това, което е много тежко, е не само, че българският закон е бил заобиколен, но и че това е засегнало грубо европейското право, правото на личността, на личния живот и конфиденциалността на телефонните комуникации. Дори българската еврокомисарка г-жа Георгиева е била подслушвана. Това вече наистина представлява огромен проблем пред състоянието на законността в тази страна”, смята Гийом.

България

1/4 от българите живеят в мизерия

За година храната е поскъпнала с 1,8%

С 2264 лв. месечно трябвало да разполага 4-членно домакинство през първото тримесечие на годината, за да покрива задължителните си разходи за храна, облекло, жилище и почивка. Данните са от Института за социални изследвания към КНСБ. Границата на бедност към края на март достига 216 лв. на човек, а под нея живеят около 23% от домакинствата у нас.

Издръжката на живот на едно българско домакинство се е увеличила в края на март с около 76 лв. на годишна база, отчитат от КНСБ. Данните сочат, че издръжката е нараснала с 0,2% спрямо предходното тримесечие, което показва относително задържане на цените, дължащи се предимно на понижението на цените на парното и тока. В същото време храната е поскъпнала с 1,8%, а най-чувствително при нехранителните стоки са се вдигнали цените на бензина и дизела - с близо 5%, което е довело до поскъпване на транспортните услуги.

Около половината от домакинствата у нас живеят с доход до 310 лв. на човек, а едва 17% от семействата имат доходи над издръжката на живот, покриваща нормалните стандарти.

Едва 17% от семействата имат доходи над издръжката на живот, покриваща нормалните стандарти, посочиха от КНСБ

Работната заплата остава основен източник на доходи за домакинствата. Доходите от пенсии намаляват, а тези от обезщетения се задържат на същите нива спрямо предишната година.

Междувременно от Националния пенсионерски съвет са поискали с дотация от държавата минималната пенсия да стане 150-160 лв., а майките да получават през втората година обезщетение в размер на 310 лв.

Ивайло Калфин:

България може да сближи ЕС и Русия

Деси ВЕЛЕВА

В отношенията между Европейския съюз и Русия България може да играе главна роля, тя би могла да сближи политиките им. Това заяви вчера евродепутатът Ивайло Калфин по време на първия национален форум "Евразийското пространство: Аргументи и предизвикателства". Той бе организиран от Националния младежки клуб на Националното движение "Русофили". Според Калфин в момента между ЕС и Русия няма адекватни отношения, а показване на мускули, а България може да влияе на европейската политика и на изчистването на напрежението. Евродепутатът заяви, че страната трябва да намери мястото си на Балканите предвид настоящата ситуация в Европа и отражението й върху региона. Ролята на България е да си отворим вратите навсякъде, категоричен бе Ивайло Калфин. Той припомни славянството, православието и културните връзки, които има страната на Изток. Според него никой няма полза от това да се затваряме за един или друг център на влияние.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Предизвикателствата на проекта "Евразия" обсъдиха участниците във форума

За измеренията на Евразийското сътрудничество говори проф. Валентин Вацев. Според него фундаменталната истина, която успяваме да не чуем, е, че много хора разбират под евразийско само тръбата, тоест руско-българските енергийни проекти. Да сведеш отношенията между две страни само до икономика, значи да ги унищожиш, категоричен бе професорът. Той е на мнение, че майсторите на елегантното умъртвяване на отношенията между България и Русия са били предимно в Москва.

Вацев очерта три съвременни проблема - кризата на ЕС, който няма да изчезне, а изживява труден ренесанс, нуждата от реорганизация на НАТО, който си отива, защото няма цел, и накрая въпроса за евразийското мислене, което няма да закрие възможностите ни да общуваме с когото поискаме.

КАДИЕВ С НОВ СИГНАЛ ЗА ОЩЕТЯВАНЕ НА СТОЛИЧАНИ ОТ „СОФИЙСКА ВОДА"

Нови странности и ощетяващи столичани клаузи откри в договора с концесионера "Софийска вода" общинският съветник от БСП и кандидат за депутат Георги Кадиев. Той разкри, че части от договора за технически услуги между "Софийска вода" и "Веолия вода" предвиждат при прекратяването му да се изплащат на фирмата собственик всички дължими разходи, включително "всички други разумни разходи, направени от изпълнителя при изпълнение на изискванията на концесионера". Това според Кадиев означава, че столичани плащат разходи за консултации, за обучения, технически услуги два пъти. Едни от най-ощетяващите части в договора са неговите приложения. Според едната всяка година се плаща такса на собствениците на дружеството извън всякакви други разходи, само защото са страна по договора. За първата година тя е 250 000 долара и размерът расте с индекса на цените в САЩ. Това е чисто и просто сигурна печалба за собственика, коментира Кадиев. В договора са включени и други любопитни клаузи - като чл. 7.1, който казва, че на ръководството на собственика, на консултанти, представители и съветници "не се търси отговорност за вреди и не са отговорни пред концесионера за извършеното от тях действие или бездействие". Според Кадиев това буди опасения, че те могат напълно безнаказано да не си свършат работата като съветници или директори, да донесат вреди на дружеството и да не носят никаква отговорност за действията си.

ОБЯВА

Ливански паспорт №350124 на името на АИД ИСМАИЛ МЕХРАУН - невалиден.

кратки

13-годишно момче в болница след катастрофата

Едно от децата, пострадали при катастрофата в четвъртък в Русе и баща му, са приети в отделението по неврохирургия в русенската болница. 13-годишното момче е получило лицева травма, а 39-годишният му баща е с контузия на главата и болки в кръста. Те ще останат за наблюдение от евентуални усложнения, но състоянието им е стабилно, без опасност за живота. Останалите две пострадали деца - момиче и момче, са прегледани в болницата. Те са получили леки контузии и са освободени за домашно лечение. От полицията все още няма официална информация по случая.

Двама пострадаха при меле в ромската махала в Благоевград

Двама души са пострадали при меле в ромската махала "Предел". След сигнала за инцидента, станал около 22,30 часа в четвъртък, полицаите блокирали района. 33-годишен мъж е с рана на главата и комоцио след сбиването. Той е транспортиран в хирургията на благоевградската болница и състоянието му е стабилно. Мъжът е ударен с лопата по главата. Другият пострадал е 43-годишният Валентин Михайлов, който има рана на челото. Нараняването е причинено от тъп предмет. Двама мъже са задържани след инцидента.

5 тона забравени пестициди извозиха от нива

Снимка БГНЕС

Близо 5 тона опасни пестициди в района на Русе бяха транспортирани за изгаряне в Германия. Химикалите са престояли близо 30 години в склад в землището на село Червена вода, още от времето на бившите ТКЗС-та, след което никой не се е погрижил за тях. Те бяха изнесени от специализиран екип в защитни облекла и противогази, като след това постройката, където са били съхранявани, ще бъде унищожена.

Дете е припаднало в училище след побой от баща му

Деветгодишно дете е припаднало в училище, след като баща му го пребил от бой. Драмата се разиграла в Основното училище "Кочо Честименски" в пазарджишкото село Динката. В понеделник третокласничката отишла до школската тоалетна и там се свлякла под уплашените погледи на другарчетата си. Момиченцето разказало, че баща й я пребил предната вечер заедно с по-малката й сестра и цяла нощ я боляла главата. Двете деца били системно недохранвани от родителите си, които работели по селските къщи. Децата са поставени под полицейска закрила по разпореждане на началника на полицията в Пазарджик.

България

Трябва да започнем нов път за страната и да върнем България на хората, заяви Сергей Станишев пред хората в Берковица, дошли да го поздравят

Разчитаме на знанията, професионализма и уменията на младите хора, които ще променят България, каза лидерът на БСП пред младежи в Монтана

Сергей Станишев:

ГЕРБ върнаха Северозападна България в XIX век

Страната се нуждае от обединение на всички свободомислещи, знаещи и можещи хора, заяви лидерът на БСП

ГЕРБ върнаха Северозападна България в XIX век, обяви лидерът на БСП Сергей Станишев на среща с граждани в Монтана в четвъртък. По думите му лъжата, че са направили нещо за региона, е като "добро утро". Станишев напомни, че през мандата на неговото правителство само в област Монтана са инвестирани 251 млн. лв. - при почти двойно увеличение на пенсиите в страната и значителен ръст на заплатите.

Лидерът на социалистите коментира, че скандалът с подслушването няма как да остане без реакция от Европа. Според Станишев става въпрос за много сериозно престъпление, което подкопава демокрацията. Той бе категоричен, че политическата отговорност за скандала носи Цветан Цветанов. Бойко Борисов не може да извади Цветанов от политиката, защото се страхува, поясни Станишев. "Никакви усуквания не могат да заличат ясните факти, изнесени от прокуратурата. Те само доказват, че МВР не е добре организирано ведомство, а плод-зеленчук. По закон отговорен за работата на СДОТО е именно вътрешният министър", подчерта лидерът на БСП.

Скандалът е само върхът на айсберга, заяви водачът на листата на БСП в Монтана Младен Червеняков. Ако искаме този срам да не продължава, има само едно решение и то е на 12 май, категоричен е Червеняков.

"Днес България се нуждае от обединение на всички свободомислещи, всички знаещи и можещи хора, на всички, които искат да върнат държавата към нормалността. Трябва да започнем нов път за страната и да върнем България на хората", заяви по-късно Сергей Станишев в Берковица. Според него по време на криза държавата трябва да помогне на гражданите и на икономиката. "Затова днес битката ни е за кауза. В последните 23 години България е преживяла какво ли не, но никога не е била управлявана от една по същността си мафиотска група", каза Станишев. Борисов катастрофира държавата, докара я до безпътица, а ГЕРБ я превърнаха в посмешище, коментира той."Малкият и среден бизнес беше поставен на колене. Заличиха 400 000 работни места и никой, който не е част от групировката ГЕРБ, не може да се развива. Всяка година тяхно управление струва 20 000 неродени деца", твърди Станишев. "Нашият опонент е силен с парите, с купуването на гласове, с фалшификациите, а нашата сила е в правдата. Вярвам в здравия разум на българския народ", бе посланието на Станишев към хората.

"Искаме нова политика в подкрепа на майчинството. ГЕРБ замразиха парите за отглеждане на дете и сега трябва да наваксаме. Помощите за деца трябва да се вдигнат на 50 лв. месечно час по-скоро", поясни Сергей Станишев в Лом. На среща с представители на бизнеса той обяви намеренията на Коалиция за България да разработи 10-годишна програма за развитието на Северозападна България. Нашата цел е създаването на специална агенция за Северозападна България и изграждането на нови индустриални паркове, уточни Младен Червеняков.

ПОЛУПРАЗНА ОСТАНА ГРАЖДАНСКАТА КВОТА КЪМ СОЦИАЛНИЯ ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Само 12 вместо 18 души се включиха в първото заседание на обществения съвет към социалния министър Деяна Костадинова, след като гражданските организации на протестиращите не успяха да запълнят своята квота съгласно устройството на дейността му. Те са излъчили само един представител, а имат право на 6 членове. Номиниран представител има единствено от Югозападния регион, в който е и София.

Социалният обществен съвет изостана с няколко заседания в сравнение с тези в икономическото и здравното министерства. Проблемите в МТСП дойдоха, тъй като имаше само няколко номинации, и то без нужните документи, до първия краен срок 2 април. Наложи се удължаването му до 12 април, за да се събере все пак кворум. Гражданските организации могат да номинират още представители до 30 април.

От ведомството си обясняват проблема с формирането на съвета с факта, че недоволството на хората не е било основно заради социалната сфера, а заради липса на справедливост и перспектива.

На първото заседание дискусионна се оказа темата за следващото. В "сблъсък" влязоха въпросите за хората с увреждания и децата, анализа на ефективността на програмата за заетост, пазара на труда, доходите, метода на определяне на минималната заплата, енергийните помощи, социалната справедливост. От БСК настояха темата за заетостта да мине на преден план, тъй като рефлектира върху много други сфери. Асоциацията на индустриалния капитал се застъпи за злободневните теми. В крайна сметка за следващото заседание надделя темата за заетостта, като фокус ще бъде поставен и върху някои подвъпроси, свързани със заетостта на хората с увреждания и доходите. Темата за енергийните помощи по предложение на представителя на гражданите остава за след Великден.

Недоволни варненци поискаха оставка и на зам.-кмет

За оставката на зам.-кмета Антон Жожев настояват от "Обединени варненци за Варна". Според тях вместо той да бъде отстранен от поста, са му увеличени правомощията в дирекциите "Правно нормативно обслужване", "Местни данъци" и общинското предприятие "Инвестиционна политика".

"Напомняме ви, че една от причините за протестите, изкарали над 70 000 души по улиците на Варна, бяха именно проблемите в местната власт. Жожев е едно от лицата, символ на корупция и схеми. Напомняме ви, че същият бе замесен в аферата с градина "Морски свят", порочните практики за печелене на поръчки в "Инвестиционна политика" и в редица други. Срещу същия има подадени сигнали до прокуратурата", пишат недоволните в отворено писмо до изпълняващия длъжността кмет на Варна доц. Христо Бозов. В него се припомнят обещанията му за въвеждане на нов и чист модел на работа на общинската администрация. Смятаме, че личност като Антон Жожев няма място в администрацията на община Варна и присъствието му там вреди на чистия нов имидж, който се опитвате да наложите, се посочва в писмото.

Шефка на детски дом глобена с 3000 лв. за фрапиращи нарушения

С 3000 лева ще бъде глобена шефката на детския дом в ловешкото село Крушуна Виолета Станчева заради открити в ръководеното от нея заведение нарушения. Те са застрашили психическото и физическото здраве на две настанени деца. Това е установила проверка на Държавната агенция за закрила на детето, като това ще е втората подобна санкция за Станчева. Сега тя не е уведомила компетентните органи за нуждата от закрила на две от настаненте в дома деца. В единия случай става въпрос за дете, което за период от 3 месеца е преживяло пет инцидента - медикаментозно отравяне с психодислептик, нервни кризи, затруднения с дишането. В резултат на инцидентите детето два пъти е лежало в детското отделение на болницата в Ловеч.

Директорката е информирала дирекцията "Социално подпомагане" в Ловеч само за една-та от хоспитализациите, като е заявила, че по данни на лекуващите лекари детето няма сериозни здравословни проблеми и заболявания. В писмото на Станчева липсва информация за риск от увреждане на живота и здравето му, а препоръката на лекарите за професионална намеса не е спомената изобщо.

Вторият случай се отнася до момче, пребито от мъж от селото, след като отказало да му пренесе дърва. На инцидента е присъствало друго дете от дома, което е потвърдило за случилото се. На следващия ден момчето е разговаряло с психолога и социалния работник на дома. Детето е консултирано и насочено да напише жалба до директора на институцията, но не му е оказвана медицинска помощ. Едва 10 дни след инцидента са сезирани социалната служба и районното полицейско управление.

Икономика

Валентин Николов аут от „Козлодуй”

Министърът на икономиката Асен Василев (вляво) вчера по време на третото заседание на Обществения съвет по енергетика

Министърът дава на прокурор нарушения на атомния шеф, гонят общо 23 от 11 дружества под шапката на МИЕТ

Ще бъдат направени 23 персонални промени в 11 дружества, които са под “шапката” на МИЕТ, обяви вчера министърът на икономиката, енергетиката и туризма Асен Василев. Причината за промените е, че не е спазена насоката, дадена от министерството - първо да се търсят резерви в системата, а след това да се правят искания за по-високи цени на енергията, обясни министърът. Дружествата със сменено ръководство ще са не само енергийни. Министърът не назова конкретни имена, но посочи, че ще бъдат сменени управленските бордове, които от своя страна ще изберат нови изпълнителни директори на дружествата. Василев обяви, че ще има промени в почти всички бордове, включително и на Българския енергиен холдинг. Министърът се закани, че ще си има сериозен разговор с шефа на Българската агенция за инвестиции Борислав Стефанов.

В потвърждение на думите му стана ясно, че се обявява конкурс за шеф на АЕЦ “Козлодуй”, което означава, че Валентин Николов ще бъде отстранен от поста. Нарушенията на процедурите за обществени поръчки в АЕЦ “Козлодуй”, при които договорите са подписвани от заместници на изпълнителния директор Валентин Николов, отиват на прокурор, съобщи още министърът. Той потвърди, че наистина има доклад на АДФИ, в който се говори за нарушенията на Закона за обществените поръчки (ЗОП) в централата. В него се говори за това, че договорите не са подписвани от шефа й, а от други служители, твърдят от страна на синдикатите.

“Такъв доклад има. В момента, в който стигне до министерството, ще го предоставя на всички. Аз помолих да се направи резюме на доклада, с цел да се избегне разгласяване на класифицирана информация”, каза Асен Василев. Според него съответното резюме вече е направено, а самият доклад ще бъде предаден на компетентните институции, включително и прокуратурата.

Преди дни самият шеф на АЕЦ “Козлодуй”, назначен от Делян Добрев, бивш депутат на ГЕРБ - Валентин Николов, заяви, че нямало как неговите заместници да подписват подобни документи. Той твърди, че са упълномощени за всичко, но не и за толкова важна документация, свързана със сключване на договори и провеждане на поръчките.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

ЗАРАДИ ТЕЧА НА ВОДОРОД ПРОВЕРЯВАТ УПЛЪТНЕНИЯТА В АЕЦ-А

Възложена е оценка на състоянието на всички уплътнения в съоръженията на АЕЦ “Козлодуй”, подобни на това, чието скъсване доведе до теч на водород в охладителната система на защитата на V блок и се наложи спирането на реактора, чието повторно включване в енергийната система е днес, съобщи в петък председателят на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) Сергей Цочев. Според него е изключено до инцидента да се е стигнало заради липсата на пари за поддръжката на ядреното съоръжение. По думите му уплътненията са били сменяни през 2010 г., а специално на V блок отново ще бъдат подменени при излизането на съоръжението в планов годишен ремонт в края на април. Същото ще бъде направено и при плановия ремонт на VI блок, който ще е през есента.

Явор Куюмджиев:

Енергетиката остава тотално без контрол

Веселка ВЕНКОВА

Това може да е първата стъпка в много правилна посока - отърваваме се от “калинките” в енергетиката. Защото тези хора очевидно бяха некомпетентни, с липса на воля и визия какво да се случва. Това би било едно добро решение, ако служебният министър има подготвени кадри, които да сложи на местата на освободените. Такива промени би трябвало да се направят, когато имаш подходящи специалисти за тези постове. От друга страна, тези предприятия и органи на управление не могат да останат без ръководство. При положение, че са освободени толкова много хора, ситуацията става абсурдна - енергетиката остава тотално без контрол. Това, че тези хора бяха неграмотни и не знаеха какво вършат, не означава, че може да се прави такава крачка, без да се знае откъде ще вземат подготвени хора. Когато има съмнения за големи нарушения, да влезе прокуратурата и да разнищи кой какво е сторил, кой колко опити за влияние върху процедури и върху обществени поръчки е правил. Ако има подозрения и виновни, да се повдигнат обвинения. Служебният министър според мен надхвърля мандата си и е, меко казано, неразумно да се предприемат стъпки с такъв размах.

ЕРП-тата натрупали 480 млн. лв. загуби

Трите електроразпределителни дружества към този момент са натрупали загуби от 480 млн. лева. Това заяви вчера по време на заседанието на Обществения съвет по енергетика председателят на едно от тях - Енерго про - Пламен Стефанов. Това може да доведе до невъзможност да се разплащаме с НЕК и другите доставчици на електроенергия, допълни Стефанов.

Стефан Герчев от ДКЕВР заяви, че всяка година в комисията се получават искания от дружествата за увеличаване на електроенергията с 20-30%, но това не се е случвало. Само миналата година увеличихме тока с малко над 13% заради огромното количество инсталирани ВЕИ мощности.

Управителят на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) заяви, че загубата на дружеството от регулирана дейност е 150 млн. лв. Това, че като цяло сме я ограничили до 39 млн. лв., е следствие от активната ни политика на свободния пазар, каза още Йотов.

Уволниха шефа на митница Бургас и още двама митничари

Шефът на Агенция “Митници” Ваньо Танов е уволнил директора на митницата в Бургас Валери Стефанов, както и заместника му Кирил Динев, а също и началника на отдел “Последващ контрол” Ростислав Йонев. Началникът на сектор “Енергийни продукти” в отдел “Акцизи” Калина Димитрова пък е понижена в по-долен ранг. Ръководството на Митница Бургас за срок от 45 дни е поверено на Венцислав Халаджов, заместник-началник на митницата в Русе. Това съобщиха от агенцията.

Мотивът за освобождаването им е заради образуваните срещу тях дисциплинарни производства, за които беше съобщено по-рано. До тях се стигна, след като е установено, че четиримата са създавали условия за манипулиране на данни и за извеждане на акцизни стоки без контрол в данъчния склад - Нефтопристанище Росенец на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД.

„БУЛГАРТАБАК” С 33 ПЪТИ ПО-ГОЛЯМА ГОДИШНА ПЕЧАЛБА СПРЯМО 2011 Г.

Повече от 33 пъти по-голяма нетна печалба през 2012 г. спрямо предходната година отчете тютюневата група “Булгартабак” вчера. Компанията съобщи, че приключва миналата година с около 90 млн. лв. консолидирана нетна печалба. Ръстът й е огромен спрямо 2011 г., когато бе отчетен положителен финансов резултат от 2,692 млн. лв. Периодично през миналата година приватизираният през август 2011 г. холдинг съобщаваше за подобряване на финансовите резултати на дружествата от групата и ръст на производството си за износ.

Сега тютюневата група отчита запазване на дела си на вътрешния пазар до нивата през 2011 г., когато на продукцията на “Булгартабак” се падаха 33,8 на сто от цигарените продажби в страната. Компанията продължава да е пазарен лидер въпреки намаленото потребление на цигари вследствие от влязлата през юни забрана за пушене на закрити обществени места, посочват от холдинга.

След като за 2011 г. “Булгартабак” отчете 19 процента ръст на износа си, сега експортът й се е увеличил още повече - с около 22,5 процента. Зад граница през миналата година са изнесени 19,165 млрд. къса, докато през 2011 г. са били 15,649 млрд. къса. През изтеклата година групата е реализирала и първите износи на цигари за държави от Азия, Африка и Карибския регион. Пусната е и линия за производство на цигари супер слимс 83 мм за износ.

„Блумбърг груп” купува ОЦК - Кърджали

“Блумбърг груп” скоро ще бъде новият собственик на Оловно-цинковия комбинат в Кърджали. За сделката потвърди и проф. Владимир Топенчаров. Според него остава да се уточнят само детайли, а договорените условия са много добри. Холдингът на кмета на Ню Йорк Майкъл Блумбърг вече е подписал договор за купуването на завода за цветни метали, очаква се плащане до 30 юни тази година.

Цената на сделката все още се пази в тайна, но вероятно новите собственици ще инвестират над 100 милиона лева за възстановяване на производството в металургичното предприятие. “Блумбърг груп” проявява интерес към завода от няколко месеца. Негови представители са водили неуспешни преговори за купуването му от доскорошния собственик Валентин Захариев.

Вашето ТАКСИ Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. “Житница” N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Свят

Разкриха атентаторите от Бостън

Заподозрените са двама братя чеченци, пребивавали законно в САЩ

След като Си Би Ес и Ен Би Си съобщиха, че двамата заподозрени за атентата в Бостън са братя от чеченски произход, пребивавали легално на територията на САЩ, Агенцията за национална сигурност на САЩ потвърди имената на заподозрените.

Предполагаемите атентатори са двама братя от чеченски произход - Джохар и Тамерлан Царнаеви. 19-годишният Джохар Царнаев е роден в Киргизстан. Неговият брат - 26-годишният Тамерлан Царнаев, е роден в Русия. Семейството се мести от Киргизстан в Дагестан през 2001 г. През 2011 г. Джохар завършва училище в Махачкала (Дагестан), след което заминава да учи в Cambridge Ringe & Latin School. Членувал в групите CHECHEN'S и "Чечня Все про Чеченскую Республику". Тамерлан Царнаев получава постоянно жителство през 2007 г. На своята страница в социална мрежа той написал, че няма нито един приятел американец и че не може да ги разбере.

В нощта срещу петък при гонка в Уотъртаун, предградие, което се намира на 10 км от Бостън, бе застрелян единият от заподозрените атентатори - Тамерлан, който по-късно почина. Той е един от откритите стрелба в Масачузетския технически университет в Кеймбридж до Бостън. При атаката беше убит полицейски служител, а друг бе тежко ранен. Полицаят, който отговарял за охраната на кампуса, се отзовал на повикване за нарушаване на реда, когато бил прострелян няколко пъти от неизвестно лице.

Полицията заяви, че двамата заподозрени са убили полицая в кампуса към Техническия университет, след което са откраднали автомобил със собственика му, който е бил изхвърлен по-късно от колата. Заподозрените са изхвърлили от колата и взривни устройства. По информация на NBC на мястото на престрелката са открити взривове и тенджера под налягане. Взривните устройства, които отнеха живота на трима души по време на атентата на маратона в Бостън, бяха поставени именно в такива съдове.

Хиляди тежковъоръжени полицаи се включиха в издирването на втория заподозрян за атентата по време на Бостънския маратон в рамките на безпрецедентна операция в град Уотъртаун. Полицаите обикаляха от врата на врата в търсене на заподозрения, за когото се смята, че е въоръжен и изключително опасен. Жителите на района бяха предупредени да останат по домовете си и да не отварят вратата на никого, освен на полицаи. "Молим хората да не излизат. Останете у дома и заключете вратите. Не отваряйте на никого, докато не се идентифицира като служител на реда", призова губернаторът на Масачузетс Девал Патрик. Общественият транспорт, както и всички обществени услуги в Уотъртаун бяха спрени. Районът на Уотъртаун бе изцяло блокиран. Части на Националната гвардия на Масачузетс бяха изпратени в града, за да помогнат, в случай че се наложи обезвреждането на взривни устройства. Федералната авиационна администрация на САЩ затвори част от въздушното пространство над Бостън.

До редакционното приключване на броя вторият заподозрян за атентата в Бостън не бе заловен.

www.duma.bg

кратки

Сърбия и Косово се споразумяха

Върховният представител на ЕС по външната политика и сигурността Катрин Аштън съобщи, че Сърбия и Косово са постигнали споразумение за нормализиране на отношенията. "Преговорите приключиха. Текстът беше подкрепен и от двамата премиери. Искам да ги поздравя", каза Аштън пред репортери в Брюксел.

В Брюксел разкриха измама с помощи

В Белгия е разкрита най-голямата измама в разпределението на средства за социални помощи в последните 20 г. Щетите от измамата възлизат на най-малко 10 млн. евро. Почти 3000 фиктивни безработни в течение на най-малко 7 г. са получавали обезщетения за безработица.

Задържаха биячите на непокорни имигранти

Гръцката полиция е арестувала трима души, заподозрени за стрелбата и раняването на почти 30 имигранти, които са протестирали с искане за по-високо заплащане. Те са обвинени в стрелба срещу тълпа от 200 имигранти, предимно от Бангладеш.

7,2 по Рихтер разлюля Япония

Силно земетресение с магнитуд 7,2 бе регистрирано край северната част на Япония. Опасност от цунами няма, успокоиха сеизмолози, цитирани от АФП. Трусът е станал в близост до руските Курилски острови. Епицентърът му е бил на 122 км дълбочина.

Грумнаха кафене в Багдад

Взрив покоси най-малко 27 души и рани поне 50 други в кафене в Багдад. Сред жертвите има и три деца. Експлозията е изтърбушила кафене "Дубай", което се намира на втория етаж в търговски комплекс.

Левицата предложи Проди за президент

Бившият италиански премиер Романо Проди беше предложен за нов кандидат за президентския пост от Демократическата партия на Пиер Луиджи Берсани, което предизвика негативни реакции от десницата на Силвио Берлускони. Берсани се стремеше да постигне споразумение с десницата на Силвио Берлускони за избирането на бившия синдикалист Франко Марини, но той събра само 521 гласа на големите избиратели на първия тур в четвъртък сутринта при необходими 672 гласа или две трети от 1007 делегати. Заради неуспеха на кандидатурата на Марини, довела до разделяне на партията му, лидерът на левицата промени позицията си, като предложи кандидатурата на Проди. Това пък предизвика гнева на десницата, тъй като Проди беше единственият лидер на левицата, победил два пъти Силвио Берлускони на парламентарни избори.

Босна разочарова Аштън

Върховният представител на ЕС по външната политика и сигурността Катрин Аштън изрази разочарованието си от липсата на напредък в Босна по изискванията от Брюксел реформи най-вече относно дискриминацията на малцинства. Настоящата конституция дава право само на членовете на трите общности (сърби, мюсюлмани и хървати) да бъдат избирани в Горната камара на парламента и в трипартийното президентство на страната. Тя не позволява на ромите и евреите и на останалите малцинства и граждани, отказващи да бъдат причислени към трите общности, да бъдат избирани на държавна длъжност.

Свят

Кризата разболя гърците

Политиката на икономии доведе до ръст на убийствата, самоубийствата и болестите в южната ни съседка

В Гърция е налице сериозно увеличение на броя на убийствата, самоубийствата, както и на болните, сочи проучване, публикувано в American Journal of Public Health, в което се прави изводът, че влиянието на непопулярните оздравителни мерки за финансите на балканската страна може да е по-тежко от очакваното.

Броят на убийствата и самоубийствата, особено сред мъжете в периода 2007-2009 г., както и необичайно високият брой болни от малария, нилска треска и СПИН свариха неподготвени медиците. Сривът в здравето на гърците настъпи, след като икономиката на страната изпадна в рецесия след световната икономическа криза от 2007 г., като безработицата скочила от 7,2% през 2008 г. на 22,6% през 2012 г. От суровите оздравителни мерки, които прилага Атина, пострада и Министерството на здравеопазването, чийто бюджет е свит с 24% от 2009 г. до 2011 г. За пациентите това означава, че много здравни услуги, които преди бяха безплатни, сега са платени, в това число и скъпият болничен престой. В здравния сектор има замразяване на заплати и съкращения, много от превантивните програми са стопирани.

Посочените данни са резултат от работата на екип от гръцки медици и американски учени, които изготвиха документ за ефекта на политиките върху здравето на гърците. "Очаквахме, че оздравителните за икономиката мерки ще имат негативен ефект върху здравните услуги и нивото на здравеопазването, но резултатите се оказаха по-лоши, отколкото допускахме", казва шефът на проучването Елиас Кондилис, учен от Аристотеловия университет.

При население от около 11 млн. души броят на самоубийствата в Гърция се е увеличил с 16%, а на убийствата - с цели 27% за периода 2007-2009 г., сочи изследването, което се основава на данни от правителството. Смъртността от инфекциозни болести е скочила с 13% за същия период. Сред мъжете под 65 г., т.е. застрашени от безработица, самоубийствата са се увеличили с 23%, убийствата - с 25%, а смъртността от инфекциозни болести - с 27,6 процента.

Обикновено в развити страни като Гърция превантивните мерки са успешни и ограничават болести като малария и СПИН на относително ниски нива. Но когато програми като безплатно раздаване на спринцовки и презервативи за рисковите групи отпаднат, броят на болните рязко се увеличава, коментира проф. Хауърд Уейцкин от Университета в Ню Мексико. Специалистите били особено изненадани от избухването на епидемия от нилска треска в Южна Гърция (197 заразени, 35 починали) и малария в периода юли 2010 - декември 2011 г. Също така имало скок от 57% при новите заразени със СПИН - от 607 нови случаи през 2010 г. на 954 през 2011 г. Има увеличение на психичните разстройства и злоупотребите с различни субстанции.

Уейцкин уточнява, че подобни проблеми са били наблюдавани в Аржентина преди десетина години и вероятно ще сполетят и САЩ заради прилагането на т.нар. финансова скала. "Загрижеността ни не се отнася само до Гърция, просто тези политики са много опасни за общественото здраве", подчертава Уейцкин.

Снимки БГНЕС

Над три милиона аржентинци са участвали в протестни демонстрации срещу корупцията в Аржентина. Главно изискване на протестиращите е борба с корупцията сред висшите чиновници. Демонстрантите също така са недоволни от инициираните от президента Кристина Кирхнер съдебни реформи и реформи в конституцията, които биха и позволили да бъде преизбрана за трети мандат

Най-старият човек на света - японецът Джироемон Кимура, навърши вчера 116 години. Кимура е един от 95-те жители на родния си град Кьотанго с население от 60 000 души, близо до Киото, всеки от които е навършил 100 или повече години

Ройтерс „уби" погрешка Сорос

Не е тайна, че големите новинарски агенции и големите медии в цял свят държат готови материали за смъртта на известни личности, които са на преклонна възраст. Понякога обаче тези готови материали биват пуснати погрешка и стават огромни гафове. Малко след полунощ в петък авторитетната новинарска агенция Ройтерс направи такъв гаф, като пусна новина за смъртта на известния финансист Джордж Сорос. Няколко часа по-късно новината бе свалена и бе публикувано извинение.

Автор на материала за "починалия Сорос" е Тим Истхъм, който пише: "Джордж Сорос, който почина XXX на XXX години, бе много успешен финансист и инвеститор...". Джордж Сорос е на 82 г., а негов говорител от Ню Йорк съобщи, че финансистът е жив и здрав.

"Ройтерс погрешно публикува предварително некролог на финансиста и филантроп Джордж Сорос... Ройтерс се извинява за грешката", се казва в съобщение, публикувано на официалната страницата на агенцията.

„ВЪГЛЕРОДНИЯТ БАЛОН" ЩЕ ДОВЕДЕ СВЕТА ДО НОВА ИКОНОМИЧЕСКА КРИЗА

Светът може би се е насочил към голяма икономическа криза, след като фондовите борси създадоха инвестиционен балон за изкопаемите горива в размер на трилиони долари, пише в. "Гардиън", позовавайки се на водещи икономисти. "Финансовата криза показа какво се случва, когато рисковете се натрупват незабелязани", казва лорд Николас Стърн, професор в Лондонското училище по икономика. Той подчертава, че рискът "действително е много голям" и почти всички инвеститори и регулатори са пропуснали да му обърнат внимание.

Така нареченият "въглероден балон" е резултат от надценяването на запасите от петрол, въглища и природен газ, държани от компаниите за изкопаеми горива.

Според нов доклад най-малко две трети от тези запаси ще трябва да си останат под земята, ако светът изпълни съществуващите международно договорени цели за избягване на прага за "опасните" промени в климата. Ако споразуменията бъдат спазени, тези запаси ще бъдат фактически неизползваеми и безполезни, което ще доведе до огромни борсови загуби. Но фондовите борси залагат на бездействието на държавите срещу промените в климата.

Арестуваха Мушараф

Пакистанската полиция арестува в петък бившия президент Първез Мушараф в дома му край Исламабад и го отведе в съда във връзка с обвиненията, че е извършил държавна измяна, докато е заемал президентския пост, предаде Ройтерс. Заповедта за задържането му беше издадена още в четвъртък, но веднага след като я чу, бившият генерал бе ескортиран от личната си охрана извън съда, преди да бъде арестуван. Мушараф беше президент от 1999 до 2008 г. и е бивш началник на генералния щаб на пакистанските въоръжени сили. Той се върна миналия месец в Пакистан след самоналожено изгнание. Сега той отговаря по обвинения в държавна измяна.

Турция съди генерали за превратa от 1980 г.

Стотици граждани се събраха пред съда в Анкара и скандираха искания за бързи присъди в процеса срещу двама генерали, които са били в основата на кървавия военен преврат от 1980 г. Прокуратурата пледира да получат доживотни присъди Кенан Еврен (95 г.) и Тахсин Шахинкая (87 г.). Двамата и още трима генерали, вече покойници, взеха властта на 12 септември 1980 г.

Процесът е в момент на непрекъснато напрежение между военните и управляващата ислямистка Партия на справедливостта и развитието, по време на чието управление започнаха няколко дела срещу недосегаемите навремето висши военни, извършили четири превратa в историята на съвременна Турция. Само в единия от процесите са обвинени стотици - високопоставени военни, адвокати, учени и журналисти - че подтиквали към бунт срещу ПСР, която управлява в Турция от 2002 г. При друг процес трима бивши генерали получиха по 20 г. затвор, а десетки офицери бяха осъдени на различни срокове зад решетките.

Привържениците на ислямистите приветстват тези съдебни процеси, но противниците им ги определят като лов на вещици, целящ сплашване на опозицията.

ЛУФТХАНЗА ЩЕ СТАЧКУВА

Двилителният синдикат Верди призова служителите на водещата германска авиокомпания Луфтханза да стачкуват в понеделник заради провала до момента на преговорите за заплатите, отнасящи се за общо 33 000 наземни, въздушни и технически служители. Стачката ще обхване летищата във Франкфурт, най-голямото в Германия и трето в Европа, в Хамбург, Мюнхен и Дюселдорф.

Верди иска увеличаване на заплатите с 5,2% за 12 месеца и настоява за гаранции за работните места. Според синдиката след третия кръг преговори Луфтханза предлага увеличение само с между 0,4 и 0,6% за 12 месеца.

Свят

Г-н премиер, прекалихте!

Унгария се превръща в страна, в която демокрацията и правовата държава са сериозно застрашени

Всички срещу Орбан

Този филм вече сме го гледали: Виктор Орбан отново променя унгарската конституция, а ЕС отново го сочи с пръст и го заплашва. Новото е, че този път заканите на Брюксел може и да не са напусто.

Последният път, когато Виктор Орбан пребиваваше в Брюксел, той се разхождаше с кокарда с цветовете на унгарския флаг - червено, бяло и зелено, която беше закачил на гърдите си, точно над сърцето. Същия ден Унгария празнуваше националния си празник, а в Брюксел се срещаха правителствените шефове на страните от ЕС - "идеален повод да бъде чут гласът на Унгария", по думите на премиера Орбан.

Само дето тези дни той наистина прекали. Репутацията на унгарското правителство и без друго е силно накърнена, след като преди две години то прие оспорвания медиен закон, който постави под съмнение разбирането му за основни ценности като правовата държава и демокрацията. Оттогава насам съмненията растат и достигнаха критичната си точка с последната, четвърта поред поправка на унгарската конституция.

"Търпението ни е на изчерпване", заяви представител на Европейската народна партия, в която членува и партията Фидес на унгарския премиер Орбан.

Всичко се повтаря?

На пръв поглед нещата изглеждат така, сякаш всичко се повтаря: унгарското правителство променя конституцията благодарение на мнозинството си в парламента; в Европа това предизвиква силен негативен отзвук; Европейската комисия проучва въпросните поправки и критикува отделни пасажи; започва усилена кореспонденция по оста Будапеща-Брюксел; Орбан обещава да се съобрази с препоръките на ЕС, като едновременно с това атакува Европа, защото се била

намесвала във вътрешните работи на страната му. Следват гневни реакции, възмущение и някои дребни корекции... И така до безкрай.

Ако обаче се вгледаме по-внимателно в казуса, ще открием и нещо друго. "Европейският съюз няма право да се намесва във вътрешните ни работи", с това изречение унгарският премиер Орбан реагира преди две години на критиките от Брюксел по повод оспорвания медиен закон. Тогава Еврокомисията не се намеси, докато днес тя изглежда е решена да действа.

Три са областите, във връзка с които има съмнения, че приетите поправки нарушават европейското право. На първо място става дума за глобите, постановени срещу Унгария от Европейския съд, които Орбан иска да прехвърли върху унгарските граждани под формата на допълнителни такси и данъци. В случай, че Орбан не се откаже от това си намерение, Европейската комисия вече е подготвила наказателна процедура. Миналата година ЕК води подобно дело срещу Унгария и го спечели. Тогава ставаше дума за законодателните промени, вследствие на които множество унгарски съдии и прокурори бяха преждевременно пенсионирани. Съдът на ЕС постанови връщане на съдиите на работа, тъй като отстраняването им влиза в противоречие със забраната на дискриминацията по възрастов признак.

Най-важното

Но - дискриминация по възрастов признак?! Че това е нищо в сравнение с факта, че Унгария се превръща в страна, в която демокрацията и правовата държава са сериозно застрашени. С оглед на всичко това човек би могъл да си помисли, че ЕС изпада в дребнотемие. Но нека не забравяме, че важен в случая е принципът. Защото макар намесата на ЕС в унгарските дела да не е желана, тя все пак се случва. И което е най-важното, води до конкретни резултати. Критиките срещу Орбан стават все по-отчетливи и съдържат все по-конкретни искания. Дори сред европейските консерватори, към които принадлежи партията на Орбан, търпението е на изчерпване. На срещата на върха, за която Виктор Орбан се беше накичил с трибагрената кокарда, германската канцлерка Ангела Меркел го дръпна встрани, за да го предупреди да не злоупотребява с мнозинството си в парламента. Това, твърдят запознати, е уцелило опърничавия унгарец много по-силно, отколкото всичките заканителни писма от Брюксел.

Какво предстои оттук нататък? Еврокомисията чака отговор от Будапеща, а Европейският парламент подготвя нова резолюция за основните права в Унгария. Говори се дори, че не е изключено партията Фидес да бъде изхвърлена от ЕНП. Разбира се, това няма да спре "националната революция", възвестена от Орбан. Но затова пък ще го изтика в пълна изолация.

Копирайтър до печката

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Частичната заетост повече приляга на жените

Анна РОМАНОВА

Нестандартните видове заетост стават все по-популярни - ако преди 30 години на пазара на труда преобладаваха договори за пълна заетост, то сега трудещите се все по-често работят дистанционно, частично, неформално, временно, а също така - за себе си. Лабораторията за сравнителни социални изследвания към Висшата школа по икономика в Санкт Петербург детайлно проучи това явление.

Един от авторите на изследването, заместник завеждащата лабораторията за сравнителни социални изследвания Татяна Карабчук уточни, че според данните на Руския мониторинг на икономическото положение и здраве (РМЕЗ) трябва да се различават случайно заетите (ушила на приятелката си рокля по поръчка, взел някого на автостоп за пари), неформалният труд (без договор и социални гаранции), непълно заетите (под 30 часа седмично). Типичният руски случайно зает е самотен мъж в предпенсионна възраст с образование по-ниско от средното, класическият неформално зает е също самотен, но е на възраст от 15 до 25 г., чието недостатъчно образование го води в сферата на търговията и битовото обслужване. А типичният за Русия индивид с непълна заетост е жена в предпенсионна възраст с висше образование, квалифициран специалист.

- Развитието на нестандартната заетост може да се разглежда от негативната му страна - това е неформалната и непълната заетост - преди всичко "дистанционно" - уточни пред "Российская газета" завеждащият лабораторията по сравнителни социални изследвания в Петербург Едуард Понарин. - Тези явления отразяват два глобални процеса: модернизацията и едновременното орязване на правата на трудещите се. Първият процес води до това, че хората, които работят дистанционно, стават все повече, това е удобно и е плюс. А вторият процес се изразява в това, че на работодателя му е изгодно да не

мисли за оформлението и социалния пакет на работника, който се труди неформално. И това вече е минус - хората не искат да работят така, но са принудени, така диктува пазарът на труда.

Съвсем до неотдавна дистанционната заетост, която в някои изследвания се нарича с термина "телеработа", се извършваше предимно от домакини, пенсионери и хора с ограничени възможности. Напоследък обаче характерът ѝ се промени и това е свързано с бързото развитие на комуникационните технологии. Сега дори "постоянният" работник, който се труди в офиса, теоретично може да се занимава с работата си дори на плажа на Канарските острови, стига да има под ръка компютър. Програмистите, а също така копирайтърите и преводачите получиха възможност да си вършат работата, без да излизат от вкъщи, и да получават при това добри и стабилни доходи. Такъв вид работа и занапред ще има все повече привърженици.

Както твърдят авторите на изследването, засега все още традиционно нестандартно заетите се асоциират с по-ниско заплащане, нестабилност, липса на гаранции. Такъв работник е склонен негативно да оценява своето субективно благосъстояние, той е по-малко удовлетворен от живота си. В същото време самозаетият собственик на бизнес, обратното, е по-щастлив и уверен в себе си.

Частичната заетост пък е по-предпочитана от жените, тъй като позволява спокойно да се съчетава работата със семейните задължения. Най-яркият пример за това са всевъзможните търговци с козметика, чайове, биодобавки, перилни препарати по каталози. С тази дейност се занимават най-вече млади майки, домакини, пенсионерки. На мъжете този вид заетост влияе не много добре.

Колкото до положението в света, изследователите заявиха: колкото по-строго се регулира пазарът на труда в страната и колкото по-малко са защитени временно и частично заетите, толкова по-ниско е нивото на благосъстоянието им, както и общото ниво на благосъстоянието в страната.

Интервю

Аделина Иванова:

Властта изостави и предаде хората

Обществото ни е разколебано и е загубило доверие в социалната справедливост, заяви психологът

АДЕЛИНА ИВАНОВА е родена в Перник. Завършила е специалност психология в СУ "СВ. Климент Охридски". Работила е като психолог в Дом за медикосоциални грижи за деца, с деца и младежи на улицата към столичния Младежки център "16 +" и като педагогически съветник. В момента е психолог в Медицински център "Свети Наум" в София. Участва в екип към сдружение "НЕСПА" за доброволна работа с възрастни хора и деца. В асоциация "Дете и пространство" участва в проекти за работа с деца, резултат от работата на изследователската интердисциплинарна лаборатория, възникнала в рамките на френско-българския обучителен проект "Да растеш без родители" с подкрепата на "Лекари на света", Бордо, Франция, и с подкрепата на Френския институт в София.

Интервю на Юлия КУЛИНСКА

Госпожо Иванова, каква диагноза бихте поставили на психичното здраве на българите? Болно ли е обществото ни?

- Психологът е призван да прави превенция, а не да слага диагнози. Но ситуацията днес смело може да се нарече кризисна. Проблемите, които възникнаха в последните месеци в обществото, "изваДиха" работата на психолога на светло. Миналата година по медиите шестваха сеизмолози, сега това се случва с психолози и психиатри, което е изключително притеснително. Въпреки всичко професията на психолога не е регламентирана със закон, а това в определени случаи е направо опасно. Нека обаче се концентрираме върху това има ли потребност и култура българинът да търси психологическа помощ?

При проведените от мен на доброволни начала консултации след земетресението в Перник се убедих, че българинът има необходимата култура да посещава психолог. Впечатленията ми от срещите и разговорите с хората показват, че обществото ни наистина е разколебано и е загубило доверие в социалната справедливост. Почти всеки втори поставя под съмнение решенията на институциите. Липсата на интегрираност между тях поставя хората в налудничав контекст. От една страна се говори, че е криза и няма пари, а от друга излизат информации по медиите за милиони, похарчени нерегламентирано. Затова мога да кажа, че обществото ни наистина е болно и липсата на справедливост, морал и отношение са най-сериозното заболяване. Хората все повече изпадат в апатия и депресия.

Има ли начин и какъв е той те да се обърнат към специалист и да получат психологическа помощ?

- За съжаление, у нас все още няма механизъм, по който хората, когато имат някакъв проблем, който в момента не е сериозен, но може да се превърне в такъв, да получат професионална подкрепа в защитено пространство. Споделянето с приятели "на маса" понякога създава проблеми по-късно, защото съкровените тайни могат да бъдат споделени и да бъде злоупотребено с моментната слабост на човека. Ракийката и салатката вечер са се превърнали в "терапия" за немалка част от населението. Цената на консултацията не е по джоба на хората. Работата ми в последните месеци наистина доказа, че мнозина имат нужда от психолог за разрешаване различни проблеми на личностно ниво, а липсата на социални умения спокойно може да провали кариерата на всеки, който не се грижи да ги развива в себе си.

Призовахте президента Росен Плевнелиев да инициира мерки, по силата на които нуждаещи се българи да имат възможност чрез здравната каса да посещават психологически консултации с цел превенция на психичното здраве. Какви бяха мотивите ви за това?

- Да, на 19 март т.г. изпратих копия от предложението си към държавния глава и до Министерството на здравеопазването, до министъра на труда и социалната политика и до НЗОК. Смятам, че правя нещо полезно за хората и че е добре да се започне отнякъде. Идеята ми получи подкрепата на много мои колеги, които също са я обсъждали. Надявам се с реакцията си президентът и всички отговорни институции съвместно да покажат зрялост и да дадат знак, че на тази държава е необходим психически здрав народ, а не непрестанно сриващи се психически индивиди. Последните събития в страната с нарастващ брой на самоубийства неопровержимо показват, че психичното здраве на нацията е сериозно застрашено. Това обаче е само видимата част на проблема. Твърде често при консултации с лични лекари се установява, че семейства имат все по-належаща подкрепа в това отношение, но нямат необходимите средства за частно посещение при специалист. То струва поне 30 лв. и много малко от бедните българи могат да си го позволят, дори и да имат здравната култура и желание да го сторят. Разговаряла съм с мои колеги, които работят в психо-социалната сфера в други държави, и те ми разказаха, че почти навсякъде определен брой консултации с психолог се покриват от здравноосигурителната система. По този начин човек получава помощ, преди да се случи най-лошото.

Нали и у нас се работи по проекти, които са точно с тази цел - получаване на адекватна психологическа помощ...

- Да, така е. В повечето случаи обаче те се печелят от НПО-та и финансирането е силно затруднено. Докато върви проектът, към специалистите се насочват хора, които периодически ги посещават. Но в един момент той приключва и изградените доверителни отношения с пациента рухват. Не може нещата да се случват на парче. Трябва да има начин, по който това да става по желание и достъпът до специализирана помощ да е постоянен и без бариери. В нормалните държави има механизъм за психосоциална подкрепа, средствата идват от здравни каси и социални фондове, общински програми.

Как бихте нарисували психопотрета на хора, които сами слагат край на живота си, особено чрез самозапалвания? Може ли да се твърди, че те имат дефицит на позитивизъм за ситуацията около себе си или за собствения си живот?

- Колкото хора, толкова и причини. Всеки човек има различна психична структура, различна лична история. В другите държави се прави скрининг, чрез който се отсяват децата, които имат проблеми в ранно детство, и се прави предвиждане за това какво може да се случи с тях в близките месеци или години. Някои от хората, които посягат на живота си, не са могли да преминат адекватно през житейските кризи. Не са били подкрепени. Може би, когато са имали проблеми, не са били чути. Не е имало кой да ги насочи, че могат да получат подкрепа. Един от най-трудните периоди, както всички знаем, е така наречената "криза на идентичността", която се изразява в затруднения на младия човек да си избере професия или да продължи образованието си, чувства на безполезност, неприспособеност, отчужденост.

Ще споделя нещо, което ми е правело впечатление в работата ми с хора, на които за назначаването на работно място им се налага да преминават през етапи и да докажат качества. Имало е такива, за които последният етап е доста труден, но пък е решаващ за крайния резултат. Тогава предлагам на съответния кандидат да не започва това, което се иска от него веднага, да се успокои, да попита, ако не е ясно нещо, и когато е готов - да започне. Какво мислите, че се случва? Видимо свръхнапрегнат, човекът казва: "Абе, давай, да става каквото ще!" И дори да е на границата да преодолее проблема, предпочита да се провали, но не и да я премине. Той не иска да вложи никакво усилие, воля и енергия, за да изработи вярната стратегия и да победи. Просто се предава... Човекът иска само да приключи с "мъченето" по най-бързия начин, защото не може и не иска да намери сили за мобилизация в себе си. И тогава прибягва до самоубийство. Все пак не е лесно за разгадаване как точно се минава тази граница, свързана с това да изчезнеш завинаги.

Нека да кажем и това, че доста често хората у нас не се възприемат като творци на деянията си, като активни субекти. Ще дам пример с клиенти, с които съм водила беседи. Един от въпросите включва например - имали ли сте пътно-транспортно произшествие. Има хора, които до такава степен не приемат себе си като автори на постъпките си, че казват :"Ами то при мене така се случи, не аз направих нарушение". Това означава, че през годините този човек не се чувства активна страна, което автоматически го лишава и от отговорност. Такива хора локализират причините винаги извън себе си. Те не просто имат дефицит на позитивизъм, тях самите просто "ги няма".

Самоубиецът явно е човек, който чрез отчаян акт иска да оправдае своята екзистенциална безнадеждност и липсата на смисъл в живота. Защо обаче точно сега българите изразяват по този начин своя протест към статуквото?

- В един момент хората започнаха да се чувстват неглижирани и отхвърлени от политиците, които самите те са си избрали. Те се чувстват изоставени, предадени, разочаровани. Тук удачно може да се направи сравнение с изоставените деца, които приемат всяко поредно отхвърляне от поредния осиновител като нещо още по-страшно и то затвърждава у тях изначалното чувство на изоставеност. Хората прехвърлят очакванията си върху идоли, идентифицират се с тях, вместо да търсят подкрепа на личен проблем, когато му е времето. Земетресението в Перник отключи потискани, неотработени, занемарени и тлеещи психични проблеми, и когато хората се изправиха срещу своите страхове и вътрешни конфликти, мнозина рухнаха психически. Всъщност точно в този кризисен период изплуваха с пълна сила нерешавани във времето личностни проблеми, от които са бягали дълго време.

Българинът все по-малко говори това, което мисли, и е по-малко искрен, говорейки за това, което го вълнува. Той все повече се отдава на мимикрия и като че ли живее някакъв чужд живот и не може да отреагира на заплахите, които средата отправя към него...

- Хората преживяват трудни моменти. Ако няма защитено и спокойно пространство, към което да адресират страданието си, в което да не бъдат обвинявани, а да бъдат приети такива, каквито са, ако нямат възможност да работят за промяна по отношение подобряване на социалните умения за споделяне и общуване, то те неизбежно са обречени на изолация. Такова място е посещението в кабинета на психолога или психотерапевта. Умението да споделяме, да говорим за това, което ни тревожи, да разпознаваме собствените и чуждите емоции е пътят за успешно функциониране в обществото.

Вие работите по програми за превенция на насилието над деца. Какво се случва с малчуганите ни в този свят на несигурност и липса на перспектива?

- Всеки учи детето как да има добър успех в училище, как да гради кариера, но никой не го учи как да общува с хората. А човек, който се проваля на ниво социални контакти, ще се провали рано или късно и в кариерата. Направихме прекрасно обучение по превенция на насилието над деца с колеги от Варна. Обучихме се педагози от детски градини и училища как да научават децата да не позволяват всеки да нарушава личното им пространство, как да казват "НЕ", когато познати и непознати се опитват да ги докосват. Иска ми се с няколко думи да обясня това, че е изключително важно да се знае каква е функцията на майката и бащата, както и това, че няколко човека под един покрив не правят семейство. Майката и бащата трябва да функционират като такива, не просто физически да присъстват.

На фокус

За военнопрестъпниците - aut bene, aut nihil*

Правят се неприлични усилия да бъде реабилитиран Богдан Филов - радетелят на фашизма

Велко ВЪЛКАНОВ, почетен председател на БАС

На 15 април т.г. БНТ излъчи разговор, посветен на 130 години от рождението на Богдан Филов. Четиримата участвали в разговора историци, между които и акад. Георги Марков, показаха почти пълно единодушие в своята положителна оценка за делото и личността на Богдан Филов. Друго трудно можеше да се очаква. В разговора нямаше представител на антифашистите у нас, който да изложи своята позиция по обсъжданата тема. Така разговорът на четиримата се превърна по същество в банален монолог.

Всички бяха съгласни, че Богдан Филов е голям учен-археолог. Основният проблем в темата "Богдан Филов" обаче е не археологът Филов, а политикът Филов. Участниците в разговора обсъждаха политика Филов във фрапиращо противоречие с обективните исторически факти.

Името на политика Б. Филов е свързано със съдбоносни за българския народ решения. Като министър-председател на България Филов подписа на 1 март 1941 год. във Виена акта за присъединяването на България към Тристранния пакт, в резултат на което още същия ден войските на нацистка Германия навлязоха в България.

Това фатално за България решение Б. Филов отстоява с цялата си енергия. Дълбоко убеден привърженик на нацистка Германия, истински поклонник на Хитлер, той защитава своята политика и пред Борис III, който, както разбираме, е посрещнал без особено въодушевление намеренията на своя министър-председател. В дневника на Б. Филов от 7 януари 1941 г. можем да прочетем следното:

"В 10 ч. дойде Севов да ме заведе при Царя. Изложих му разговорите. Когато му казах, че според моето мнение за нас няма никакъв друг изход, освен да се съобразим със съветите на немците и да подпишем Тристранния пакт, той беше засегнат твърде болезнено и реагира необикновено силно. В първия момент каза, че предпочита да абдикира или да се хвърлим в обятията на Русия, макар и да се болшевизираме. Той бил републикански цар; гледал какво ще стане с народа...

Против всичко това и аз реагирах много енергично...."

И само два месеца по-късно Филов подписва акта за присъединяването на България към Тристранния пакт. Знаменателно е, че министърът на външните работи Иван Попов отказва да участва в подписването на опасния за страната ни договор за присъединяването на България към Тристранния пакт.

Участниците в телевизионния разговор не отминаха този исторически факт, но в един глас се заеха да твърдят, че в онова време за България не е съществувала друга възможност. Твърдението е съвършено несъстоятелно.

България без всякакво съмнение можеше да ползва примера, даден от Дания. На 9 април 1940 г. Германия светкавично нападна Дания, отправяйки към нейното правителство ултиматума: или ще се откажете от всякаква съпротива, или Копенхаген ще бъде бомбардиран. Датчаните отстъпват, но все пак срещу обещанието, че ще запазят в определена степен своята автономия. Обещанието е спазено и Дания успява да използва по най-добрия начин предоставената й автономия. Тя спасява 95 процента от населяващите я евреи (от 7800 евреи в Дания са спасени около 7200 души),

Изправено пред невъзможността да окаже съпротива на мощните нацистките армии, българското правителство можеше да им позволи да навлязат у нас, без обаче да подписва Тристранния пакт. То можеше да използва пред Германия един много прост довод: "Ние сме ваши приятели и ако вашите войски навлязат в страната ни, няма да се съпротивляваме, но не искайте от нас присъединяването ни към Тристранния пакт. Имаме горчив опит от участието си в Първата световна война, поради което държим да запазим, макар и само външно, своя неутралитет". Но не това за съжаление стана.

Снимка LOSTBULGARIA

Богдан Филов подписва във Виена присъединяването на България към Тристранния пакт, 1 март 1941 г.

С истеричен ентусиазъм българското правителство и българският парламент заявиха подкрепата си за присъединяването на страната ни към Тристранния пакт. С бурни акламации народните представители посрещат произнесената на 14 май 1941 г. реч на Богдан Филов, който между другото заявява: "Българският народ ще изпитва завинаги най-голяма благодарност и дълбока признателност към силите от Оста и към техните големи водачи Адолф Хитлер и Бенито Мусолини, които осъществиха обединението на България". Това не са думи на български политик, загрижен истински за съдбата на своята страна. Това са думи на фанатично верен съюзник на нацистка Германия. Само нацист може да работи с толкова всеотдаденост за победата на най-нечовешката философия и практика, която човечеството познава.

Но нека все пак приемем, че малка България по онова време не е могла да отклони настойчивото предложение на нацистката държава да се присъедини към Тристранния пакт. Пита са обаче каква необходимост наложи България да обяви на 13 декември 1941 г. война на САЩ и Великобритания. Филов заяви, че тази война е символична, но съвсем скоро над София и други наши градове започнаха да падат съвсем не символични бомби, хвърлени от английските и американските самолети. Хиляди български граждани загинаха, хиляди сгради бяха разрушени.

България участва активно във Втората световна война на страната на нацистка Германия. Тя окупира значителни части от Гърция и Югославия, с което позволи няколко германски дивизии да бъдат изпратени на Източния фронт. Освен това цялата българска икономика работеше на пълни обороти за победата на Германия. Това бе силна логистична подкрепа на нацистката държава, вкопчена в смъртен бой с демократичните държави.

Богдан Филов свърза името си с антисемитското законодателство, буквално копирайки нацистките нюрнбергски закони. Той внася в Народното събрание ужасния Закон за защита на нацията от 24 декември 1940 г., чиято задача е "окончателното решение на еврейския въпрос". Филов не успя да изпрати в нацистките концлагери ония близо 50 хиляди, населяващи страната ни, евреи - български граждани. Но неговата съвест лежи трагичната съдба на повече от 11 хиляди евреи от Западна Тракия и Македония, администрирани тогава от българските власти. Натоварени в български вагони, те бяха изпратени в нацистките концлагери, откъдето само няколко души се завръщат.

След завършване на Втората световна война военнопрестъпниците от всички фашистки държави бяха изправени пред съда на народите. В Нюрнберг бяха съдени и осъдени на смърт главните нацистки военнопрестъпници. По модела на Нюрнбергския трибунал в България също бе създаден съд, Народен съд, за съдене на българските военнопрестъпници. Пред Народния съд нямаше как да не бъде изправен да отговаря и Богдан Филов, натоварил съвестта си с особено тежки военни престъпления и престъпления против човечеството.

Богдан Филов не е единственият министър-председател, осъден на смърт за своите деяния. Такава бе съдбата на президента на Франция (Виши) маршал Петен и нейния министър-председател Пиер Лавал, осъдени и двамата на смърт (по-късно Де Гол помилва Петен). В Норвегия министър-председателят Куизлинг, прононсиран нацист, също бе съден и осъден на разстрел. Навсякъде народите се чистиха от уличените в тежки престъпления правителствени ръководители.

Днес се полагат неприлични усилия за реабилитирането на Богдан Филов. Върховният съд дори отмени постановените от Народния съд присъди, в резултат на което България е единствената страна, в която няма осъдени военнопрестъпници от Втората световна война. А истински скандално бе решението на Столичната община една от софийските улици да носи името Богдан Филов. За наш срам не ние, българските граждани, а посолството на Израел, заявявайки остър протест, предотврати изпълнението на това позорно решение.

Можем да съжаляваме, че сме загубили един голям учен. Но Богдан Филов сам е виновен за своята трагична съдба. И всеки опит да се реабилитира този човек ще бъде оскърбление за паметта на хилядите антифашисти, българи и евреи, станали жертва на фашистки режим у нас.

Така или иначе, доживяхме до времето, когато за военнопрестъпниците у нас ще се говори или само добро, или нищо.

**Или добро, или нищо*

Неофашизъм в действие

Протестна декларация

На 29 март 2013 г. в непосредствена близост до Драматичния театър "Гео Милев", в присъствието на областния управител г-н Недялко Недялков и с разрешението на кмета г- н Живко Тодоров, т.нар. Съюз на репресираните организира и проведе заупокойна литургия в памет на осъдените на смърт фашистки палачи и главорези от Народния съд.

Там официално бе провъзгласено, че на западната стена на театъра ще бъде монтирана паметна плоча с техните имена. А общинската сграда с разрешението на кмета бе осквернена с провеждането на друго "сборище" от същите политически сили - т.нар. кръгла маса.

Старозагорските антифашисти, събрани на митинг на това свято място - Братската могила, по случай годишнината на общосветовния велик, съдбовен и скръбен ден на пролетта - 11 април,

протестно заявяваме:

1. Неведнъж Старозагорската прогресивна общественост е изтъквала своето категорично становище, че поставянето на паметна плоча с имената на фашистките убийци по същество представлява неофашизъм в действие и е поредната политическа провокация и гавра с кървавата и храбра съпротивителна борба на българския народ срещу монархофашизма.

2. Народният съд неопровержимо доказа, че няма нито един от осъдените на смърт да е "невинен".

3. Проведената литургия, провъзгласеното решение за поставянето на паметна плоча и организираната "кръгла маса" са продължение на т.нар. Луков марш в старозагорски условия, проведен на 16.II.2013 г. в София с генералното разрешение и аплодисменти на бившия премиер Бойко Борисов и кмета на столицата Йорданка Фандъкова.

4. Исторически факт е, че навремето Хитлер също така започна с факли, пожари, литургии и барабанни маршове на кафявите ризи.

5. Господа политици, синове и внуци на фашистките убийци, вие провеждате литургии, "кръгли маси", искате да поставите паметна плоча на вашите бащи и дядовци, които масово разстрелваха деца, жени и старци.

- Нали вашите бащи и дядовци режеха партизански глави и набучени на колове, ги разнасяха по селските мегдани за 50 хил. лв. награда?!

- Нали те режеха живо месо от моминската гръд на партизанката Гита и го тикаха в устата на братчето й Георги.

- Нали вашите "невинни мъченици" обесиха над 20 души в затворите на страната и Старозагорския затвор, 18 от които не навършили 25 години и двама непълнолетни.

- Нали те унищожиха 75 младежи и девойки от Старозагораска област за времето 1941-44 г., ненавършили 25 години, и сред тях 5 непълнолетни.

- Нали те, "хрисимите", насякоха с брадви и копачи Георги Колев, братята Албалах и партизанския командир Михаил Захариев?!

- Същите тези "ангели небесни" жестоко убиха Георги Гърбачев, Генчо Кънчев, Дибенко, Братя Кунчеви, Огнян, Нако Колев, Марин Христов, Таньо Неделчев, Тотю Колев, Динко Стоянов и десетки други?!

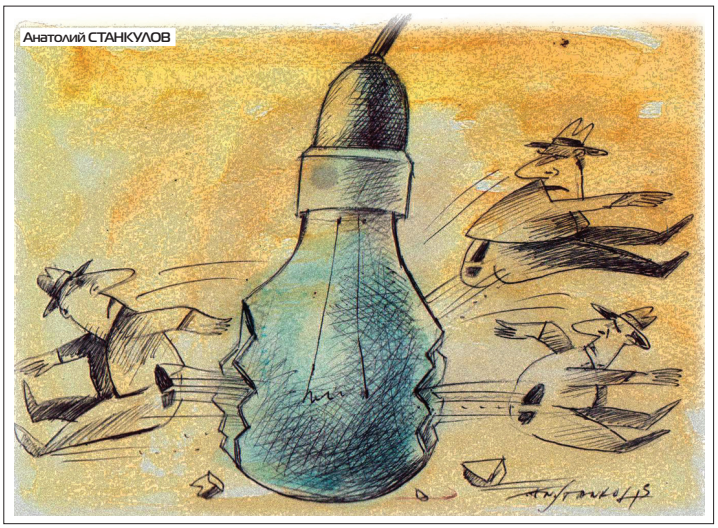
- Нали те жестоко разстреляха 140 партизани от отряд "Антон Иванов", децата на Ястребино, Белица, 15 партизани на Дерменка и ликвидираха цялата чета от 10 души на Пеню Бурлака.

На стр. 29

Общество

РУМЕН ОВЧАРОВ

„Некой некадърник наш"*

Това, че Валентин Николов и целият му борд на директорите бяха вредни за АЕЦ "Козлодуй", е ясно за всички в България. Тяхната некомпетентност, назначаването на партийни другари, включително и на станали вече известни бивши ченгета, само и само, за да угодят на Цветан Цветанов, също са достатъчно добре известни. По-важното е да им се потърси отговорност за направените безобразия. Например за неизпълнението на инвестиционната програма на атомната електроцентрала, което директно заплашва ядрената безопасност и доведе до поредица от аварии, откакто Валентин Николов е изпълнителен директор.

Много се надявам тази чистка да не е на принципа да изгоним едните "калинки", за да наслагаме други - наши. Експертният потенциал на новия министър, извинете, на мен не ми вдъхва особен оптимизъм. И ако на мястото на тези некадърници той наслага верни на него некадърници, резултатът ще бъде също толкова плачевен.

Енергетиката е в абсолютен хаос и сметките за електроенергия няма как да бъдат намалявани само с уволняване на един и назначаване на друг некадърник. Трябват ни компетентни и отговорни професионалисти. За съжаление аз не ги виждам нито в ГЕРБ, нито в служебното правителство.

**По Валери Петров*

Кафявото петно

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

От градинката на Националната художествена галерия махат паметника на Никола Вапцаров и го местят в музей. С благословията на кмета Фандъкова. От екрана на националната ни телевизия, на която всички плащаме с данъците си, оневинява Богдан Филов за позорното вкарване на България в пакта на Хитлер и за престъпния закон срещу евреите. В Стара Загора правят жалейки за осъдените от Народния съд и ще им слагат паметна плоча. Реално - възхваляват нацистките зверства над жени и деца, с благословията на областен управител и кмет. Апапи шестват из София с неонацистки знамена, свастики и железен бокс върху ръката - градът протестира, но кметицата ги благославя всяка година. Младежи омазват скулптурите по Паметника на Съветската армия и на това умиляващи се реститутки му викат полет на таланта... Още може да изброявам, но и това стига. Случаен ли е този поход на уж несвързани едно с друго демонстрации срещу историята, срещу държавата, срещу паметта и човещината?

В последно време фашистките идеали се възраждат и в Европа. Разликата е, че докато новият чешки президент Милош Земан например посочи борбата с неонацизма за един от трите големи приоритети на своя мандат, у нас проявите на неонацизъм се обгрижват и дори инициират от представители на властта - областни управители, кметове, че и министри на ГЕРБ. Когато в БНТ венцехвалеха Богдан Филов, да бяха се сетили как депутатът Димитър Пешев, да речем, е бил свален от зам.-председателското място в НС през 1943 г. заради острото си писмо срещу намеренията тъкмо на кабинета "Филов" да депортира българските евреи. Защото цар Борис III не е радетел на Хитлер и нацизма, но Филов е. Позорно петно ще падне върху главата на България, предупреждава Пешев.

Днес властта е цялата в петна, та явно не й пука от още едно. Може много да мразиш БСП, но е ли това повод да заобичаш фашизма, да отречеш миналото и да градиш пиедестал за кошмарните му сенки? Някои могат. Само че на българина му пука дали ще му лепнат пак едно грозно петно - този път кафяво.

Колко струват „ушите"?

СВЕТЛА ВАСИЛЕВА

Нерегламентираното използване на специални разузнавателни средства (СРС) от структури в системата на българското МВР за втори път привлича вниманието на Европейския парламент. Случаят "Мишо Бирата", който гръмна само преди две години, демонстрира, че няма лимити и няма "застраховани" от подслушване. Достояние на гражданите стана разговор на самия премиер, нареждащ спиране на митническа проверка в акцизен склад на частна фирма. Само две години след него тече широко разследване на прокуратурата за поредно нерегламентирано подслушване, чиито мащаби все още е трудно да се установят.

През 2011 г. Европейският парламент вече обсъжда използването на СРС от българските власти. Сега, през 2013 г., темата отново е на дневен ред за евродепутатите. Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешен ред (LIBE), която се занимава със защита на правата на гражданите, борбата с дискриминацията, полицейското и съдебно сътрудничество и присъединяването към Шенген, ще разгледа поредното нерегламентирано използване на СРС.

Парадоксалното в случая е, че самите ние - българските граждани, знаем твърде малко за онова, което плащаме с данъците си. Ние знаем, че около 100 млн. лв. годишно се харчат за подслушване. Ние знаем, че някакви мижави 3-5% от събраната информация влизат в съда. Ние вече знаем, че няма ясни регламенти, нито точни правила, които следват службите при подслушване. Ние обаче не знаем колко служители и специалисти са ангажирани с тази дейност. Не знаем какви заплати получават. Нито какви резултати те отчитат от своята работа. Сиреч, не знаем колко милиони всъщност струват "ушите". И какво се случва със събраната информация след приключване на разследванията. Ние не знаем дори точния брой на издадените разрешения за СРС, още по-малко броя на хората, в чието лично пространство е проникнато. Каква е цената на "тайните", все още е тайна за всички нас, които плащаме за "любопитството" на политиците.

Датата 20

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА СВОБОДНИЯ ПЕЧАТ. Обявен е през 1991 г. от организацията "Репортери без граница", а от 1992 г. - и от ЮНЕСКО. Съществуват паралелни понятия като свобода на медиите, свободен печат, но и двете се обединяват в свобода на словото. Като единствена организация в системата на ООН с мандат да защитава свободата на словото и на печата, ЮНЕСКО поставя взаимното разбирателство и диалога посредством медиите в центъра на мисията си.

1818 - РАЖДА СЕ ХАЙНРИХ ГЬОБЕЛ, АМЕРИКАНСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ ОТ НЕМСКИ ПРОИЗХОД (УМИРА 1893 Г.). Един от пионерите в разработката на електрическата крушка с нажежаема жичка. През 1893 г. Гьобел предявява претенцията, че изобретява първата работеща елкрушка, проектирана от него през 1854-а, четвърт век преди Томас Едисон да патентова неговата. Съдът обаче признава приоритета за откритието на Едисон.

1846 - В ЛАЙПЦИГ ИВАН БОГОРОВ ИЗДАВА ПЪРВИЯ БРОЙ НА ПЪРВИЯ БЪЛГАРСКИ В. "БЪЛГАРСКИ ОРЕЛ". Замислен е като двуседмичник, но излизат само три броя (20 април 1846 г., 20 септември 1846 г. и 1 януари 1847 г.). Тиражът на вестника е около 500 бр. Появата на "Български орел" Богоров обяснява така: "Подканени от пригледът на те големи апостолье, щем и ми за същите и истинните напоследници на истащений славенский язик от Кирила и Методия, да започнем да изваждами един известник, който требва да понареди поне малко нещо нашът народ, както имат и близоседните ни народи власите, сърбите и гръците и техното гражданско управление..."

1876 - ИЗБУХВА АПРИЛСКОТО ВЪСТАНИЕ. По нов стил датата е 2 май. Започва преждевременно в Копривщица, но същия ден въстават Панагюрище, Клисура, Стрелча, а по-късно Брацигово (21 април), Перущица (23 април), Търновски революционен окръг (25-26 април), Батак (29 април) и много други селища. Жестокото потушаване на въстанието и отзвукът на зверствата в Европа са повод за провеждане на Цариградската конференция. Решенията й са първото международно признание на правото на българите да имат своя държава в етническите си граници.

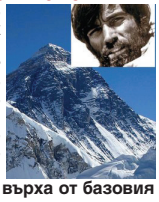

1918 - УМИРА КАРЛ ФЕРДИНАНД БРАУН, НЕМСКИ ФИЗИК (Р. 1850 Г.). Лауреат на Нобелова награда за физика през 1909 г., която споделя с Гулиелмо Маркони за създаването на безжичната телеграфия. Известен е като изобретател на кинескопа (катодно-лъчевата или Браунова тръба).

1927 - РАЖДА СЕ ПАВЕЛ ЛУСПЕКАЕВ, СЪВЕТСКИ АКТЬОР (УМИРА 1970 Г.). Във филмографията му са ролите на Кузнецов в "Балтийско небе" (1961), на генерал Караска в "Тримата шишковци" (1966), на Ноздрьов в "Мъртви души" (1969). Известен е най-вече с ролята на Верешчагин в "Бялото слънце на пустинята" (1969).

1984 - ХРИСТО ПРОДАНОВ ПОКОРЯВА ЕВЕРЕСТ. Българският алпинист, стъпил на 8-хилядник - Лхотце (8516 м) през 1981 г., загива при спускането от върха на 22 април. Той е тринадесетият човек в света, успял да изкачи Еверест без кислороден апарат по най-трудния и дълъг път - западния (непалски) склон, наричан още "жестокия път". Изкачва върха от базовия лагер за 33 дни - рекорд за този маршрут. Проданов е първият човек, покорил Еверест още през април (твърде рано за обичайните атаки на върха) и четвъртият човек, изкачил се сам.

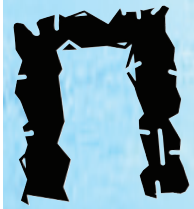

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
20 АПРИЛ 2013
ДУМА

Неизвестно за известното

АКУЛИТЕ
МОРСКИ ВЕЛИКАНИ НА 350 МИЛИОНА ГОДИНИ

Хищници, убийци, те изяждат всяка година от 30 до 50 души, но сами служат за храна на милиони хора

Повече от 350 милиона години акулите браздят световните океани! Някои малки, други - големи, някои кротки, тихи (т.нар. черноморска акула), но повечето - хищници и убийци. Морячите без изключение ги ненавиждат...

Изследователите твърдят, че всички акули са доста нерешителни пред стръвта или плячката, включително и когато са на група, дори на цяла дузина. Забелязано е странното им държание. Но затова пък, когато надушат кръв, това ги довежда до състояние на бясна, неконтролируема ярост, и тогава нападат без оглед на опасността всякакъв вид плячка. Наблюдавалите подобни сцени коментират, че ако по време на нападение

Акулите имат и още един коварен враг - рибата таралеж. Видът на тази риба е доста безобиден, но ако поедра риба се опита да я нападне, резултатът е фатален. В пристъп на гняв рибата-таралеж неимоверно се раздува, като нагълтва вода или въздух, разперва дългите си игли, с които е осеяна, пухти, скърца свирепо със зъби и може от 40 сантиметра да заслепи врага си, като изплюва струя парлива течност.

Ако случайно акулата глътне рибата-таралеж, тогава рибата-таралеж по същия начин се издува, изхвърля от устата си токсичната течност, която изгаря стомаха на акулата, след което си пробива път със зъбите през вътрешностите и кожата ѝ. Естествено, акулата веднага умира...

Преди Втората световна война единственото, което се използвало от акулите, били перките - от тях китайците приготвяли вкусна супа. В по-ново време уловените акули се разфасоват и оползотворяват без остатък. Като пример може да бъде посочена Бразилия, чието североизточно крайбрежие буквално гъмжи от акули и тамошното население преработва и използва всестранно уловените морски великани.

След улова акулите се премерват, претеглят, записват се според вида, пола, а при самките се отчитат бременността и броят на малките. Всичките тези изследвания се извършват от звено специализирани биолози. В техен доклад са отбелязани необикновени рекорди: една хваната самка имала в утробата си 53 малки (обикновено техният брой се движи между 8 и 12), а друга акула с дължина шест метра тежала цели 600 килограма!

Когато биолозите приключат с описите и с анализа на хванатите морски хищници, започва тяхното разфасоване. Първо се отделят прословутите акулови перки, след което с дълъг разрез се разсича гърбът на акулата от главата до опашката и започват да смъкват кожата от горе до долу. При разрязването на акулата се появява гъста и видимо мека тъкан, така нареченото бяло филе, нашарено с няколко по-тънки ивици черно филе. Бялото филе се нарязва на 30-60-сантиметрови ленти, дебели до пет сантиметра. Те се изпращат веднага в хладилните помещения, където се опаковат в пластмасови опаковки и се отправят за пазарите на редица европейски държави и САЩ.

Черното филе е суровина за колбасарската промишленост и ако не се продаде веднага, то се осолява и с течение на времето придобива вкуса на треска. От 300-килограмова акула се изрязват около 60 килограма най-чисто филе, което според мнението на гастрономите има много по-добър вкус от месото на други риби.

Кожата на акулите се смъква цяла, осолява се и се предлага и продава на парче за нуждите на обувната промишленост. Главните качества на тази кожа са нейната абсолютна непромокаемост и почти неограничената издръжливост.

Перките, всяка от които тежи около 1,5 килограма, се сушат две седмици на силно слънце, след което се изнасят главно в Китай, където в специализирани ресторанти се преработват по особен начин, а от желатиновата маса, която свързва хрущялите, се приготвя прочутата китайска супа.

Черният дроб на някои видове акули представлява до 10 процента от тяхното тегло. Мазнините от него се използват във фармацевтичната промишленост и в останалите отрасли, както се прави с мазнината на китовете. Интересно е да се спомене, че от черния дроб на акулите се приготвят едни от най-ефикасните препарати против разширени вени и хемороиди.

Горният пласт на зъбите на акулите се употребява в занаятчийското производство, също така и хрущялните части, подобни на гръбначните прешлени. Всичко останало - главата, вътрешностите, дори мъртвите малки акули, се изпращат за смилане и се превръщат в рибено брашно, съдържащо над 76 процента протеин.

Процентът на оползотворяването на акулите е почти същият, както при другите морски великани - китовете, но те имат някои предимства. Преди всичко акулите са много повече и се срещат във всички световни морета, като никой международен закон не ограничава и не забранява лова им. Поне засега. Освен това акулите са изключително плодовити и броят на уловените екземпляри се компенсира с бързо размножаване.

някоя акула от групата се нарани, то нейните другари незабавно я разкъсват на парчета и я изяждат.

Хищните, опасни видове акули, които нападат хора, годишно изяждат между 30 и 50 души, това сочат публикувани статистически данни. Следва да се знае, че даже когато раната не е смъртоносна, нахапаният човек обикновено не може да преживее нараняването, което му е причинила специфичната грапава кожа на акулата, покрита с малки израстъци, приличащи на зъбци.

Единствената сериозна опасност за акулите в южната част на Тихия океан са баракудите. Голямата баракуда лесно настига акула и от стотина метра разстояние, мята се на гърба ѝ, също като вълк-единак, нападнал елен, и я убива най-много след двадесет метра от мястото на нападението! Ненапразно баракудите са наричани "морски вълци".

Страницата подготви
Иван БЕЛОВСКИ

Надежда Савова:

В Етиопия видях най-красивите хора, в Мексико ядох пържени скакалци

Къде е краят на света, къде е най-опасното място за живеене, къде климатът е най-ужасен, разказва младата българка, която е обиколила 76 страни и е обявена за „Пътешественик на годината” в престижната класация на „Нешънъл джиографик”

НАДЕЖДА САВОВА е родена на 15 септември 1983 г. в София. Завършила е Италианския лицей в Горна баня и културна антропология в университета "Принстън" близо до Ню Йорк. Преди това учи международни отношения и испанска филология, бакалавърска степен, отново в САЩ. Завършва докторантура преди няколко месеца и ще преподава културология в Софийския университет. Надежда Савова е обявена за "Пътешественик на годината" за 2012-а от Националното географско дружество "Нешънъл джиографик", основано преди 125 г. във Вашингтон. Посетила е 76 страни със социална мисия. Говори седем езика.

Интервю на Надежда УШЕВА

□ *Как се озовахте отвъд океана?*

- Заминах за САЩ, като спечелих пълна стипендия. Оттам ми се отвори интересът към Латинска Америка, преди не знаех нищо за тези култури, които в България не са популярни. Още докато учех испански, започнах да пътувам по време на бакалавърската си степен през тези четири години. Посетих над 10 държави в Латинска Америка като доброволка стажантка към различни организации. Работих за ООН...

□ *С каква цел обикаляте света?*

- Първото ми пътуване извън САЩ беше в Куба. Странно е, че именно в Куба отидох от Щатите, тъй като за там се изискваха специални визи, но ние в университета имахме. Това пътуване беше със социална мисия, трябваше да видим какви нужди имат хората и как да организираме хуманитарна дейност с Куба. Тогава забелязах, че там има домове на културата (касае де ла култура), които приличаха на нашите читалища и разбрах, че ще е много ценно да се проучи каква е била връзката на културен обмен между България и Куба. Това пътуване отключи интересът ми към Латинска Америка и идеята да осъществявам социална дейност чрез изкуство. Видях, че танцът, музиката, рисуването правят хората щастливи и ги обединяват по уникален начин. В този смисъл смятам, че чрез изкуството можеш по-добре да развиеш социална дейност, отколкото просто да дадеш пари и да построиш път или кладенец например. Следващата страна, която посетих, беше Перу. Там живях три месеца, работих към УНИЦЕФ и помагах на бедни деца да имат достъп до здравеопазване.

□ *По колко страни сте посещавали на година?*

- Ако се сметнат, средно по около 7 държави на година през последните 10 г. Ако в някои страни престоят ми е бил само няколко дни, то в други съм оставала по 2-3 месеца, за да мога да направя съответните антропологически проучвания на местната култура. Университетът плащаше пътуванията, когато имах добър проект или ги плащаше организацията, към която кандидатствах. Спечелвах си стипендии, благодарение на което пътувах. Понякога по цели семестри съм изкарвала в Чили, Аржентина, Перу, Мексико, Вашингтон...

□ *Как станахте пътешественичка номер 1 за 2012-а?*

- Номинирали са ме, но не знам кой и кога. Хора от цял свят се състезават в тази класация. Накрая определят десетина най-представителни пътешественици на годината, които обаче трябва да са пътували с мисия. От "Нешънъл джиографик" ме избраха именно затова, защото моите пътувания са били винаги с мисия, а не просто за почивка. Задачата ми беше да изследвам културата и храната, която за мен бе средство, с помощта на което разбирах как хората живеят и общуват, как се обичат и грижат един за друг. Защото около масата човек най-бързо се сплотява. В доста от тези страни като Виетнам, Камбоджа, Лаос изследвах уличната храна. Във Виетнам ми беше любопитно да открия, че от френското влияние местните са взели хлебната традиция и навсякъде по улицата продаваха големи сандвичи, които се режат на две и пълнят със зеленчукови и месни специалитети. Във Виетнам срещах често с учудване хора, които говореха на български, защото са учили в България.

□ *Сега с какво се занимавате?*

- От 2008 г. създадох неправителствена организация, която се казва Международен съвет на самодейните средища. Идеята е да се съберат подобни на читалищата мрежи по света. И вече съм установила контакти с 56 страни като председател на организацията.

□ *Каква е дейността ѝ?*

- Създаваме международни проекти. В момента работим по два основни - единия с Мексико, където искат да приложат нашия опит на Хлебните къщи и на читалищата в България. Интересно им е как чрез изкуство може да се помогне на маргинализираните групи. Другият проект - с Бразилия, където имах честта да се срещна с президента на страната Дилма Русев и да говорим за обмена между двете държави. Още работим по задачата да изградим Хлебни къщи у нас и по света, първата е открита в Габрово, роднят град на моята прабаба, през 2009 г. Две години по-късно Хлебната къща е учредена като народно читалище "Св. св. Дамаскин и Онуфрий Габровски-2011". Идеята е габровският модел да се разпространи и в други градове.

□ *Какво представлява Хлебната къща?*

- Тя е вид читалище. Има за цел да приобщи към обществото повече хора от уязвими социални групи като основен подход за това е кулинарията и най-вече хлябът, но не като цел, а като средство за комуникация. Използваме методики като например Театър на трохите - правим кукли от хляб и разиграваме сценки, като влизаме в различни социални казуси и решаваме проблеми. Така хората много лесно се сприятеляват и си помагат. Хлебни къщи съществуват вече и в Златарица, Варна, село Караново до Нова Загора, Кюстендил, Русе. Предстои да бъдат изградени още в Стара Загора, Пловдив, Ловеч. Идеята е да има на повече места по села и градове топло и уютно място, където всеки може да отиде и да замеси безплатно хляб с другите, да сподели радост и грижа.

□ *А защо точно хлябът?*

- Защото нищо не работи толкова добре, колкото хлябът, при месенето му участват ръцете и сърцето, няма нужда дори да говориш. Усмивката стига, за да се почувстваш по-добре...

□ *Тестото по-специално ли се замесва?*

- И да, и не. От една страна, ние казваме, че тайната на хляба е в споделянето, а не в рецептата му. Замесваме най-обикновен хляб - с брашно, вода, сол, но ключовият елемент е квасът. И именно тук е другата му страна - хлябът е специален с това, че ние възродихме традицията на квасения хляб, който е уникален по вкус и много полезен.

□ *Как ви дойде идеята?*

- Съвсем искрено мога да кажа, че е божия идея. Вдъхновението ми дойде в град Витлеем, където бях на поклонническо пътуване по Светите земи. Тогава разбрах, че Витлеем означава "Къща на хляба" и ме озари мисълта, че в едно социално-културно пространство трябва да има месения на хляб с най-различни хора.

□ *Най-необичайната и най-странната храна, която сте яли?*

- Имах доста странни изживявания в Мексико, известно време трябваше да карам на пържени скакалци. Те са голям специалитет и мексиканците много ги обичат, наричат се чаполинес и са хрупкави като семки. В Южна Корея храната е много пикантна. Там бях на световна конференция и останах няколко дни в гръцки манастир, оказа се, че в Сеул има гръцки манастир. Той е посещаван от православни полклонници от цял свят. Опитаха се да ме накарат да вкуся местния специалитет, който е полужив октопод - трябва да го топнеш в много лют сос кимчи и да го глътнеш.

□ *Къде е най-здравословната храна?*

- Бях въздържена от индийската, защото тя е постна. Голяма част от индийците са вегани, т.е. не ядат нищо животинско. Тяхната храна е вкусна и полезна, но е прекалено люта. И заради това, докато пребивавах в един от щатовете, карах две седмици само на хляб и кисело мляко.

□ *Най-екзотичното място?*

- Може би Ушуая - най-южната точка на Аржентина, където тя се събира с Чили. Ушуая е най-южната обитавана точка и на Земята. Краят на света, дори в паспорта ти слагат печат "Фин дел мундо" или "Край на света". Там от страната на Чили се намира световноизвестният национален парк "Торес дел Пайне". Невероятно красиво място - със зеленина и ледове. Бих добавила и Големия каньон в САЩ - гледката е неповторима.

□ *Къде хората са най-гостоприемни?*

- Мнозина казват, че в България може би хората са най-гостоприемни към чужденците. Запознах се с един човек в Йерусалим, който е обиколил над 40 страни, търсейки вярата. Когато стигнал в България, в Родопите, бабите започнали да го канят в домовете си и да го гощават, с каквото имат, дори само с корички хляб. И той бил толкова впечатлен от това гостоприемство, от тази искрена любов, че попитал каква религия са и щом разбрал за Православието, решил да го приеме! Не само това - дори станал монах и сега е в манастир в Йерусалим. Аз открих пък уникално гостоприемство сред мюсюлманските страни - Мароко, Египет, Ливан. В исляма гостоприемството е една от основните ценности. Те вярват, че всеки човек, който се появи на твоя праг, ти е пратен от Бога... Може да е скрит ангел...

□ *Най-щедрите?*

- Мисля, че живеят в Етиопия. Там дори нямат дума за стиснат, а затова, забележете, откриха с най-голяма изненада и смях, че са възприели думата "габров" като прилагателно за "стиснат", след като в Етиопия по време на социализма превели габровските шеги!

□ *Най-красивите?*

- Според мен в Етиопия, другаде не съм виждала толкова красиви хора. Етиопецът, ако имаше бяла кожа, би изглеждал като най-красивият бял човек на Земята - имат много фини черти, тънък нос, изящни устни, те са по-различни от другите африканци. Много високи и слаби са и неслучайно са най-бързите бегачи в света. Много са добри и много се раздават. Те са най-старите християни в Африка. Имат интересни черкви и манастири...

□ *Най-опасното място?*

- Не са ми се случвали неприятни неща в 76-е страни, в които съм била досега. Все пак беше опасно в Бразилия, в най-бедните гета, където живеят престъпници и има голям трафик на наркотици. Там съм била свидетелка на престрелки, залягали сме и сме се криели по къщите. Но бих се върнала в Бразилия още хиляди пъти, дори бих живяла там. Посланието ми към всеки пътуващ е: Запознай се с поне един местен човек, той ще ти подаде ръка и може да ти помогне в труден момент.

□ *Къде още бихте живели?*

- Друго мое много любимо място е Италия и винаги съм си мечтала да живея там. А Сан Франциско е най-любимият ми град в Америка. Там смятат, че имат най-вкусния хляб на света, тъй като притежават специална бактерия lactobacillus San Francisco, но и ние си имаме lactobacillus Bulgaricus и учени смело твърдят, че ние би трябвало да имаме най-вкусния хляб на света. Така че мога спокойно да си живея и тук, защото имаме квасен хляб. Именно мисия на организацията ни е да възродим квасът и в Габрово месим с квас съхраняван от векове, част от който е дарен от манастира в Света гора.

□ *Страната с най-неблагоприятните климатични условия?*

- Може би в Монреал, Канада, където е изградена подземна система от тунели, защото половината от годината има ледове и снегове. Може би и Исландия, въпреки че я наричат рай на Земята, поради природната ѝ красота. Страната е прочута и с горещите си извори, така че там, колкото и да е голям студът, можеш да прежвееш...

□ *Какво обединява хората, колкото и различни да са те по света?*

- Сърцето. То усеща отсрещното и ако ти се отнасяш с любов и топлина, ще получиш същото. Много малко му трябва на човек, за да се отвори към другия. Има случаи, в които на доброто се отвръща и със зло. Но дори и тогава трябва да продължаваме да обичаме, защото смисълът на любовта е да прebъдва, тя е единственият истински принцип в този свят.

□ *Какво научихте за себе си и за живота след толкова много пътешествия?*

- Научих, че човек и с малко може не само да оцелее, но и да бъде истински щастлив. Щастието е нещо, което идва отвътре, носиш го в себе си. Ако нямаш очите и сърцето да го усетиш, където и да си, няма да си щастлив. Осъзнах, че много малко ни трябва, за да бъдем благодарни и да се радваме на всеки ден. Достатъчно е да си жив. Всички тези бедни хора, които видях и с които съм живяла по света, са благодарни, само защото са живи. А те най-добре знаят колко кратък и чуплив е животът.

□ *Къде още искате да отидете?*

- Много са местата! Примерно в Нова Зеландия и при племената на маорите. Те имат уникални занаяти и обичаи, които искам да изследвам. Желая да посетя още две места в Африка - Тимбукту и Занзибар в Танзания. Много ми се ще да отида и в Мадагаскар...

□ *Какви пътувания ви предстоят до края на годината?*

- Най-вероятно до Мексико, където съм живяла близо шест месеца и е една от любимите ми страни. И там ще създаваме Хлебни къщи. Във връзка с работата ми ще посетя и Шотландия, Бразилия вероятно през ноември, където ще има световна конференция на мрежата им от "Точки на културата" - канена съм като експертка. Но най-правилно е да кажа: "Ако е Божията воля", защото в моя живот, а сигурно и при всички нас, най-хубавите неща не са били планирани.

Снимки Личен архив на Надежда САВОВА

Малките обитатели на необятната морска шир

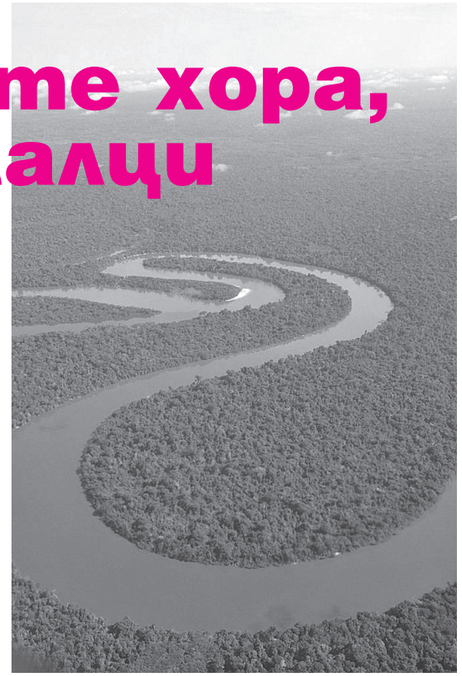
Чаровник от Мароко

Нашата героиня с традиционна носия в Етиопия

Надежда с Дилма Русев

Невероятните извивки на река Амазонка

В Перу

ДУМА Неделник
СЪБОТА 20 АПРИЛ 2013

ХОББ свива белия дроб от тенис корт до боксов ринг

Ако пушач спре цигарите на 40 г., може да прибави 9 години към живота си

Хроничната обструктивна белодробна болест (ХОББ) е основна причина за хронична болестност в света. Понастоящем ХОББ заема 4-6 място между всички причини за смърт и "участва" в т.нар. голямата четворка заедно с инфарктите и инсултите, рака и диабета.

До 2020 г. ХОББ заедно с други хронични белодробни заболявания ще стане трета причина за смърт в света след сърдечно-съдовите и онкологичните, прогнозират от СЗО.

"Не по-малко от 80% от болните от ХОББ са пушачи. Според данните в около 90% от смъртните случаи на диагностицирани с белодробното заболяване причина е тютюнопушенето", обяснява доц. д-р Димитър Попов, началник на клиника по пулмология и алергология към Медицинския институт на МВР. Белият дроб расте до 25-ата година на човека, след което започва да губи по малка част от функцията си. Здравият бял дроб има разгърната площ 120 кв.м - колкото тенис корт, но ХОББ може да го "свие" до размерите на боксов ринг. При здрави непушачи след 25-годишна възраст започва спад в белодробната функция, който е 20-35 мл годишно, но пушачите губят двойно повече от функцията на този орган. Пушилите повече от 20 години развиват необратими изменения на дихателните пътища, но въпреки това, ако болен пушач (без да е развил ХОББ), спре да пуши на 40 г., може да прибави 9 години към живота си, ако спре цигарите на 50 г., може да добави само 3 години.

Близо 10% от населението по света боледува от ХОББ. Всяка година от това заболяване умират 3 млн. души. Над 500 хил. българи са с ХОББ, а около 2000 от тях са с напреднала форма на заболяването и се нуждаят от кислородни апарати, за да живеят. Всеки ден средно по 10 българи умират от ХОББ, което прави около 3300 годишно. ХОББ е преход към рака - 1% от тези пациенти всяка година развиват белодробен тумор. Има изследвания, че на 14-тата година 30% от болните с ХОББ получават рак на белите дробове. 4 хил. българи всяка година заболяват от белодробен рак.

По време на среща между лекари алерголози и пулмолози, представители на пациентски организации и журналисти под наслов "Другият поглед върху комуникацията при социално-значими заболявания с фокус върху респираторните" стана ясно, че НЗОК оставила без кислород 4 хил. болни от ХОББ. Апаратът, който доставя кислород на болните, струва 1200 лв. и се използва по 15-16 часа дневно. Сумата за закупуването му обаче не се поема от касата, а от самите пациенти, за които тя често се оказва непосилна, заяви доц. Явор Иванов, председател на Българското дружество по белодробни болести. Според проучване, проведено сред 3 хил. пациенти, поне 15% от тях проявяват симптоми за ХОББ. Това лечение е животоспасяващо и може да удължи живота на пациентите с ХОББ с 3 до 5 години.

"Един от най-съществените проблеми пред нас като специалисти се крие в това, че хората идват много късно, когато възможностите за лечение са значително по-малки. Другата, не по-малко обезпокоителна причина за нарастването на броя болни в напреднал стадий на заболяванията им, е липсата на превенция. Не на последно място пагубно се отразява и липсата на инвестиции в единна програма за борба с респираторните заболявания, обяснява доц. Попов.

Алергиите и астмата

До 2025 г. според СЗО 50% от хората на планетата ще бъдат засегнати от алергични заболявания, астмата ще става все по-разпространена. Тези тенденции със сигурност няма да отминат страната ни, категорични са специалистите. До 15% от децата по света с астма, около 235 млн. души имат същото заболяване, а до 2025 г. се очаква те да са 400 млн., главно за сметка на децата, обяви д-р Мария Стаевска от Клиниката по алергология и астма в Александровска болница. Около половината астматици не контролират добре болестта си, смъртността в Европа варира от 8.7 но 100 хил. души население в Португалия до 0.54 в Холандия.

Алергичният ринит се превръща в глобален здравен проблем, тъй като около 30% от човешката популация са засегнати от него. Около 500 млн. души в света страдат от него, а в България - около 18% от населението. Между 1 и 15% от децата на 6-7 г. са с алергичен ринит, между 1,5 и 40% от 13-14-годишните, но връх на заболяемостта е при 20-40-годишните.

С над 10% е намалена производителността при работници с нелекувана алергия. Ако 60 дни пациентът е бил със симптоми, това се равнява на 34 дни загуба на работно време за 1 година за работник. Това се равнява на 1000 евро. Астмата, съчетана с ринит, води до 100 млн. пропуснати работни и учебни дни. Нарушение на съня, умора и дневна сънливост са само част от последиците от алергичния ринит.

Глобалното преминаване от селски към градски начин на живот заедно с генетични фактори увеличава значително процента на хората с алергии - ако през 1970 г. алергичните са били 38.8%, то през 1995 г. са 45.4%, а през 2015 г. се очаква да са 54.6%, прогнозират експерти. Повишен е процентът на страдащите от сенна хрема и атопична екзема при деца, получаващи някакъв антибиотик през първите 2 години от живота. Например след въвеждането на закон за забрана за тютюнопушене на закрити обществени места в Англия през първата година с 12% намалява броят на децата, приети в болница заради астма. А преди да бъдат въведени ограниченията през юли 2007 г., с всяка година се е увеличавал с по 2% броят на децата, приети с тежки астматични пристъпи.

ЗАКЪСНЯВА ДИАГНОСТИКАТА

Често се закъснява с диагнозата и началото на лечението дори при често срещащи се заболявания като синузит, гърлени инфекции, трахеити, бронхити, пневмонии и т.н. поради липса на направления за консултация, за образно или микробиологично изследване, твърдят лекарите.

УБ "ЛОЗЕНЕЦ" ОРГАНИЗИРА БЕЗПЛАТНИ КОНСУЛТАЦИИ С ДЕРМАТОЛОЗИ

На 24 април 2013 г. от 9 до 19 ч. в болница "Лозенец" ще се извършат безплатни прегледи с дерматолози след предварително записан час на телефоните на болницата: 02/9 607 681; 02/9 607 682; 02/9 607 683; 02/9 607 684; 02/9 607 685. Консултациите ще се провеждат в цялата страна по инициатива на Българското дерматологично дружество във връзка с Европейската кампания за защита от рак на кожата.

БЕЗПЛАТНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА ТУМОРНИ МАРКЕРИ В ОНКОБОЛНИЦАТА

„Специализираната болница за активно лечение по онкология" ЕАД обявява безплатни изследвания на туморни маркери за млечна жлеза (СА 15-3), яйчник (СА 125), дебело черво (СА 19-9), простата (ПСА) и тиреоглобулин (щитовидна жлеза) до 17.05.2013г. Изследванията са само за онкологично болни като динамично проследяване. Изследванията ще се извършват в Отделение по нуклеарно-медицинска диагностика "ИН ВИТРО" от 8,00 до 11,00 ч. след предварително записване на тел. 02/8 076 258 от 8,00 до 11,00 ч. Не е необходимо тестът да бъде правен на гладно.

ДЕПРЕСИЯТА ВОДИ СЛЕД СЕБЕ СИ БЪБРЕЧНИ БОЛЕСТИ И ОСТЕОПОРОЗА

Депресивните състояния може да увеличат риска от развитието на остеопороза при жените още в периода преди настъпването на климакса, твърдят американски учени. Според анализираните данни остеопороза се открива при 17% от жените, страдащи от депресия, докато заболяването се диагностицира само при 2% от тези, които нямат психични разстройства.

Учените смятат, че причина за повишения риск е по-активната имунна система при тези жени. Тя произвежда повече химични вещества, които предизвикват възпаления от различен характер и водят до загубата на костна маса.

Депресията може да увеличи и вероятността от развиване на бъбречна недостатъчност, установяват холандски учени.

Данните от проучванията им сред 5785 американци над 65 г. от 4 щата в продължение на 10 години показват, че депресията съвпада с началото на развитието на хроничната бъбречна недостатъчност, а в по-голямата част от случаите тя предшества бъбречното страдание.

СЛЕД 40-ТЕ ЗАБРАВЕТЕ ЗА ГЛАДУВАНЕ И НИСКОКАЛОРИЧНИ ДИЕТИ

При мнозина с възрастта натрупването на поне няколко килограма в повече е заложено генетично. Затова и по-често се появява проблемът с наднорменото тегло. Основна причина за това са хормоналните промени, извършващи се в организма, особено на жените на 40-45 г. Променението вкус предизвиква по-силно, а понякога дори непреодолимо влечение към сладките храни. Изследване, публикувано в сп. WomanTs Day показва, че 35% от жените след периода на климакса престават да приемат сладки храни и не контролират тяхното количество във всекидневното си меню, но 45% употребяват повече сладко и едва 15-20% от жените продължават да се ограничават както преди.

Периодът на климакс се характеризира с намаляване на способността на организма за производството на хормони. Настъпват промени във фигурата - мазнините са наслагват в областта на бедрата, корема, в долната част на лицето.

Хормоналните изменения влияят активно на преразпределянето и увеличаването на подкожните мазнини. Това нарастване е необходимо на организма, тъй като при намаляване на производството на половите хормони (естроген) тази функция се извършва от мастната тъкан - процес, който е от особена важност. Затова и твърде настойчивите опити за избавяне от излишните килограми може да доведат до намаляване на естрогена в кръвта, което води и до изострянe на симптомите на климактериума (безсъние, колебания в температурата на тялото, състоянието на кожата и т.н.).

Процесът на нарастване на подмастната целулоза след 40-45 г. се извършва не само при пълните жени, но и при по-слабите.

Специалистите не препоръчват на жените след 45 г. гладуване и нискокалорични диети, също както и големи физически натоварвания.

Не трябва да се забравя също, че през този период се извършват промени и в обменните процеси на организма. Калцият интензивно се извежда от организма, а това води до отслабване на костната тъкан и като последица може да възникнат остеопороза или заболявания на гръбначния стълб.

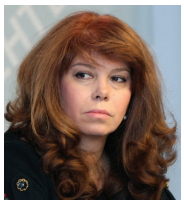
Особено вредна на тази възраст е храната, богата на холестерол, тъй като тя повишава риска от образуването на атеросклеротични плаки по стените на кръвоносните съдове, а това увеличава 2-3 пъти и риска от инсулт и инфаркт.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Антени в главата

Докарахме се дотам, че вече използваме позабравеното преди ерата „ГЕРБ” „Това не е за телефона!”

Илияна ЙОТОВА, евродепутат от Групата на социалистите и демократите в Европейския парламент

S&D
Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент
Делегация на българските социалисти

“... под всеки балкон - микрофон; на всеки клон - микрофон; във всеки вагон - микрофон; във всеки файтон - микрофон; на всеки кон - микрофон; във всеки салон - микрофон; във всеки телефон - микрофон; във всеки биберон - микрофон... И халифската държава процъфтява във възход непрекъснат; защото личният контакт с народа е непрекъснат. Да, факт - под небосклона; осем милиона микрофона...” Тези редове написа преди десетилетия старият мъдрец Радой Ралин. Звучи сякаш са писани днес, нали? И това не говори никак добре за днешна България.

Прокуратурата потвърди - всичко, за което говорихме от години, е вярно - подслушва се масово и навред. Борисов и Цветанов използват институцията, която трябва да бди за сигурността на българските граждани, за да репресира, шантажира и унижава българските граждани. А главният борец с организираната престъпност, зам.-главен секретар, шеф на ГДБОП - заподозрян за наркотрафик, нерегламентирани контакти и т.н.

В демократичните държави след такива скандали подаваш оставка, напускаш политиката, за да не замърсяваш повече публичното пространство с присъствието си. Вместо това бившият вътрешен министър направи първото нещо, което прави всеки, който трепери за себе си - започна да увърта и да твърди, че тези под него действали без неговото знание.

Увъртане в стил „Ама, другарко, аз не знаех...”

неумолимо води до два извода. Вариант 1: Цветан Цветанов е напълно некомпетентен да ръководи повереното му мегаминистерство с толкова важни и чувствителни функции и не може да контролира подчинените си. Вариант 2: Цветанов откровено лъже в очите на цялата страна. Храня дълбоки съмнения в компетентността на бившия министър на вътрешните работи, но нямам ни най-малкото основание да му вярвам, че не е знаел какво правят подчинените му. Тъкмо напротив - не само, че Цветанов е знаел, но лично

той е издавал заповедите за подслушване.

Кой ще повярва на легендата, че той бил политическо лице в МВР, а подслушването извън закона го правел професионалният личен състав на министерството?! Министърът по закон е отговорен за действията на своите служители и ако това не се знае от Цветанов, то значи, че той не познава закона, който е призван да брани от момента на назначаването си за министър. Още един важен детайл - Цветанов твърди, че няма никакво отношение към работата на СДОТО (дирекцията, занимаваща се с подслушвания). Това би било вярно, ако не съществуваше Законът за специалните разузнавателни средства, в който изрично е указано, че тъкмо министърът на вътрешните работи контролира как се използват СРС-та. Важно е да се разбере, че СДОТО е пряко подчинено на Цветанов, който е сменил цели двама директори начело на дирекцията. Затова е доста глупаво да се оправдава, че едва ли не вчера е чул за първи път името СДОТО.

Не мога да оставя без коментар факта, че нищожен процент от исканията за прилагане на подслушвателна техника (не повече от 5%) всъщност се използват в съда. Къде отива и за какво се използва останалата огромна част събран от подслушване материал? За да отговорим на този въпрос, налага се да влезем в главите на хората с антени и да обрисуваме зловещия механизъм, по който се работи в държавата на микрофоните. Десетки бизнесемни споделят с нас сега, по време на предизборните срещи, своите човешки истории за съсипан бизнес, за рекет. С устните заповеди на началниците МВР събира информация за “бизнесмена Х”и неговото семейство до най-дребни подробности. Веднъж събраната информация се обработва, за да се види къде бизнесменът е уязвим, какви дългове има, какви трудности среща в работата си. И един слънчев ден му се почуква на вратата и му се отправя покана да стане спонсор на ГЕРБ, като му се обяснява, че ако не се съгласи, държавата ще го удари, понеже е напълно наясно с проблемите му, и ще го съсипе. Тази порочна практика, съчетана с политиката към бизнеса със зловещата мярка “Дянков”, докараха малките и средните предприятия, а и редица големи производители до тотален крах. И това е само една от многобройните схеми, да не забравяме лобистките закони, обслужващи приближените фирми,

обществените поръчки за „кумците”.

Всичко това обаче не е особена новина - отдавна е обществена тайна, че у нас се подслушва масово. Докарахме се дотам, че вече използваме позабравеното преди ерата “ГЕРБ” “Това не е за телефона!”. И понеже сега много хора искрено се изненадаха от разкритията на прокуратурата, ние от БСП алармираме от години за случващото се в страната и за вихрещата се полицейщина. Още през януари 2011 г. заедно с колегите ни от други партии и национални делегации повдигнахме дебата за подслушванията в пленарната зала на Европарламента. Тогава колегите от ГЕРБ бранеха безстрашно Цветанов, Борисов. Добре е да се напомни също, че и някои приятели на Цветанов също го защитаваха, без да си направят труда да прочетат дори за какъв страшен проблем става дума. Един от неговите главни защитници тогава бе бившият вътрешен министър на Австрия Ернст Щрасер - впоследствие клиент на австрийското обвинение и накрая - затворник за корупция. Така че изненадващото не е толкова потвърждението, че ГЕРБ подслушват извън закона, а грандиозният мащаб на това подслушване. Дори някой да е имал илюзии, те паднаха, когато с гьобелсов патост Цветан Цветанов изчете от парламентарната трибуна стенограмите от подслушването на горнооряховските лекари. Разби професионалния им и личен живот, опита са де насъска българските граждани срещу лекарите, за да прикрие пълната безпомощност на правителството да се справи с проблемите на здравеопазването. Лекарите се оказаха невинни,

извинение не последва, битият си е бит.

Целта е постигната - да се всява страх, за да се унищожи всеки, който не приема членската карта на ГЕРБ.

В разгара на скандала атаката е преди всичко към БСП. Борисов тръби БСП да върне “заграбеното”. Очевидно е, че трябва да участва в това връщане като бивш член на БКП. Но няма нужда да се връща толкова назад. Ако върнат парите, които натрупаха “кумците”, “котараците” със сигурност майчински биха стигнали минималната работна заплата.

Хората с антени в главата няма как да разберат, че в демокрацията трябва да намираш златното сечение между интересите на всички представители на обществото, а не да помислиш само за ближните си. След всички крупни разкрития относно престъпните схеми, в които са замесени високопоставени държавни служители, сред които бившият вицепремиер и Цветан Цветанов, най-логичната стъпка е оттеглянето на Цветанов от политиката. Същият пример би следвало да вземе и директора на ГДБОП Станимир Флоров след сериозните подозрения за покровителстване на канали за наркотрафик.

Какво ще се случи с ГЕРБ, бъдещето ще покаже. Сега е важно ние да свършим своята работа - да спрем започнатия преди четири години експеримент на Борисов, Цветанов, Дянков, Фидосова и всевъзможни “калинки” и да направим нашата България отново социална, справедлива и свободна. Защото тя принадлежи на обикновените хора, а не на тези с антени в главите! Да върнем България на хората!

Парсон

ДОБРА НОВИНА
ВЪЗСТАНОВЕНИТЕ ТРАПЕЗАРИИ ЗА БЕДНИ СА ДОКАЗАТЕЛСТВО, ЧЕ ЗАБОГАТЯВАМЕ!

КОЕ ЩЕ ОПРАВИ НЕЩАТА

Благовест МИТКОВ

Тия дни, понеже се задават избори, взех и се замислих за проблемите на държавата.

Ето, сега е пролет! В много държави по света се радват на пролетта. Възраждане, цъфтеж, птичи песни... При нас пролетта носи единствено проблеми. Ще се стопят снеговете в планините, ще набъбнат ония ми ти реки, ще прелеят пак язовирите, ще потопят села и паланки... Освен това ще се вдигне цената на парното и на тока. Абе, само бели! После ще дойде лятото. Жега, суша. Ще изгорят посевите, земята ще се напука, народът ще се тръшка от топлинни удари. Освен това ще се вдигне цената на парното и на тока. Следва есента. Пак дъждове, пак наводнения, пак повишение на цените на парното и на тока. За зимата не ми се мисли. Тая едва-едва я изпратихме, а ето - нова се задава. С още по-люти студове, понеже имало глобално затопляне.

И си мисля - не са ли ни много на нас тези четири сезона? Не е ли това твърде голям разкош за бедна страна като нашата? Човек все пак трябва да се простира според чергата си.

Ето, вижте Куба - само два сезона - сух и дъждовен. И средна годишна температура - 23 градуса. Нямат нужда от отопление, нямат нужда от ДКЕВР! Пушат си пурите, пият си дайкирито и пачангата не стихва целогодишно. Изобщо, четири сезона са за държави със силна икономика като Германия, Франция, Щатите, или за държави с неизчерпаеми природни ресурси като Русия. А ние, с нашата сиромашка Българийка, дето нямаме нито заводи като германците, нито нефт като руснаците, би трябвало да си налягаме парцалките и да се задоволим с един сезон, подобно на сомалийците. И без това, благодарение на бат'Бойко и финансиста Дянков, вече сме гладни като тях, имаме техните пиратски наклонности и държавата ни се разпада досущ като тяхната.

Не, не, крайно време е който спечели изборите, да вземе и да приеме един нов закон - така и така, от тази и тази дата преминаваме на само един сезон!

Това ще оправи нещата! Гарантирам ви!

Дечко НИКОЛОВ

Стойко ТОПОЛОВ

КРИЗАТА

Не ме плаши.
Още преди тая криза
родните апаши
свиха и последната ми риза.

Tomka u kandugam-genytamите

Петър ПОПОВ

Аз съм Тотка и в това няма нищо обидно. Обидно е това, че съм най-лъганата дама в света. Вече мисля, че такава е съдбата на красивите и неповторими жени като мен. С досадно чувство си припомням, че преди десетина години за първи път ме излъга кандидат-депутатът Гочо. Осветител в театър по убеждение и професионален унищожител на мастика. Каза ми този Гочо, че ще ме обича вечно, а направи точно обратното. Изгубих го още в деня на сватбата. Отишъл Гочо с приятели от казармата в механа "На Дафинка прашките" да се отдава на спомени. И се оказа така, че първата брачна нощ осъмнах с котката си Ифигения. После този Гочо го видях само два пъти. И за малко. Но от тези кратки срещи аз, наивната хубавица, се сдобих с две деца. По непредпазливост. После Гочо ми се обади от Гърция - отишъл маслини да бере. След това от Португалия се обади - цветар станал. Накрая ми казаха, че в Италия го наели да храни гълъбите по площадите срещу надница. Зададоха се нови избори и тогава новата ми кандидат-депутатска изгора, един Сотир ми обеща какво ли не. И аз, горката, повярвах! В смисъл такъв, че му позволих да ми плати почивката. Десет дни, пинтията му с пинтия, ме храни сутрин, на обяд и вечер само с попчета. Лично от него уловени. За разнообразие един ден си купих с лични мои средства тридневна кифла и тя ми се стори царски обяд. След това отново бях излъгана. От един Манол, малко инженер. Този Манол в началото ми посвети стихотворение. Почувствах се пак измамена, защото зная, че някой, който започва дружбата си със стихотворение, е готов и на по-страшни постъпки - я на симфоничен концерт да те заведе, я на театър! И един Трендафил ми се обясни в любов преди едни избори. Той пък - планинар. Накара ме заедно да обикаляме баирите и да берем лайкучка, а после да и да пием чай от нея, че да сме станели вечни. От дългите преходи загубих двайсет килограма и Трендафил ме заряза, защото, като ходех подир него, съм започнала да тракам от слабост!

Сега отново е предизборно време, но този път няма да позволя да ме измамят. Обикнала съм си един пудел - Гошо! Все се надявам, че животните все още не са се научили да лъжат като кандидат-депутатите в тази страна.

Дано пак не се излъжа!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

БЕЗРАБОТЕН ПРОФЕСОР СПИПАН НА ГРАНИЦАТА ПРИ ОПИТ ДА ИЗНЕСЕ КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ БИСЕРИ!

ДА НЕ ПЛАЩАШ ЗАПЛАТИ НА РАБОТНИЦИТЕ НЕ Е ПРЕСТЪПЛЕНИЕ, А СПЕСТОВНОСТ!

РЕШЕНИЯТА НА КРЪГЛАТА МАСА, ВЗЕТИ ПОД МАСАТА!

ПЕНСИОНЕРИ, СПРЕТЕ ДА МРЕТЕ ОТ ПРЕЯЖДАНЕ!

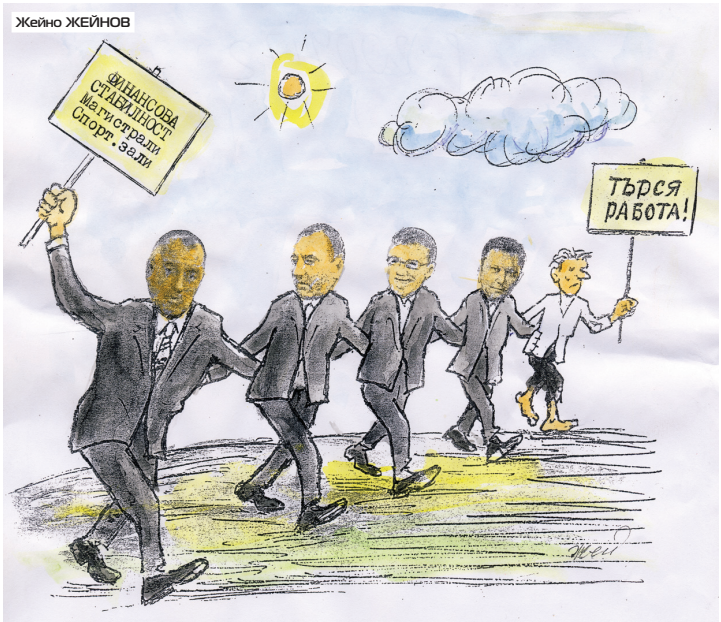
ШЕФ НА ЗАТВОР ГО НАПЪЛНИ СЪС СВОИ ХОРА!

МАСКИТЕ ПАДНАХА, МАСКАРАДЪТ ПРОДЪЛЖАВА!

НАШИЯТ "ТИТАНИК" НЯМА ДА ПОТЪНЕ - ТОЙ ЩЕ ЗАКЪСНЕЕ ЗА СРЕЩАТА С АЙСБЕРГА!

ЗА ДА ИМА СИЛНА ОПОЗИЦИЯ, ТРЯБВА БОЙКО ДА Я НАЗНАЧАВА!

Жейно ЖЕЙНОВ

ХАЙДУШКО ХОРО

Мирослав БОЖКОВ

Съвременни открития

Георги КОНОВСКИ

- ИМА ТРИ ВИДА РЕФОРМИ: икономически - политиците грабят държавата, социални - грабят народа, политически - делят награбеното

- ТОВА, КОЕТО СЪВЕСТТА ти пречи да направиш, го позволява кризата

- АКО ЧОВЕК ИСКА ДА ЖИВЕЕ - медицината е безсилна, ако иска да живее добре - безсилни са и законите

- АКО У НАС НЕ БЕШЕ ТОЛКОВА смешно, щеше да е страшно...

- РАЗТРЕВОЖЕНИ ЖУРНАЛИСТИ ПОПИТАЛИ ББ ЗА СЪСТОЯНИЕТО МУ. Той спокойно обяснил, че състоянието му е отлично, дай Боже всекиму, а виж - със здравето има проблеми...

- НЕ ТРУДЪТ Е НАПРАВИЛ МАЙМУНАТА ЧОВЕК, А СТРЕСЪТ. Работили маймуните, що работили - но не им плащали. На някои не им пукало и си останали маймуни. Други се тревожели и станали хора. А тия, дето задържали парите и не плащали, станали големи хора... Та до днес...

Виц Вариете

Знаете ли, че:
Когато правителство обяви, че отделя няколко милиона за някаква задача, то това на практика означава, че ще се появят няколко нови милионери.

☺

Служител в една фирма отива при шефа си и иска увеличение на заплатата.
Шефът:
- Наистина ли ви е нужно? Защо?
- Мисля да се женя.
- Да, разбирам, че заплатата ви не стига за издръжката на семейство, но няма да я увелича. Знайте, че след време ще ми бъдете страшно благодарен за това!

☺

Ан-2 подхожда за кацане.
Пилотът докладва към кулата за подготовката за кацане, но в доклада няма информация дали са спуснати колесниците.
От кулата питат:
- Докладвайте за спускането на колесника!
Пилотът:
- Колесникът е спуснат и застопорен с контра гайки още през 1956-а!

☺

- Скъпи, бременна съм!
- И ти ли, бе?! Вие да не сте се наговорили всички днеска?

☺

Майка пита дъщеря си:
- Защо плачеш? Да не би Пешо да ти изневерява?
- Да беше само Пешо!

Мъж се обажда в реанимацията:
- Как е тъща ми?
- Пригответе се за най-лошото..
- Какво? Жива ли е?

☺

Народна поговорка:
Ако днес колежката ви е зла като кучка, вероятно тази нощ мъжът й се е прибрал пиян като свиня.

☺

- Каква е разликата между добрия ученик и лошия?
- Лошия го бият родителите му, а добрия - съучениците.

☺

Модерни времена:
Днес в Халите една гледачка срещу двадесет лева ми гледа на ръка и ми каза, че съм глупак.

☺

Полов живот:
Влизам вчера изненадващо в стаята и виждам два голи трупа... Разлагат се... Морално...

☺

Едно куче усърдно копае в градината. Минава друго куче и му казва:
- Приятелю, защо се излагаш така? Ти си куче, не трябва да копаеш в градината. Напиши една жалба до кучешкия Страсбург, никой няма право да се държи така с теб!
Копаещото куче отговаря:
- Да, да, да ме види стопанинът, че мога да пиша, че да ме хване и в офиса да помагам, как не!

☺

- Каква е разликата между проститутките и депутатите?
- Проститутките заработват парите си много по-честно и заслужено.

☺

Приказка:
Принцът целунал жабата и тя се превърнала в принцеса... с кайма и кашкавал!

☺

А вие обичате ли да правите изненади на своята любима? Например за рождения й ден или 8 март казвате, че я очаква изненада, закривате й очите и я водите в хола, махате си ръцете от очите й и тя учудено разочарована:
- Какво е? Къде е?
А вие обидено отговаряте:
- Как какво и къде? Минах с прахосмукачката...

☺

Възрастна жена се качва в автобуса. Един мъж тръгва да става, но тя слага ръка върху рамото му и казва:
- Стойте си!
На следващата спирка той пак тръгва да става, но тя отново:
- Стойте си!
След няколко спирки мъжът жално пита:
- Извинете, а кога ще може да стана? Вече четвъртата спирка изпускам...

☺

Дъщерята на съдия връхлита радостно в кабинета на баща си и задъхано съобщава:
- Тате, много съм щастлива. Мистър Джонс ми призна любовта си.
- Лоша работа, дъще - поклаща глава съдията. - Доколкото познавам мистър Джонс, той си признава само под влияние на неопровержими улики...

☺

В чудния свят на блондинките:
Две приятелки си говорят:
- Представи си само: Пешо знае, че съм омъжена, и въпреки това спи с мен вече половин година! Какви мръсници са мъжете...

☺

Има по света и такива съдии:
Съдията към обвиняемия:
- Получавате заплата осемстотин лева, а сте си построили къща за двеста хиляди евро. Как ще обясните това?
- Дайте ми време да помисля...
- Седем години ще стигнат ли?

☺

Модерни времена:
От пункта за диагностика на СПИН излиза мъж. Смеейки се, радостно извиква:
- Ура! Сифилис! Сифилис!

☺

Кой как коментира темата за изборния ден:
Циганите:
- На нас в махалата ни дадоха пари, за да гласуваме.
Политиците:
- Ние припомнихме на хората в бедните квартали за едни много велики българи, като Алеко Константинов, Пенчо Славейков, Стефан Стамболов, Петър Берон...

☺

Катаджия спира кола:
- Нарушихте ограничението на скоростта, ще има глоба.
Шофьорът си подава портфейла с думите:
- Колкото трябва!
Катажията отваря портфейла и разглежда в едното отделение - левове, в другото - долари, в третото - евро, а във визитника написано: Генерал от МВР.
Катаджията:
- Господин генерал, разрешете да доложа!
- Да, докладвай, докладвай - доларите при доларите, левовете при левовете.

☺

Питат малкия Иванчо:
- Защо си толкова мокър?
- Плаках...
- Защо плака?
- Защото паднах в езерото...

☺

Дама говори на приятелката си:
- Мечтая да съм гъсеница!
- Защо!
- Как защо? Никакви диети не спазваш. Плюскаш, плюскаш, плюскаш... После си лягаш: спиш, спиш, спиш... И независимо от всичко това, съблазняваш се пеперуда! Красавица!

☺

Професорка в медицинския институт обяснява в лекция пред студентките си:
- При мъжете няма признаци за изгубване на девствеността, освен наглите им, доволни физиономии.

☺

- От всичко на този свят най-много се страхувам от зъболекари и от тъмно.
- А защо те е страх от тъмното?
- Кой знае колко ли зъболекари се крият там?

☺

Как да накарате една жена да ви обича:
Правете й комплименти.
Почитайте я.
Целувайте я.
Грижете се за нея.
Разсмивайте я.
Забавлявайте я.
Създайте й комфорт.
Прегръщайте я.
Защитавайте я.
Давайте й пари.
Купувайте й хубава храна и напитки.
Разговаряйте с нея.
Подкрепяйте я.
Носете й кафе в леглото.
Купувайте й хубави дрехи.
Изслушвайте я внимателно.
Как да накарате един мъж да ви обича:
Нахранете го.
Съблечете се....

☺

Модерни времена:
Защо да разпространявате злонамерени лъжи за хората? Ако искате да обидите някой човек, просто кажете истината за него.

☺

Популярни знания:
Британски учени доказали, че ако по време на кихане запушите едновременно носа и устата, косата ви расте по-бързо.

☺

Знаете ли, че:
Червената шапчица през 21 век отива при баба си не за да й занесе кошница с храна, а за да провери дали е свободно жилището или не.

☺

Стара баба чака на кръстовище. Прегърбена с бастун, с трепереща ръце и крака, тя казала на младежа до нея:
- Млади човече, бихте ли ми помогнал да пресека улицата?
- Разбира се, бабо, само да светне светофара зелено.
- Зелено? На зелено аз и сама мога!

☺

Проверка в армията:
- Петров!
- Аз!
- Иванов!
- Аз!
- Презоградазакачикраков!
- Аз!
- Егати фамилията!
- Аз!

☺

Една брюнетка пита блондинка:
- Защо си така тъжна, скъпа?
- В посолството са отхвърлили молбата ми за виза.
- И защо?
- Накрая на молбата пишело, "Не попълвайте", а аз съм написала: "Добре."

☺

Драма:
Излизам с един мъж от три месеца. И сега той иска да се запознае със семейството ми. Не знам какво да правя, децата са с баба си, а съпругът ми е в командировка...

☺

Щатите. Босът прививка секретарката:
- Миранда, работите при нас 3 години вече, вършите си задълженията през пръсти, грубо се държите с клиентите, псувате ме зад гърба. Ще се стегнете ли и ще започнете ли да работите като хората!
Тя:
- Уволнете ме!
Шефът:
- Пак си знаете своето! Наясно съм, че сте тъмнокожа лесбийка с еврейски произход и не мога да ви пипна!

☺

- Слушай, Моше, ако имаше два мерседеса, с всички екстри, бар и всичко останало, ти би ли ми дал единия?
- Скъпи Шломо! Откога се знаем с теб? Тридесет години? Приятели сме от училище. Защо изобщо ме питаш тогава? Разбира се, че ако имах два такива мерседеса, единият щеше да е точно за теб!
- А, Моше, представяш ли си, че имаш две луксозни яхти, абсолютно еднакви? Би ли ми дал едната?
- Шломо, защо ми задаваш такива въпроси? С теб сме като братя, та ти си ми кум и въобще... Разбира се, че ако имах две такива яхти, бих ти дал едната!
Продължават... След малко Шломо пак се обажда:
- А представяш ли си, Моше, че имаш две кокошки...
- Шломо, това вече не е честно. Ти знаеш, че аз имам две кокошки!...

☺

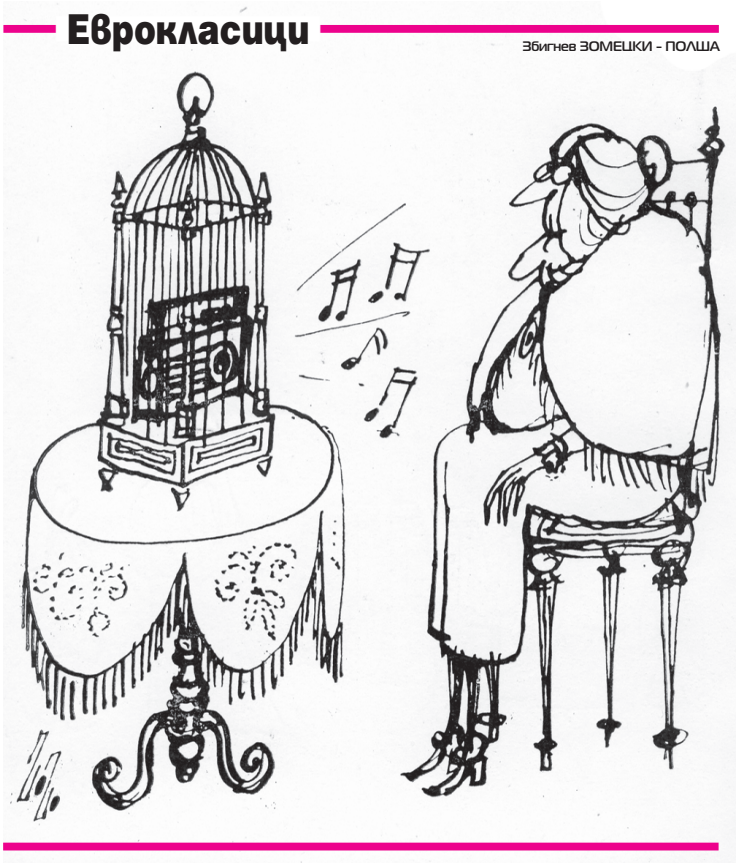
Модерни времена:
Оцених стойността на българските пътища, когато се возих в автобус и пред мен седеше момиче с дълбоко деколте и внушителни гърди...

☺

Малкият Иванчо пита майка си:
- Мамо, татко защо има толкова малко коса на главата?
- Защото много мисли...
- А ти защо имаш толкова много?
- Мълчи и яж!

Еврокласици

Збигнев ЗОМЕЦКИ - ПОЛША

Виц Вариете

ПЕГАС

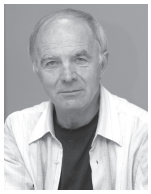
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 20 АПРИЛ 2013, БРОЙ 93

От редактора

Гражданинът Валери

Борис ДАНКОВ

Тази седмица от Брюксел долетя новината, че евродепутатът Ивайло Калфин е номинирал за европейски гражданин на Европейския парламент Валери Петров. В своята мотивировка Калфин споделя, че се е водил от несъмнените заслуги на големия ни национален поет и преводач "за развитието на българската култура и укрепването на европейския дух". Получил е на своята интернет-страница във фейсбук 15 предложения - от интересни по-интересни, но от тях е избрал името на Валери Петров, за когото е чул от свои приятели и събеседници, че "той спасява човешки души". Един талант, който според Ивайло трябва да се уважава и да се цени в трудните времена, в което живеем.

Да, Валери наистина е "спасител на човешки души" в днешните мерзки и подли времена. Преди всичко чрез своята блестяща поезия, чието лирическо съвършенство, финес и изобличаваща доброта ни избавят от тъмните и злокобни призраци на злото и ненавистта. Спасява ни чрез своята провиденческа дарба, която ни връща към скрижалите на българското слово и мъдростта на духовните ни предци. Спасява ни чрез преводаческия си талант, който ни прави съпричастни с класическите образци на европейската литература - от драмите и комедиите, сонетите на Шекспир, до мистичния "Фауст" на Гьоте и приказния свят на Джани Родари, стиховете на Виктор Юго.

Някога в годините на соца някой измисли клишето "нашият Валери", което в казионното вестникарство се използваше до изнемога, без да си даваме ясна сметка, че по този начин банализираме отношението си към поета и човека Валери Петров. Днес, толкова години по-късно, можем отново да кажем, но вече без онези помпозни фанфари на декларативния лексикон: Нашият Валери заслужава не само почетното гражданство на Европейския парламент, но и литературния Нобел за 2013 г., за който е номиниран. Да му го пожелаем. Той заслужава високото признание на Европа и още по-високото звание на Шведската академия. Те му се полагат заради неговия неистов талант и доброта, човечност!

ПРЕМИЕРА

Мария Донева доведе „Заекът и неговата мечта"

Илиана ИЛИЕВА

Със заешко семейство от кукли, ръчно изработени, Мария Донева доведе слънцето в София. Цяла дузина лирични герои от плат и конец съпроводиха новата ѝ книга "Заекът и неговата мечта" до срещата с първите читатели - живо доказателство, че изкуството е игра, а играта - изкуство.

Домакин на "безстрашната" премиера бе столичната сладкарница Barista Coffee and more. Новоиздадената поема е дело на ИК "Жанет 45", а за оригиналния ѝ книжен вид важна роля играе художничката Мила Попнеделева-Генова.

"Книгата е наша" - заяви Мария, защото е равностойна ролята на думите и картинките в нея. Действително тя не би била това, което е, без развихреното въображение и овладяната обща концепция на художника и поета.

С присъщата си артистичност Мария и Мила въведоха публиката в един приказно-реалистичен свят, където и най-възрастният се чувства приласкан и обичан като дете.

Поезията на Мария Донева открай време прикотква читателя с лековитите си думи, със слънчева игривост на стиха, брилянтната рима и ритмика, с добротворната си човещина, с магичност - на ръба на театъра и чудото на естественото преживяване.

Мария Донева работи в Постоянния театър към Държавната психиатрична болница "Д-р Георги Кисьов" в Раднево и като драматург в Драматичния театър "Гео Милев" - Стара Загора. Автор е на няколко поетични книги.

ХИТЪР ПЕТЪР

Български сатирици превзеха руски вестник

В един от своите последни броеве на руския вестник "Комсомолская правда" в рубриката "Април - месец на хумора" журналистката Нина Алексеева насочва вниманието на читателите към столицата на хумора и сатирата Габрово, към българското хумористично творчество, в частност - към двама български автори: Борис Арнаудов - завеждащ редакция "Хумор и сатира" в БНР, дългогодишен организатор, режисьор и сценарист на софийския фестивал "Златния кос", и Станислав Марашки - участник в същия фестивал, писател, преводач, популяризатор на българските писатели-хумористи във франкофонския свят, ръководител на бургаския клуб на сатирите "Морски таралежи" и рубрика в местния вестник "Бургас днес и утре".

Борис Арнаудов

Станислав Марашки

"Комсомолская правда" публикува в превод на руски език разкази на двамата "единомишленици в съпротивата срещу опошляването и обезсмислянето на смешното", като цитира думите на Борис Арнаудов: "Трудно е да се пише смешно, когато на никого не му е до смях!"

ПОСТФАКТУМ

Турският пианист Фазил Сай е осъден за обида

Световноизвестният турски пианист Фазил Сай бе осъден от съда в Истанбул на 10 месеца затвор с петгодишен изпитателен срок за "обида на религиозните ценности на част от населението" - съобщиха информационните агенции и интернет-сайтовете.

Обвиненията срещу Сай бяха повдигнати още през юни 2012 г., като делата срещу него продължиха до края на годината. На първото заседание по делото през октомври м.г. Фазил Сай се яви лично, за да декларира невинността си.

Конкретният повод за обвиненията срещу него са публикуваните в туитър "забележки" за мюсюлманите и исляма. В съобщение, което съдържа стих на персийския поет Омар Хаям, се осмива лицемерната набожност на крайните ислямисти.

Още през есента Фазил Сай обвини лидерите на управляващата в Турция Партия на справедливостта и развитието, която е на власт в нашата съседка от 2002 г., че са му скроили политически процес, чрез който се стремят да го застават да стане вярващ.

Случаят на Фазил Сай се превърна в един от символите на борещите се срещу опитите за пълзяща ислямизация на турското общество, коментира по този повод Ройтерс.

ЛЮБОПИТНО

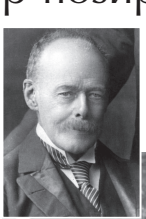
Джеймс Баучер позирал на... Мърквичка?

Константин ЕЛЕНКОВ

"Ръченицата" на Иван Мърквичка е картина, която разказва на поколения българчета за националния бит, обичаи, образи, носии и нрави от епохата след Освобождението.

Първия вариант Ян Мърквичка рисува през 1894 година. Можем да допълним биографията с екзотични за шедьовъра факти. В него по невероятен начин се срещат двама български фенове - чешкият художник Ян Мърквичка и британският журналист Джеймс Баучер. Как историята събира тези двама чужденци в кръчмата на село Бистрица, за да останат завинаги в класиката на българското изкуство?

По покана на правителството на Източна Румелия 25-годишният възпитаник на Пражката и Мюнхенската академия Иван (Ян) Мърквичка (1856-1938) пристига в новоосвободеното ни отечество, за да се превърне през следващите десетилетия в класик на българската живопис, основател на първото сдружение на българските художници, учредител и дългогодишен ректор на Държавното рисувално училище. През 1889 г. той се установява в София, където вече живее Джеймс Баучер (1850-1920) като кореспондент на в. "Таймс".

Джеймс Баучер

Иван Мърквичка

Невероятният ирландец напуска престижното преподавателско място в колежа "Итън" и се превръща в упорит защитник на националната ни кауза като репортер "от мястото на събитието".

По време на балканските войни заявява, че да се присъедини Царибород към Сърбия е все едно да се даде Кент на Германия.

Да върнем паметника на Никола Вапцаров!

Монументът на големия български поет следва да бъде възстановен на същото място в градинката до НХГ, там, откъдето е демонтиран в нарушение на Закона за културното наследство

Борис ДАНКОВ

Вежди Рашидов е авторът на "великата" идея за създаването на тъй наречения Музей на социалистическото изкуство. "Гениална" идея, която най-напред в началото на 2010 г. се ражда като "предложение за Музей на тоталитарното изкуство", а по-късно вече е "преосмислена" с днешното си съдържание, като е променено само названието. Иначе самото хрумване за "тоталитарен музей" си остава същото.

Понеже във всички бивши соцстрани имало подобни музеи, трябвало да бъде създаден такъв и в България, което излезе долнопробна измислица и лъжа. Лъжа, защото се оказа, че въпросните музеи в Унгария, Германия и Полша имат съвсем друг характер и смисъл. Те са по-скоро политически "ремарки" на комунизма, отколкото "музейна среда, в която да бъдат експонирани представителни образци на изкуството от близкото минало".

Видяла жабата, че коват коня

"България е една от страните в бившия Източен блок на Европа, които все още нямат както музей, свързан с времето на тоталитаризма, така и недвижими обекти на наследството от този период със статут на културна ценност" - така в стил "ала Вежди" трещи мотивацията за създаването на бъдещия музей, с последващите указания за него в гръмко огласената концепция. "Трябва да си представяме този музей като част от мрежата на следи от това време, които могат да бъдат открити във всички зони на София" - наставлява "концепцията".

Добре известна е амбицията на Вежди Рашидов да "твори история" чрез своите дела, да се прави на велик "културен строител" на нова и модерна България (включително с хамама на Сюлейман I), да бъде сервилно "лоялен" на властта.

Заради тази своя преданост към "новия Стамболов" (слагаческо прозвище на Б.Б., измислено от самия Вежди!) той се втурна да "надграждa" политическия имидж на ГЕРБ като дясна партия, призвана да... "вкара социализма в музея", да заклейми "от раз" така ненавижданите от Борисов "комунисти", да "преподреди" културните ценности в духа на "либералната идеология" с невиждано догогава парвенюшко настървение. Като по този начин направи "мечешка услуга" на ГЕРБ.

Изкуствоведи или чиновници?

Удивително е безропотното отношение на безспорни авторитети и специалисти - изкуствоведи и галеристи - към "гениалната идея" на Вежди Рашидов. Нещо повече - те "безрезервно" я приемат и "ръкопляскат" за нейното реализиране, като да не разбират, че се касае за един "идеологически проект" и едно явно недомислие и кощунство с българската история.

Така когато "принципалът" Вежди подрежда измисления от него "пасианс" и включва колекцията от скулптурни творби на НХГ в "тоталитарната сбирка" на бъдещия Музей на социалистическото изкуство, никой не реагира. Никой не се осмелява да каже, че паметникът на Никола Вапцаров, дело на големия скулптор Николай Шмиргела, не е обикновен "експонат", а е част от националната ни история.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Николай Шмиргела, "Поетът работник", 1952 г.

Нещо повече и до ден-днешен служителите от НХГ твърдо са убедени, че това "интерниране" на монумента в измислицата Музей на социалистическото изкуство е било... "разумно". Там се намирало "нормалното място", в което паметникът се вписвал в точния исторически период, на който принадлежал (!!!)

Може би поради същата тази причина директорката на НХГ Слава Иванова дълбоко е убедена, че "преместването на паметника не е акт на зла умисъл", а е част от "грижата за една колекция". И то каква грижа, за да бъде... окошарен паметникът на един велик българин в пространството на тъй наречения "скулптурен парк" на музея измислица.

Кюп от артефакти и недомислия

Може би най-точното определение на този музей принадлежи на проф. Велислав Минеков, който го е нарекъл "откровено безобразие". И още: "един изключително обиден паноптикум, странен склад", в който са "арестувани" творби на едни от известните ни художници, като "срещу маргинални работи се подреждат работи на истински творци, тенденциозно подведени под знаменателя "социализъм", "комунизъм" и "тоталитаризъм"!!!

В контекста на тази "артимпровизация" на Вежди Рашидов и неговите попечители не е излишно да се припомни, че за този "музей на абсурда" са попиляни над... 3.5 милиона лева!!

Анонимност вместо публичност

Много точно проф. Велислав Минеков е забелязал и друга съществена подробност, свързана със създаването на соцмузея - то "да остане в тайна, доколкото се може по-късно". Както всички подобни проекти на "експертния министър" Вежди Рашидов, то е обвеяно с недомлъвки и анонимност. А в Закона за културното наследство много ясно е записано, че неговото опазване и закрила следва да става при спазване на принципа за "публичност и прозрачност при управлението" (чл. 3, алинея 3). И още, че "държавната политика по опазване на културното наследство следва да се провежда от министъра на културата във взаимодействие с компетентните органи, Светия синод и... гражданското общество" (чл.4)

Бумерангът на... историята

Нещо подобно да се е случило по времето на "лоялния" Вежди Рашидов? Е, не е и няма как да се случи. В своите шизофренични "сентенции", ръсени налъво и надясно из лоялните на предишния кабинет медии, Вежди не пропускаше случай да обясни на бедния народ колко възвишени са неговите дела. Как "разумните хора съхраняват документацията на времето, а простите хора я унищожават". Как дълги години сме търкаляли социализма между двете си бузи като един... бонбон!! Уха, че сладко! И нещо много важно - като назидание и поука за недораслите (и недомаслени българи), че "историята на един народ трябва да се пази някъде", а ако това не се върши, как тя "се връща като бумеранг". Да, но срещу кого, г-н Рашидов - срещу самия народ или срещу онзи, който безобразно погазва и поругава историята му, като се прави на негов доброжелател? Хайде олан! Дотук.

Мнението на специалистите:

Писателят:

Николай ПЕТЕВ, председател на Съюза на българските писатели:

- Да махнеш паметник на един световен български поет от центъра на София е дело явно на бездуховна личност.

Да махнеш паметник на работник може да бъде само дело на антисоциална личност.

Да махнеш паметник на българин, когато в съседна страна му издигат паметник, това може да бъде само дело на антибългарин, който не заслужава българско гражданство.

Изкуствоведът:

Проф. Иван МАРАЗОВ, преподавател в Нов български университет:

- Според мене е огромна грешка паметникът на Никола Вапцаров да бъде поставен в тъй наречения Музей на социалистическото изкуство. Защото това е паметник, изразяващ почитта ни към личността на големия български поет. Това е паметник, а не експонат и никой няма право да лишава София от величието на една личност като Никола Вапцаров.

Скулпторът:

Проф. Валентин СТАРЧЕВ, преподавател в Университета по архитектура, строителство и геодезия:

- Никъде по света историческите паметници, свързани с името и личността на национални поети и герои, не се местят от когото и както му хрумне. В другите държави се спазва традицията, уважава се собствената история, почита се творчеството на известните автори. Затова в тези държави имат истинско изкуство и големи творци. Имат история.

Историкът:

Проф. Николай ОВЧАРОВ, археолог в БАН:

- Въпросът е принципен, но той касае не само съдбата на паметниците от времето на тоталитаризма лоши или добри, те са част от българската история. Конкретно за Никола Вапцаров, за големия български поет, който Скопие се опитва да си присвои - мястото на неговия паметник е там, където си е бил. Нещо повече - там, около двореца, могат да бъдат поставени паметниците и на други велики българи.

Да поправим грешката!

До г-н Марин Райков,
премиер на РБългария

Уважаеми г-н премиер,

Позволявам си да ви занимая със скандалния случай, свързан с поругания паметник на големия български поет Никола Вапцаров до сградата на НХГ, разчитайки на изразеното от Вас лично и недвусмислено отношение към националната ни история.

Преди време Вие заявихте, че е по-добре да споделяме общото ни минало със "сестринската република" Македония, отколкото да оставаме в плен на противоречията. Но когато в столицата на тази "сестринска република" вдигат внушителен паметник на Никола Вапцаров, а ние съзнателно "арестуваме" неговия монумент, вие как мислите - не е ли редно да поправим своевременно грешката?

Убеден съм, че като професионален дипломат от кариерата и български интелектуалец Вие не можете да останете безразличен към този неприятен случай. Поради това се надявам, че с намесата си ще поправите допуснатата конфузна грешка, като разпоредите паметникът на Никола Вапцаров да бъде върнат на неговото място. Това е и начин, по който бихте останали в българската история като достоен ръководител и патриот, който не робува на политически и партийни пристрастия.

С уважение: ***Борис Данков***

Голготата на Батак

Истината за трагедията и героичната саможертва или как един „мит“ катурна цяла империя

Д-р Елена АЛЕКОВА

Ще започна необичайно... “Колкото светът слабее от старост, толкова ще се умножи злото за живите; още повече ще се отдалечи истината, и ще се доближи лъжата...” (III Ездра 14:16-17).

Това откровение на Ездра, ветхозаветния пророк, е от VI в.пр.Хр.

Какво се случва днес в света, по-стар с цели 27 столетия от тогавашния! И колко би следвало да се е отдалечила истината и да се е доближила лъжата до нас за всичките тези 27 столетия, може ли някой да изчисли?

Не е моя работа да съдя за мисията на летописеца и историка в този смисъл. Нито да претеглям морала. Нито имам предвид уроците и поуките на историята, макар историята да е най-мъдрият съветник на поколенията. Нещо по-важно кара човека да отсява истината за историята от лъжата. Светът, в който живеем, е следствие на миналото и гради бъдещето си върху миналото. Надстройва. Ако строиш свят върху лъжи, рано или късно той рухва. Като колоса с глинените крака. Но ако го строиш върху истината - колкото и трудна, колкото и тежка да е тя, този свят ще устои. Ако строиш върху насилие и руини, рано или късно строежът рухва. Но ако - върху добро и благодеянствие, и читави основи, той устоява. Империята на Александър Македонски, Римската империя, Византийската империя и след тях Османската империя - всички тях ги няма. А България стои.

Затова за всеки българин не е безразлично

дали това, върху което България днес се гради, е истина или лъжа, защото иска тя да устои във вековете. В този смисъл задачата, която всички времена, включително и днешното, поставят пред летописците и историците, е държавотворческа, държавостроителна.

“Батак 1876 - мит или история?” е книга градивна и изцяло позитивна. И защото съхранява истината за събитията отпреди 137 години и я предава нататък. И защото когато развенчава лъжата, независимо как ще я наричаме - митове, представи, “нови прочити”, причудни тълкувания, погрешни посоки, откровен фалшификат, авторът го прави не с езика на разрухата. А с езика на съзиданието. Не срещнах в книгата една хулна дума спрямо опонентите, нито обвинение, нито отрицание. Нищо деструктивно!

А колко лесно би било за Илия Тодев, потомъка на мъченици от Батак, да се плъзне по наклонената плоскост на отрицанието. Колко лесно би било той да се поддаде на страсти. Но проф. Илия Тодев, историкът, ученият, държавотворецът, не се е поддал. Защото езикът на истината е език на разбирателството и градежа. Авторът не си е позволил дори онези хапливи забележчици, каквито в такива случаи са и позволени, и оправдани, дори безобидната ирония е пропуснал. Как ми липсваха тези “шилца”, докато четях книгата, и как недоумявах, задето авторът ги спестява на опонентите си! Докато най-после не разбрах, че това е най-голямото достойнство на книгата!

С невероятна за случая безпристрастност

и сила на духа проф. Илия Тодев ни преподава един от големите уроци на историята по толерантност, родолюбие и човещина, другояче - за държавостроителство:

“Вярно е - пише той, - че както мнозина от потушилите Априлското въстание в Батак башибозуци, така и техният предводител Ахмед ага Барутанлията са помаци; останалите обаче са турци - и тъкмо те започват клането. Вярно е още, че Барутанлията е полицейски началник на Доспат, той потушава въстанието в Батак по нареждане на Пазарджишкия околийски съвет - и за този си “подвиг” е повишен в чин и награден с орден. А башибозукът не е някаква спонтанно събрала се тълпа от доброволци - това е мюсюлманска милиция, създадена, обучена, въоръжена и контролирана от османската държава с оглед главно евентуални бунтове на християни.

Тоест отговорността в случая е преди всичко на турската власт, тъй като тъкмо тя възлага на свои хора конкретна задача и после одобрява нейното изпълнение...”

Който има уши - ще чуе. Който има очи - ще види. Който има сърце - ще разбере. Тези думи носят благоразумие. То идва от истината.

Като човек авторът може би носи много болка, много възмущение, много гняв, много въпроси без отговор - или с отговор, от който косите настръхват и пресеква дъхът. Всичко това той би могъл да излее в публицистика или в частен разговор. Но като учен, който твори наука, отглеждаща в себе си бъдещето, той не си позволява личното да надделее над общественото, над общото; малкото - да се надпреварва с неизмеримото. Човекът е преходен. Родината остава - родина на тези преди него, но и на тези, които тръгват от него. Размирието ражда смърт. Мирът ражда живот. За да се съхрани мирът в район, зареден с взривоопасна етническа и религиозна енергия, със сълзи и поругани от насилия мечти като Родопите, е нужно благоразумие. Нужна е добросъвестност. И още - толерантност, родолюбие и човещина. Във времето на всевъзможни научни интерпретации, на екзотични исторически фалшификации и “преправки” - какво по-добро от тихия и неподправен глас на истината! Без “определения”, без “епитети”, без епични полемики - в светлината на истината всички “нови прочити” и лъжи се разлетяват на пух и прах. Всички! И различните гледни точки, които учени провъзгласяват, като разсъжденията на проф. Милена Кирова например, продиктувани от “новите прочити” за клането в Батак:

“Митът Батак за широката публика недвусмислено сигнализира много по-ясната идея Лъжата Батак... Трудно можеш да обясниш на целокупния ни народ, че постструктуралистката употреба на културологичния термин мит няма никакво отношение към идеята за историческа истина”. (На тези хора все народът им с нещо е виновен, че не ги разбира!)

Стават на пух и прах лъжите

фабрикувани от невежи момчета със сепаратистки амбиции, като Исмен Реджепов например (псевдоним на автора българин):

“В онова време обаче, ако инсценировката не се назореше, Априлското въстание първо би приключило като една кокошкарска история и едва ли би предизвикало някаква реакция - отзвук от Великите държави. И за да не се получи този фал, на всяка цена трябваше да стане, т.е. да се предизвикат турски клания в Батак и Перущица, но след като и турците не се включват в общия замисъл, трябваше да се извърши самоклане - ритуално клане в Баташката историческа църква”.

Като се позамисли човек, всичките тия “нови прочити” от рода на “мита Батак”, “няма Априлско въстание”, “няма Българско Възраждане, има Танзимат” или “няма турско робство, има османско присъствие” и т.н. не са нищо ново. Това са, така да се каже, “стари прочити” - те са били представяни официално още по време на самото робство от самата турска власт, за да се затварят очите на европейските дипломати и на Европа за истинското положение на поробените народи в империята. Новото е единствено това, че за първи път в историята на България след Освобождението “старите прочити” звучат на “нов глас” - при това с гласа на българи!!??

Проф. Илия Тодев, разбира се, има противозащита и от публицистичен ентусиазъм като моя. С характерната си сдържаност той уточнява:

“А пък експертната (или прагматистката) история показва както перманентна необходимост от, така и обективна възможност за постигане на истина за онова, което вече не е. Разбира се, не става дума за пълна, универсална, всеобемаща истина, а за частична, ограничена, относителна истина; не за Историческа истина, а за исторически истини, за отделни, но надеждни опорни точки, на базата на които може да се спекулира за цялото. Който се нуждае от абсолютна истина, той трябва да се обърне към Бога”.

И все пак... Когато Ездра пророкува за света, който от старост става все по-слаб, и вследствие на това истината се отдалечава от него, а се приближава лъжата, той дава и пътя за спасението. За да не се поддава на лъжата, човек трябва да съхрани истината в сърцето си: “Личбите, които ти показах, и сънищата, що ти видя, и тълкуванията, които чу, вложи ги в сърцето си” (III Ездра 14:8).

Свидетелстват Макгахан, Скайлер и Беринг

Каква е истината за Батак от 1876 г., която всеки здравомислещ българин трябва да носи в сърцето си? Истината на очевидците... Американецът Юджийн Скайлер, посетил мястото на клането заедно с Макгахан и Шнайдер, пише:

Проф. Илия Тодев

“Аз посетих Батак на 1-ви август. Влизайки в селото, минах покрай малка дупка на хълма, в която преброих повече от 100 черепа, които явно са били отрязани с остър инструмент. От малкия им размер и кичурите коса, прилепваща все още към тях, те без съмнение бяха жени. Кучетата, които бяха много на брой и гризяха костите, избягаха при моето идване. По-нататък полето бе пълно с черепи и скелети”.

Англичанинът Уолтър Беринг, посетил Батак на 31 юли 1876 г., потвърждава свидетелствата на Скайлер и се обръща с нелицеприятни въпроси към Едиб ефенди, приготвил официалния турски доклад, от който се разбира, че не мюсюлмани са клали българите, а българите нападали мирните мюсюлмани, които, щат - не щат, се наложило да се защитават:

“Един турчин, който ме придружи от Пазарджик и който по пътя гръмко осъждаше бунтовниците, изцяло смени тона си, когато видя какво бяха извършили сънародниците му. Беше обзет от ужас не по-малко от мен.

Докладът на Едиб ефенди относно Батак не подлежи на критика. Имам сведения, че той никога не е ходил там. Бих искал само да му задам два въпроса:

1. Беше ли цялото село, което е построено главно от камък, изгорено само поради няколко “betisses en bois” (дървени бараки - б.м.), запалени, за да се доближи църквата?

2. Дали жените, обезглавени вън от селото, за костите на които се караха кучетата, когато ги видях, са убити в предполагаемия бой?”

Тези свидетелства на Скайлер и Беринг са всъщност малка част от нещата, които те и другите европейски анкетьори са видели с очите си в Батак месеци след трагичните събития...

Това са факти, другото - измислици

Когато застанеш очи в очи с фактите, нямаш нужда от “прочити”. Сърцето е спричастно на истината, ако я носи в себе си. И няма нужда някой да му я доказва. Истината носи покаяние. Истината носи прошка. Тъкмо защото тя, истината, е от Бога.

В пътеписа си от 1897 г. “През марта на Чепино” Алеко Константинов разказва за един от главорезите в баташкото клане Алиш Ефенди, който вместо да е “хванат, осъден и да лежи закован във вериги за изплащане на новите си и стари тежки грехове”, е все още големец и приема като такъв поздравите на лъжженските селяци.

От една страна - главорезът. От друга страна - народът, който някога е бил клан от него. От една страна - безгрижното самодоволство на неприкаяния. От друга страна - народът, който ме е простил. Да простиш не е проява на “робски синдром”, а проява на сила за градеж, за ново начало. Така вехтозаветното “око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, нога за нога, изгоряло за изгоряло, рана за рана” (Изход 21:24-25), в което някои са затънали, отстъпва на новозаветното “обичайте враговете си, благославяйте онези, които ви проклинат, добро правете на онези, които ви мразят, и молете се за онези, които ви обиждат и гонят” (Матей 5:44). Така се гради държава. Така се гради бъдеще.

Ако нямаше турско робство, нямаше да има Възраждане, нямаше да има националноосвободителни борби на българите - за самостойна българска църква и политическа самостоятелност, нямаше да има национаналреволюционно движение, нямаше да има Левски и Ботев, нямаше да има Априлско въстание, нито клане в Батак. Ако Батак е мит, нямаше да я има Руско-турската освободителна война. Не може мит да катурне цяла многовековна империя. Така фактът на освобождението ни от турско робство дава сам по себе си отговор на въпроса: “Батак - мит или история?” Батак. Там, където свършват “митовете” и започва историята. Там, където историята свършва и започва животът. Там, където животът свършва и започва смъртта. Там, където свършва смъртта и започва безсмъртието.

Всичко друго е от лукаваго.

Илия Тодев, Батак 1876 - мит или история? Актуални текстове по Българското възраждане, второ допълнено издание, ИК ТанНакРа, 2013 г.

Като облак ще си отида

Разказ от Георги ГРИВНЕВ

Гурбетчилъкът е проклятието на родопчанина.

Каматен момък бе Пею Георгиев Пеев от Чокманово - на хубавия момък се падна и лична мома - Мария. Още млад, Пею изпи горчивата чаша на гурбета, че и утайката от дъното на стъклото. Загалиха се те, задомиха се, ала и трябваше да се разделят. В Пашмакли (Смолян) нямаше работа - имаше тютюнев склад, но кой по-напред да се вреди там? С Благой Пеев запрашиха за Джебел и какво, какво - отвориха кръчма. Никога не беше и помислял, че ще се занимава с търговия. Кръчмар гладен не остава, защото си знае сметката. Пък и сметката кръчмаря си търси.

Една вечер в кръчмата влезе дядо Гию, той беше редовен посетител, имаше си маса и никой не сядаше на неговото място. Събираха се с акрани от махалата, мухабетоваха си, тъй че сладката ракия притикаха със сладка приказка.

- Една ракия, една жена и много приятели! - казваше мъдро дядо Гию и отпиваше по малко. - Не е важно кога ще започнеш да пиеш, а да знаеш кога да спреш. Защото резултът е на вратата - опреш ли се на нея, няма къде да се запреш.

- Всеки си има мярка, дядо Гию!

- Всеки си има башка мярка. За един мярката е юзче, за друг - две. А има и такива, дето изпускат юздата и конят ги мята в реката.

- Така е, но мъж, който не влиза в кръчма, не е мъж - додаде някой.

- И жена, която не влиза в кухня, не е жена.

Дядо Гию имаше вътрешно зрение - гледаше на ръка, като усещаше човека до себе си. Виждаше ли доброто, казваше го направо, без заобикалки. Виждаше ли лошото, не го скриваше, ала тъй, че да не стресне, да не уплаши съселянина си. Познаваше - хората затова му вярваха. Почерпваха го - кой с ракийка, кой с кафе, но той не за почерпката го сторваше.

- Дядо Гию, като свършиш при Османа, може ли и на мене да гледаш? - попита го Пею от съседната маса.

- Бива. Само да изчакаш малко.

След петнайсетина минути дядо Гию се премести при Пею. Размениха някоя приказка ей така, за начало. Като отвориш портата на къщата, не влизаш направо в стаята, а минаваш през потона.

- Дай си лявата ръка и обърни дланта нагоре.

- Защо на тази ръка?

- Познавач се не пита, ръжен се не рита.

Пею замълча сконфузно, а дядо Гию проследи линиите, някои от които се пресичаха, а други вървяха успоредно. Взираше се в тях, а те му говореха на свой език, който само той разбираше. Старецът разгадаваше разклоненията, пресиченията, пътеките ту се скъсяваха, ту се разширяваха, ту препускаха оттатък хълмята, ту се губеха сред високите треви на малките долини.

- Пею, явява ти се дълъг път. Трябва да вървиш в Райково!

Вглен падна в сърцето на планинеца. Без да се чуди и мае, Пею отиде направо при комшията си, който имаше здраво седемгодишно муле.

- Ето ти и ечемик! И да го жалиш - заръча му той.

Пею тръгна за Райково по видело. Какво ли не му минаваше през главата - дали майка му или баща му не бяха болни, остави бременна жена, дали не се е повредила или... Пусто да ти опустей и гурбетът - дава хляб, макар и горчив, но все пак хляб. И колкото е по-далечен гурбетчийският хляб, толкова е по-горчив.

Мулето изтрополи на устовската чаршия. Отби се Пею в кафенето, изсърба кафето си и попрепита съдържателя.

- Какво ново по нашия край?

- Новото е по големия свят. Ако ти кажа, че баирите са станали по-зелени, все едно да призная, че комшийката е похубава от вчера.

Пею не се спря в долнорайковското кафене. Мулето дърпаше повода, а ръцете на ездача се потяха и не можеха да задържат въжето. От стотина метра Пею забеляза, че хора влизаха и излизаха от къщата. Там, където се събират много люде, се събира или много драго, или много бално.

- Чакайте! - извика той още от двора, макар че бяха вдигнали вече ковчега да го изнасят навън.

Пею ридаеше, като му изпадаше в мълчание, ту отново избухваше в мъка. Задавяше се от плач - той изпращаше съпругата си, която не стана майка, мъртвото си, нероденото си дете, на което трябваше да е баща, но не беше писано.

Времето течеше като река, без да измива и лекува раните. На четиридесетия ден опяха и изравниха гроба. Отредиха покойницата по каноните на християнската религия. Лесно бе да се каже - животът продължава. Продължава, но дали утешава?

Един ден Пею се обърна към тъщата Дойке Василева:

- Бабо, всеки с мъката си - ти с майчината, аз - със съпружеската. За мене живот тука повече няма и трябва да се върна в Чокманово.

Наистина, Пею бе на привет. Ала тъщата го харесваше като зет, че и повече - разбираха се, без да си продумат. Порядъчен човек бе Пею - то и името му пееше, затова и сърцето му бе слънчево и драговито.

- Никъде няма да вървиш - рече му тя любезно, но твърдо. - Утре ще идем в общината и ще те осиновя!

Пею мълчеше и това бе знак за съгласие. Дали Дойке искаше да усеща жива дъщеря си чрез зет си, който много я обичаше - любовта пораждаше доверие у старата. Истинското не може да се подправи, а подправеното не е истинско.

Дойке и по-рано чувстваше Пею като свой син, но сега това стана и по документи. Приписа му и имоти на Пампорово. През тяхната земя минаваше турската граница до Балканската война и покъсно, когато част от планината се присъедини към Българско, още личаха грамадите камъни, които разделяха родната Родопа от родната България.

Пею Пеев имаше буйна коса, но и буйна кръв. Верността на приятелството с аратлиците скрепяваше не само с дума - вейне вятър и отнесе думата като плява. А и с кръв - резнат си мъжките пръсти и близват от кръвта на другия. Езикът на кръвта е непознат, но е топъл като пламъка на огъня и светъл като горска утрин.

Пею Пеев знаеше откъде да започне всяка работа и как да я изкара на мейдан.

- Не я ли изкараш на мейдан, няма да вършееш на харман.

Събраха се веднъж чокманци - луди глави, и решиха как да отблъснат набезите на "правата вяра", защото турците налитаха като глутница вълци. Организираха доброволчески отряд, който да затваря пътищата към селото. Взеха им страха на турците - другото им оставиха. То и името Чокманово не е случайно - означава "твърда вяра". И звучи почти като чакмак, без който няма огниво и огън. Затова и по-късно Митю Камбара бе поръчител на Пею, за да му отпуснат малка добавка към малката пенсия.

Пею работеше като дюлгерин, митничар и терзия. Но едва изтърпя терзийството - тая пишкалива работа не е за мене, признаваше си той. И кафеджийница държеше - събираше балканджиите около себе си, а те го търсеха за съвети и опит. " На моя чиляк не са му много годините, ала дава акъл повече отколкото, ако хортуваш с побелели старци." Вслушваха се в това, което казваше - там, където се претънеш веднъж, втори път ще го заобикаляш; там, където ти върви, оттам ще минаваш; и ще се спиташ с други - по-добре да питаш, отколкото да патиш!

Веднъж майка му, вече Дойке, му рече:

- Сине Пею, бог да прости Мария, аз загубих дъщеря, ти - жена. Ала си още млад - трябва да се задомиш, не бива да се самотуваш. Празна къща - запали я, празна жена - не кори я!

- Така е, мамо!

- Виж, чедо. Бендисала съм една мома за сната. Но моята дума е първа, твоята - последна. Чиляк се избира по сой, не по бой... Шина Ганзурова. Познавам рода им до трето коляно. Здрави люде се, работливи - на нивата осъмват, на ливадата - замръкват.

Дойке излезе от стаята. Пею се замисли, но нищо не каза. Но така се случи, че една привечер се връщаше от Чокманово, а на меегана в Долно Райково се извиваше хоро. Пею беше докаран - като за сватба. С елек и бяла риза, със сако и брич. И с високо чело - като Перелик. И както тежко яздеше коня, едва не се бухна с него на хорото. Забеляза той Шина Ганзурова и се хвана до нея. Та, като се хванаха, не се пуснаха от дългото семейно хоро. За десетина години пет рожби си добиха и изкутиха. Най-голямата бе Веса, подир Мария три мъжки се заредиха - Васил и близнаците Георги и Костадин. Пею и Шина държаха порасналите вече деца да са около тях, да са пред очите им, както се казва, да си спомагат, да са под една тикла и край една софра. И не само хлябът, а кръвта да ги събира, да чуват гласа й както чуват туптежа на сърцето си. Иначе защо са лежали в една и съща майчина утроба?

Остарял вече, Пею Георгиев Пеев заспиваше късно. Годините като снежни топки се търкаляха по нанадолнището. А той потъваше в размисли, които се въртяха като мулета на харман. "Животът отначало ми се обърка, но после се подреди. Загубих първата си жена с неродено дете, а си намерих втора жена, която ми народи пет таман. Внуци - калабалък, не смогвам да ги свъртя и да им се нарадвам. На деветдесет и кусур съм вече - господ ме забрави, ала аз го не забравям. Мога вече кротко - като облак, да си отида. Добро съм сторвал - добро съм срещал. И на моите деца постоянно съм вазил и още им вазя - правете хаир, да превалите баир!"

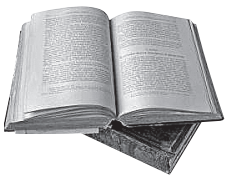

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

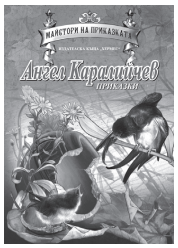
***ГЕОРГИ ГРИВНЕВ** е роден на 22 април 1942 г. в гр. Ксанти, Беломорска Тракия. Завършил е Българска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Автор на 14 книги: 4 поетични: "Любовта остава" (1993), "И след сто светлинни години" (1994), "Странна жена" (1998), "Завръщане" (2001) и 10 белетристични: "Дизия чанове" (1993), "Да преплуваш сълзата си" (1995), "До утре" (1998), "Искри от Рожен" (2000), "Зрението на душата" (2000), "Два гряха" (2002), "Майчина клетва" (2004), "В сянката на Юзеница" (2008) и др. Член на СБП. Живее в гр. Смолян.*

ПЕГАС Редактор Борис Данков

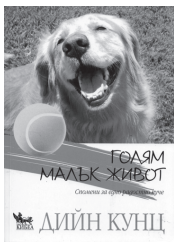

Лавица

“ПРИКАЗКИ” от Ангел Каралийчев излиза в поредицата “Майстори на приказката” на ИК “Хермес”. В това красиво илюстровано издание са събрани най-популярните приказки на обичания от поколения български деца разказвач Ангел Каралийчев. Наричан вълшебник, големият писател създава неповторим магически свят, пропит с духа на фолклора. Приказките с мотиви от народното творчество учат малките читатели на изконните нравствени ценности и добродетели. В тях децата ще се срещнат с храброто петле, житената питка и глупавия вълк. Ще разберат как мързеливата сняха се е научила да се труди, защо трябва да се уважават възрастните хора и колко силна е майчината обич.

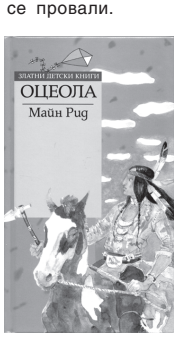

“ГОЛЯМ МАЛЪК ЖИВОТ” от Дийн Кунц разказва историята на едно специално куче, което стопля сърцата и показва, че интелигентността не е привилегия единствено на хората. Интелигентна, лишена от суета и благословена с невероятната дарба да живее в настоящето, радостна и пряма като всички кучета, Трикси влага сърцето си във всичко, което върши - независимо дали гони топка за тенис, прави номера на някого или защитава близките си. Трикси тежала само 30-ина кг и Дийн понякога я наричал просто Дребосъчка. Живяла по-малко от 12 години, но във всички важни аспекти, включително влиянието си върху хората, които са я обичали, изживяла един наистина голям живот. Издава “Кибеа”.

“ХЕНРИ И РИБСИ” от Бевърли Клиъри е осмата книга на популярната авторка за деца, известна като американската Астрид Линдгрен, която издава у нас “Милениум”. Пакостите на малките беладжии вече са известни и в цял свят. По “Бийзъс и Рамона” има филм с любимката на тийнейджърите Селена Гомес. Хенри е в лятна ваканция и е отегчен, защото училището започва чак след две седмици, а обичайните неща за правене през топлите месеци са му омръзнали. Тогава му хрумва да отиде на риболов с баща си. Таткото не е въодушевен, но смята да го вземе при условие, че момчето ще опази кучето си Рибси от бели. Четирикракият му приятел обаче е много палав и Хенри е на път да се провали.

“ОЦЕОЛА” от Майн Рид е поредното заглавие в поредицата на КК “Труд” “Златни детски книги”. “Мулатът обаче си въобразяваше, че е в безопасност. Но смъртта го очакваше, макар че тя дойде не оттам, откъдето той се страхуваше. Докато стоеше зад войниците и дразнеше пленниците, до него се промъкна тъмна фигура. Това бе фигурата на жена, на величествена жена, чиято необикновена красота личеше даже и на лунната светлина... Всичко трая няколко секунди. Жената се прокрадна до мулата. След миг тя сякаш обгърна шията му с ръка. Нещо блесна под лунната светлина като желязо. Това бе живо оръжие - страхотната гърмяща змия!” Майн Рид (1818-1883) е автор на едни от най-популярните повести за деца.

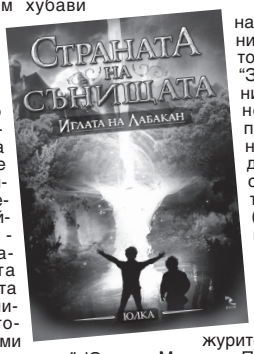

Юлка завърши трилогията „Страната на сънищата“

Новата книга на популярната писателка разгадава шифър, скрит в приказки от цял свят

Снимка ИК “КРЪГОЗОР”

Всички харесваме истории, обвити в мистерия, обичаме да разплитаме тайнствени загадки, да разгадаваме скрити кодове. Всички ние пазим хубави спомени от любимите си приказки от детството. Юлия Спиридонова-Юлка събира всичко това в едно и създава приказен трилър за деца. Авторката се завръща към старите приказки и умело ги вплита в най-новата си книга - “Иглата на Лабакан”, последната част от трилогията “Страната на сънищата” (ИК “Кръгозор”). След “Любими попътечо” и “Кралска кръв” Юлка за трети пореден път ще отведе децата в “Страната на сънищата”, като и сега им е подготвила вълнуващо предизвикателство.

Юлия Симеонова Спиридонова-Юлка е родена на 30 октомври 1972 г. в София, в семейството на художници. Завършва СУ “Св. Климент Охридски” и НБУ. Още студентка работи като сценарист на свободна практика за български и чуждестранни филмови продукции. Има заснети над 400 сценария за БНТ. Авторка е на няколко телевизионни поредици, на детското седмично предаване “Здравей” за електронни развлечения и интернет. Нейни разкази и приказки са публикувани в български и чуждестранни литературни списания. Още с първото си произведение (“Утешителят”, 1996) печели наградата на ЮНЕСКО за къс разказ, отпечатан в антологии на английски и френски език. Същата година е член на журито на кинофестивала в Мюнхен. През 2007 г. участва в световното изложение “Библиобраз” в Москва. През 2008-а нейни книги са представени на световното литературно изложение в Хага. Юлка е авторка на книгите “Гугулетата”, “Приказки за гугулета”, “Приключения с Джиго”, I, II и III книга от фентъзи трилогията за деца “Страната на сънищата” - “Любими попътечо”, “Кралска кръв” и “Иглата на Лабакан”, “В Долната земя. Кръстьо - частен детектив”, първия български модерен роман за тийнейджъри “Тина и половина” и продължения - “Графиня Батори” и “Макс”.

Удостоена е с престижни награди на наши и международни конкурси, с отличието на СБП, наградите “Петко Р. Славейков”, “Константин Константинов”, “Христо Г. Данов”, както и с призове за благотворителна дейност.

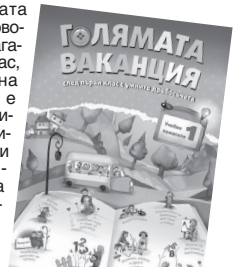
Край езерото “Арияна” в Борисовата градина днес и утре (от 9 до 18 ч.) ще бъде отбелязан празникът на детската книга - “Подарете на детето си книга, подарете му празник” (в рамките на националната кампания “Походът на книгите”), в който ще участва и Юлия Спиридонова-Юлка.

30 български издателства са подготвили за децата срещи с автори, художници, представяния на книги и игри, състезания. На сцената ще се изявят детски вокални и танцови групи, а малките палавници ще имат възможност да се включат в много игри и да спечелят награди. Утре там ще бъдат връчени отличията от националния конкурс “Бисерче вълшебно”, които се присъждат от самите деца за най-добра детска книга.

На 23 април, световния Ден на книгата и авторското право, асоциация “Българска книга” връчва годишните награди “Рицар на книгата” - на журналисти с най-голям принос при отразяването на издателския бизнес в България. Церемонията е във вторник от 17 ч. в Националната библиотека “Св. св. Кирил и Методий”.

Лятото с книга

Забавна ваканция за изкласилите първолаци

С “Голямата ваканция” - новото учебно помагало за след I клас, издание на “Рива”, лятото е щастливо преживяване за учениците с любими и непознати герои. Автори са доц. д-р Л. Витанов, Евтимия Манчева, Севделина Витанова, Минка Кирилова, Маргарита Тороманова.

Десет художествени произведения за деца от български и чуждестранни автори - стихотворения, разкази, приказки и басни, откъси от повести и романи, провокират интерес към четенето. Всеки ден със забавни и систематични задачи учениците четат, учат, рисуват, решават загадки, изработват изделия и подготвят различни изненади за тези, които обичат. Учениците могат да изразят отношението си към прочетеното чрез илюстрациите за довършване, съставянето на текстове по темата, решаването на задачи, в които героите от произведенията са водещи или са поставени в проблемни ситуации. “Малка енциклопедия” е място за научно-популярни текстове - някои от тях може да се допълват, а изображенията - да се уточняват. Това подтиква децата да търсят нови факти, да ги систематизират и да развиват уменията си за самостоятелни проучвания. Допълнителни рубрики представят нови знания, а снимките правят възприемането им нагледно и образно, пояснявят от издателство “Рива”.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

За най-сръчните

Хартиени модели

Излязоха още две издания от едноименната поредица на ИК “Колхида” и “Камея дизайн” - те предоставят знания и удоволствие на онези, които обичат да оформят триизмерни модели на популярни крепости, замъци, сгради, църкви и др. Наред с детайлите, описани и номерирани с указания за сглобяване, в албумите се съдържа подробна информация за произхода, местонахождението и историческата стойност на обектите.

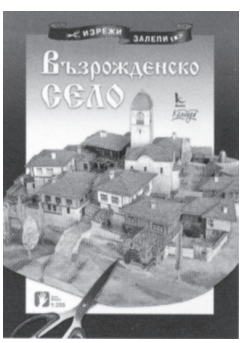
* * *

АСЕНОВАТА КРЕПОСТ е най-интересният и просъществувал най-дълго време паметник на културата в Асеновград - с хронологични граници от старожелязната епоха до началото на XV век. Изградена е на непристъпна скала в началото на прохода, свързващ Тракия с Беломорието. Единствено достъпна е от югозапад, затова там е изградена крепостна стена с бойни зъбери. На запад в подножието на скала преминава стратегически път. Там е издигната висока отбранителна кула. Асеновата крепост е добре проучена, частично реставрирана и консервирана. Единствената добре запазена сграда е църквата “Св. Богородица Петричка”.

* * *

Вече е факт и първият модел от една нова поредица - ***ВЪЗРОЖДЕНСКО СЕЛО***. Чрез нея ще “оживеят” сгради и комплекси от различни епохи и архитектурни стилове, характерни за богатата история на България. Това са модели, носещи най-типичните черти на съответната епоха. Първият модел пресъздава българско възрожденско село от втората половина на XIX век и включва къщи, характерни за различни области от страната. Следващите модели ще запознават с болярски замък, тракийска гробница, римска вила, крайморско градче, прабългарски дворец, манастир.

Румен Скорчев между сянката и светлината

Творби на известния художник в арт салон „Академия”

Изложба на Румен Скорчев под мотото “Сянката и светлината” е подредена до 7 май в галерия “Академия” на ул. “Шипка” 1, научи ДУМА от Диди Спасова от НХА.

Сянката и светлината сътворяват материята и зрящото око открива пропорции във формите и тяхната хармония. И тогава дочуваме музиката на целия космичен свят - казва Румен Скорчев. - В свидната ми къща, отдавна срутена, в глухата стая с двете ръждясали халки от люлката ми, с ухания от странни примеси на босилек и сушени плодове, на книги и старо дърво, наблюдавах експлозиите на мастиленатa капка, която пущах в чашата с вода. Приличаха ми на облаци, раздирани от светлината. Години по-късно щях да видя угасването им в залеза на Замбези, в изтляващите фрески на Сеславци и в текстилните отломки на коптите. Щяха да изплуват в слепотата ми, когато надзърнах в нейния мрак.

На двадесет и пет години ослепях неизлечимо.

Много бавно в моето съзнание се разкъсваха непроницаеми завеси, избликваха лъчи и се извайваха формите на онзи незаменим свят, с когото вече се бях простил. Пристигнал като в сън от непрогледния мрак, вече разбирах високата цена на живота.

Рисуването се превърна в моя неизлечима болка. У човека има вродена жажда за светлина. Изстрадваме самотата си, търсим упование в игрите и древните танци, в песните и в пещерната светлина на огъня.

Искаме да доизградим света. Недовършеното от Създателя, човекът сътворява във вид на изкуство, посъвършено от природните форми.

Човешкото ни безсилие поражда неверието и ни пречи да видим кристалната структура на света. Виждаме само собствения си хаос, нищетата и болката. И закопняваме за творчество, с което да го подредим. Но тогава идва съмнението - това най-благодатно състояние на зрящия художник, мигът за изпитание на силния човек, който е разбрал, че е надвесен над нова бездна.

Рисувам, защото се съмнявам, допълва авторът.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Антоанета Маджарова с първа изложба у нас

Изложбата “Реминисценции” на Антоанета Маджарова, с артистичен псевдоним Mad-Jarova, представя най-новото световно течение в изкуството “Realisme visionnaire” (реализъм със затворени очи).

“Смисълът на изкуството е да отразява смисъла на живота”, казва Антоанета Маджарова, която отново е у нас след 47 г. Стилът ѝ на рисуване е вдъхновен от въображението ѝ, оставайки си реалистичен в своите форми, изследва вътрешния мир на нашата психика - този невидим свят, който съществува в неразделима двойственост със собственото “аз” в отношенията му с външния свят. Изкуството на Маджарова е продължение на живописта на майсторите сюрреалисти от миналото, като се откроява с лична оригиналност. Чрез светлината в творбите ѝ се улавят вибрациите на странен, колкото реален, толкова и нереален свят.

Брилянтно изписаните очи в нейните творби говорят за други светове, посочва изкуствоведът Борислав Китанов. Изявата е символ на завръщането към България на един творец, който близо половин век носи в сърцето си и претворява идеала за красивото и вечното в човека. Първата изложба на Антоанета в България може да се види до 23 април в галерия “Париж-Москва” на ул. “Г.С. Раковски” 92.

Димитър Чолаков отново излага в София

Самостоятелна изложба на проф. Димитър Чолаков ще бъде открита на 29 април, понеделник, в софийската галерия “Маестро”, ул. “Цар Самуил” 37, научи ДУМА от Райна Костова.

Димитър Чолаков е роден на 25 юли 1954 г. в Попово. Завършил е живопис в първия клас на акад. Светлин Русев в Националната художествена академия. От 1982 г. е член на Съюза на българските художници. От 1986 до 1990 г. е председател на Дружеството на художниците в Търговище. През 1999 г. специализира в “Cite des Arts”, Париж. Има самостоятелни изяви в София и страната и зад граница, както и участия в множество фестивали и колективни изложби, сред които във Виена, Прага, Братислава, Вупертал, Амстердам, Кайро, Москва, Букурещ, Аризона (САЩ).

През 2002-а става доцент по живопис в Педагогическия факултет на ШУ “Еп.К. Преславски”, 4 години по-късно вече е професор в същия университет. От м.г. - зам.- декан на ПФ. Негови творби се намират в музеи и частни колекции у нас - НХГ, СГХГ, галериите в Пловдив, Варна, Плевен, Търговище, Силистра, Шумен, Благоевград, Велико Търново, и в чужбина - Холандия, Германия, Полша, Австрия, Гърция. Носител е на престижни отличия, сред които Международната награда за живопис “Микети”, Италия, наградата на СБХ за живопис на младежката изложба.

Картини с имена на цветя превзеха галерия „Европа”

Ако носите име на цвете, то със сигурност ще откриете своето в общата изложба “Цветя”, която столичната галерия “Европа” на ул. “Леге” 3 представя до 11 май. Изложбата е посветена на светлите празници Цветница и Великден и показва 57 творби от десетима изявени български майстори живописци - Антоанета Елефтерова, Дима Петрова, Лили Чаушева, Симеон Кръстев, Лиза Мирчева, Росица Халачева, Стефан Димитров, Наташа Данчева, Петра Керкенезова и Стоян Хаджистоянов. Стилово картините варират от реалистични до твърде абстрактни, от топлата до студената гама, от малки до по-големи формати. Всеки от художниците търси различни подходи, живописни техники и изразни средства за визуализиране на своя светоглед, чувства и емоции, свързани с темата, посочват от галерията. Представен е цял “букет” произведения с цветя, като някои от тях впечатляват със своята рядкост като Росен, Евгения, Ерика. Извън сборната живописна експозиция в останалите зали на галерия “Европа” може да се видят 500 творби на известни наши автори - в жанровете живопис, скулптура и малка пластика, графика, икони, текстил, дърворезба, както и дизайнерска бижутерия.

Дима Петрова

Антоанета Елефтерова

Изкуството на биг бенда

Хилда Казасян, Васил Петров и Орлин Павлов се събират, за да изпълнят едни от най-красивите джаз мелодии на XX век

"The Art of Big Band" ("Изкуството на биг бенда") е името на музикалното събитие, което на 26 април от 20 ч. ще събере на една сцена в зала 3 на НДК Хилда Казасян, Васил Петров и Орлин Павлов, заедно с Биг бенд брас асоциация с ръководител Ангел Заберски. Проявата се организира от Брас асоциация и НДК с подкрепата на Bushmills и е част от 18-ото издание на Салона на изкуствата, научи ДУМА от Яворка Петрова.

Трима от най-обичаните и популярни джаз и поп изпълнители на България и забележителният биг бендов оркестър подготвят неповторимо музикално преживяване с едни от най-красивите джаз мелодии на XX век. Сред парчетата, които ще изпълни чаровната и харизматична Хилда Казасян, която в края на миналата година представи поредния си албум "Jazz & Me", са "Fever" и "One Note Samba". Репертоарът на Васил Петров, изпълнител с широки професионални интереси в областта на джаз и поп музиката, работил с всички биг бендови оркестри в България (включително и с оркестъра на Вили Казасян), ще включва песни като "The Lady Is A Tramp" и "Killing Me Softly". Изпълнението на прекрасните "Night and Day" и "Feeling Good" е поверено на Орлин Павлов - усмихнатото и много позитивно лице на съвременната поп сцена, който в последните години се справя успешно с най-разнообразни артистични проекти и смело експериментира с различни музикални сътрудничества. Докато за Хилда Казасян и Васил Петров работата с биг бенд е естествена част от професионалния им живот, то за Орлин Павлов това е ново творческо предизвикателство, в което той с радост се впуска.

Освен джаз стандарти, в рамките на "The Art of Big Band" ще прозвучат и авторски композиции на Ангел Заберски, създадени и аранжирани специално за Биг бенд брас асоциация. Оркестърът, който през лятото на 2012-а издаде първия си албум "Високо напрежение" (предимно авторски композиции на Ангел Заберски), вече няколко години работи активно за популяризиране на изкуството на биг бенда в България - както със самостоятелни инструментални концерти, така и със съвместни концерти с изпълнители с богати гласови възможности и ярко сценично присъствие като Хилда, Васил и Орлин.

Билети се продават в Билетния център на НДК и в мрежата на www.eventim.bg.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Виртуозът на тромпета Рекс Ричардсън свири барок и джаз в зала „България"

Снимка "КАНТУС ФИРМУС"

Заключителният концерт за сезона от цикъла "Музиката на Америка" ще се състои на 23 април от 19.30 ч. в зала "България" в рамките на Европейския музикален фестивал. Събитието се организира от "Кантус фирмус" и фондация "Америка за България" със съдействието на Yamaha - Европа, и Dynacord - България. За първи път у нас ще свири американският тромпетист Рекс Ричардсън, изпълнител на Yamaha. Той ще представи уникална програма, която съчетава барокови концерти от Албинони и Тартини и джазови аранжименти по музика на Джордж Гершуин, Дюк Елингтън, Луис Армстронг и др. На сцената с него ще имат удоволствието да музицират българските джаз-изпълнители Ангел Заберски, пиано, Стоян Янкулов-Стунджи, ударни, и Борис Таслев, бас, както и Оркестърът на Класик ФМ радио с диригент Григор Паликаров, научи ДУМА от Ирена Данкова.

Рекс Ричардсън е един от най-добрите тромпетисти на световната сцена в момента. Импровизатор с енергия и въображение, той е свирил с джаз-легендите Бени Картър, Рей Чарлз и Арета Франклин. Започва световната си кариера още през 1995 г., заедно със своя ансамбъл "Rhythm & Brass". Изнася концерти с легендарния квинтет на Джо Хендерсън, а като част от Williams Russo's Chicago Jazz Emsamble обикаля цяла Европа. От 2006 г. Ричардсън е Artist in Residence в лондонския Trinity College of Music, а от 2002 г. е професор по тромпет във Virginia Commonwealth University. Сред неговите пет солови албума, реализирани за "Summit Records", е издаденият през 2010 г. "Magnum Opus: Концерти за тромпет от XXI век".

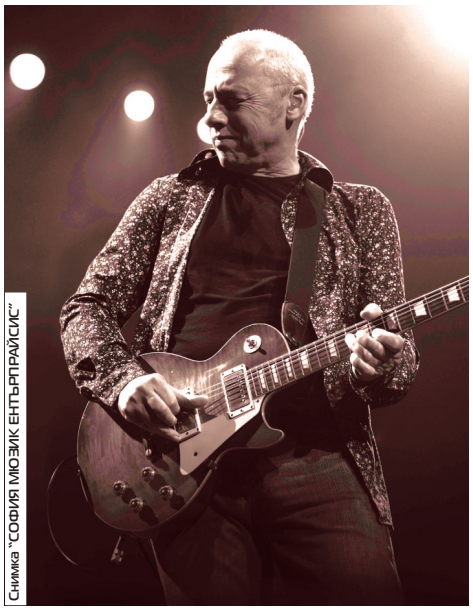
Песни от най-новия албум на Марк Нопфлър ще чуем на концерта му у нас

Един от най-великите музиканти на съвремието пристига за втори път в България. Концертът на Марк Нопфлър, организиран от "София мюзик ентърпрайсис", е част от неговото европейско турне по повод издаването на най-новата му солова продукция "Privateering". Тя излезе на 3 септември 2012-а, а турнето започна през април и ще обхване 25 страни със 72 концерта, както ДУМА писа.

"Privateering" е първият двоен албум на Марк Нопфлър в 35-годишната му кариера. Записан в студиото на Марк ("British Grove"), "Privateering" е елегантна, изтънчена, емоционална колекция песни от висок клас, изсвирени от уникална група. Музикантите, които се насъбират около Марк от средата на 90-те, са Гай Флечър (клавирни инструменти), Ричард Бенет (китара), Джим Кокс (пиано), Глен Уорф (бас), Майк Макголдрик (флейта) и Джон Макъскър (гъдулка). Към тях наскоро се присъединява Иън Томас (барабани). Специални гости в албума са Пол Франклин, Фил Кънингам (акордеон) и Тим О'Брин (мандолина). Рут Муди се включва с вокали. Частта с блуса оживява с Ким Уилсън и неговата хармоника.

20-те песни в албума съчетават фолклор, блус, кънтри и рок и отразяват творческото изобилие на артиста, чиито изключителни способности бяха за пореден път признати с Lifetime Achievement Award на тазгодишните награди "Ivor Novellos".

Все още има ограничени количества билети за шоуто на 29 април от 20 ч. в зала 1 на НДК, които могат да бъдат купени от всички каси на Тикетпро в страната, както и онлайн на www.ticketpro.bg, научи ДУМА от Ивайло Петков.

Снимка "СОФИЯ МЮЗИК ЕНТЪРПРАЙСИС"

Кукленици се събират в Ямбол

Националният фестивал „Михаил Лъкатник” ще връчва награди за осемнайсети път

Осемнайсетото издание на Националния куклено-театрален фестивал “Михаил Лъкатник” ще се състои от 22 до 26 април. Фестивалът се организира със съдействието на Министерството на културата, община Ямбол, община Тунджа, Съюза на артистите в България, печатници “Демакс”, Държавния куклен театър “Георги Митев” и Дружеството на писателите - Ямбол. Фестивалът се провежда през година и е уникален с това, че има две направления: литературен конкурс за написване на пиеса-приказка за куклен театър и конкурс за спектакъл.

Жури от театроведите Никола Вандов, Богдана Костуркова и Ина Божидарова номинира в конкурса за драматургия: за авторски пиеси - Бианка Бенковска с “Жабокът, който не искаше да става принц”, Весел Цанков с “Феята на изгубените котки”, Магдалена Борисова с “Голямото коледно приключение на Боцко”, Оля Стоянова с “Хорът на уличните котки” и Румен Николов с “Кой ме гъделичка”; за драматизация - Елза Лалева и “Случка преди Коледа, или какво се случи...”, Мария Анастасова и “Грозното пате”, Мартина Новакова и “Приказка с цветя”, Петя Миладинова и “Ясен и Омая”. Не се присъждат номинации за текстове за образователен театър.

В конкурсната програма на Националния куклено-театрален фестивал “Михаил Лъкатник 2013” са включени постановките “Искам да стана голям” - реж. Кирякос Аргиропулос, на ДКТ-Бургас, “Изгубеният ключ” - реж. Магдалена Митева, на ДКТ-Видин, “Фън и небесния дракон” - реж. Ивайло Марков, на ДКТ-Търговище, “Нова приказка за житената питка” - реж. Съби Събев, на КТ-Силистра, “Джуджето Дългоноско” - реж. Бисерка Колевска, на ДКТ-Сливен, “Бър, бър за слон и чадър” - реж. Съби Събев, на ДКТ-Габрово, “Румето и старият лъв” - реж. Ангел Попов, на ДКТ “Георги Митев” - Ямбол, “Принцесата и граховото зърно” - реж. Тодор Вълов, на Театър “Весел” - Велико Търново, “Принцесата и свинарят” - реж. Ева Кьосовска, на ДКТ-Хасково.

Извън конкурсната програма ще се представят ДКТ-Варна с “Девет и нещо” - реж. Боян Иванов, Театър на комедията “Велко Кънев” - Тополовград, с “Министрите идат” - реж. Вълчо Янев, Куклен театър “Гъливър” от Галац, Румъния, с “Трите прасенца” - реж. Даниел Станциу, Закарпатският регионален куклен театър “Бавка” от Ужгород, Украйна, с “Къде е петият” - реж. Александър Куцик, Областният куклен театър “Теремок” от Вологда, Русия, с “Палечка” - реж. Игор Игнатиев, заслужил деятел на изкуството на Руската федерация.

Спектаклите ще бъдат оценявани от жури в състав проф. Николина Георгиева и проф. Дора Рускова от НАТФИЗ “Кр. Сарафов”, Катя Петрова - режисьорка, акад. Борис Голдовски - президент на Центъра за куклено изкуство и театър “С. В. Образцов” в Москва, Румен Николов - главен редактор на дирекция “Забавни и детски предавания” на Българската национална телевизия.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Престиж

„Паякът” е поканен в Москва и Ню Йорк през лятото

Два от най-големите и престижни театрални фестивали в света, независимо един от друг, на два различни континента - Америка и Европа, подбраха в основните си конкурсни програми авторския спектакъл на Димитър Димитров и Йордан Славейков “Паякът”. Постановката с участието на съпрузите Пенко Господинов и Анастасия Лютова първо ще пътува до Москва през юни, за да бъде показана на фестивала “Славянский венец”, а през август ще “пропълзи” отвъд океана за Ню Йорк интернешънъл фриндж фест, научи ДУМА от Нели Жекова.

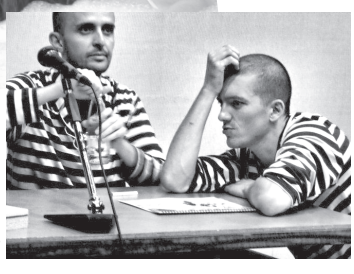
Актьорите вече имат опит с руския текст на “Паякът”. Въпреки че на големите фестивали винаги паралелно вървят субтитри, Пенко и Анастасия представиха пиесата на чист руски по време на международния фестивал на камерните театри и малките форми “АртОкраина” в Санкт Петербург преди две години. Въздействащата им игра силно впечатли международното жури тогава и им донесе два приза - за най-добра женска роля и най-добро представление.

Международните участия на “Паякът” дават на екипа, реализирал проекта, самочувствие и легитимност не само на местно ниво. Носят му творческо удовлетворение за труда и изключителната себеотдаденост, след всички трудности, предимно финансови, в отстояването спектакълът да бъде независим. Достойни и коректни партньори са ТР “Сфумато”, предоставяйки сцената си за игра на спектакъла, програма “Култура” към Столичната община, фондация “АртОфис”, осъществила контакта с кастинг директорите на американския фестивал и с програма “Мобилност” към Министерството на културата, подчертават от екипа.

Постановката ще се играе на 25 април в ТР “Сфумато” от 19 ч. След представлението актьорите и режисьорите са предвидили събеседване със зрителите, които ще могат да споделят впечатленията и чувствата си, недоволството и неразбирането си, да получат отговори по повод видяното от кухнята на спектакъла, за да не си тръгват спотаени. Ще могат да задават въпроси и как се пише пиеса от двама, как се играе от семейство. Екипът на “Паякът” кани на диалог зрителите с цел да се обогатят впечатленията от спектакъла, дава им възможност и те да бъдат чути, без да остават само зрители, а да дадат своята обратна връзка.

Анастасия Лютова и Пенко Господинов в сцена от спектакъла

Режисьорите Димитър Димитров и Йордан Славейков

Хит

Спектакъл с Чудомировата награда играят в Театъра на армията на 14 май

Театър “Българска армия” дава възможност на феновете на хитовата комедия “Сега или никога” да я видят отново на 14 май. Пиесата, която ще се играе в София веднъж през следващия месец, наскоро спечели поредното отличие за Театъра на армията - Наградата “Чудомир 2013”. Комедията на В. Красногоров смело и категорично грабна приза на XII издание на театралния фестивал “Комедийният хит на сезона” - Казанлък. Журито и публиката единодушно отсъдиха първото място за майсторското изпълнение на Стефка Янорова, Красимир Ранков, Ярослава Павлова и Веселин Ранков. Сред бурни аплаузи и нестихващ смях актьорският квартет умело, с лекота и много чувство за хумор пресъздаде за пореден път брачните тегоби и вълнения на две съпружески двойки - уморени и притегляни от подводните скали на семейството.

Наградата - статуетка на Чудомир

От сцената на Драматичния театър “Любомир Кабакчиев” - Казанлък, актьорите очароваха зрителите с играта си. Стефка Янорова, Красимир Ранков, Ярослава Павлова и Веселин Ранков не само изпълниха очакванията на фестивалните организатори и на публиката, като внесоха празничност и театрален стил. “Сега или никога” буквално взриви фестивалния салон.

През двете години, които изминаха от премиерата на спектакъла (18 юни 2011 г.), Стефка Янорова, Красимир Ранков, Ярослава Павлова и Веселин Ранков се срещнаха с възторга на публиката в градове от цялата страна с близо 90 изиграни представления.

Снимки ИВАН ДОНЧЕВ

Ярослава Павлова и Стефка Янорова в сцена от спектакъла

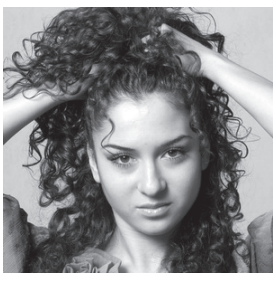
Веселин Ранков и Красимир Ранков в сцена от спектакъла

Моноспектакъл

Мариела Станчева представя унгарски автори

“Многоклетка” се нарича моноспектакълът на актрисата Мариела Станчева по разкази на Лайош Наги, Ищван Йоркен, Карой Сакони, Ференц Шанта и музика на Ян Тиърсен, Александър Деспла, Лудовико Ейнауди, Модест Мусоргски и Майкъл Нийман, който тя ще представи на 24 април от 19 ч. в Унгарския културен институт в София, ул. “Аксаков” 16.

Мариела Станчева е родена на 15 януари 1986 г. във Варна. Завършва актьорско майсторство в НАТФИЗ през 2011 г. в класа на проф. Красимир Спасов и Николай Ламбрев-Михайловски. До края на 2012-а е част от трупата на Драматичен театър “Стоян Бъчваров” - Варна. В момента там играе в представленията “Урболешка трагедия” от Д. Ковачевич, реж. Д. Стоянов; “Американска рулетка” от Ал. Мардан, реж. К. Бандутов; “Дон Жуан, или любовта към геометрията” от Макс Фриш, реж. Г. Михалков.

Приказното царство на куклите

Има едно място в София, което магнетично привлича деца от 5 до 105 години! Тук всички забравят всекидневието, пренасят се в красивия свят на приказките, в царството на куклите! Арт къща "Куклите" е в центъра на София, на ул. "Самуил" 34, в красива 100-годишна сграда.

Не можете да я подминете! Още от улицата ще ви примамят шарени и усмихнати кукли. Ще грабнат очите и сърцето ви, ще ви поведат за ръка, както се води обичан човек! В своя си свят се потапят децата тук, но и "порасналите" с усмивка се връщат в детските си години, когато са заспивали с любимата си кукла, с обичаната си играчка!

Куклата е магическо същество с голяма сила, е убедена създателката на Куклената къща Жени Костадинова - поетеса и журналистка с дългогодишен стаж. Подвластна на творческия си дух, на красотата, на децата, Жени се е посветила изцяло на Къщата. Идеята й е мястото да се превърне в център за културен обмен, творческо сътрудничество между представители на различни сфери на изкуството, науката и философията.

Тук се провеждат срещи с интересни личности, изложби, семинари, премиери на книги и на документални филми, има куклен театър и още много хубави неща. "Куклите" е място, където колекционерите могат да показват своите любими предмети и историята, свързана с тях - всеки месец се представя интересна колекция.

История, изработване, видове, колекциониране, куклен театър - за всичко е помислено. А в стаята, наречена "Творилница", се събират деца, учители, родители. Там те следват мечтите на сърцето си, създават кукли, които ги радват и пълнят душите им със слънце! Защото изработването на кукли е и вид терапия. Така се възпитава естетически вкус, но и се лекува болна душа.

Вдъхновителка на Жени да помага на деца и възрастни, като събужда добрина и съзидателен дух у тях, е Ванга. Петте книги на Жени за нея са признати от Фондация "Ванга" като най-достоверни за пророчицата. Луксозното издание "Ванга - пророчицата" е първият документален фоторазказ с над 250 фотографии, отразяващо необикновения живот на феномена Ванга. Тази година Жени Костадинова получи наградата на Фондация "Ванга" - пластика на проф. Емил Попов.

Известно е, че петричката пророчица е помогнала на много жени да станат майки, да се сдобият с рожба. Често е искала да й донесат кукла, в чието ухо шепнела молитва. После връщала куклата на жената, копнееща за дете, като поръчвала да я постави в спалнята си. И чудото идвало - жената се сдобивала с рожба, чиято кръщелница ставала Ванга. Затова Жени Костадинова направи и благотворителна изложба "Куклена молитва", като събраните 5000 лв. дари на Фондация "Искам бебе".

"Творилницата" на Жени вече редовно гостува през лятото и в Санаторно-оздравителния комплекс "Камчия" - там, където живописната Камчия влива водите си в морето.

Събднало се е желанието на Жени Къщата й да се превърне в сцена на майстори на куклите, на художници и любители, които създават невероятно красиви и одухотворени създания, носещи много любов и радост. Такава е и оценката на гостите в Къщата. Актьорът Николай Николаев (Бате Николай), когато идва за първи път тук, възкликва:

- Зашеметен съм! Ощипи ме, за да разбера, че не сънувам този приказен свят!

Сега в Къщата на куклите е подредена част от богатата колекция на доц. Нели Капралова, която има 2415 кукли от цял свят. Колекционерката работи в Института за литература към БАН. В научните й интереси са и фолклористиката, етнологията и антропологията.

КЪЩА-БЛИЗНАК, ПАМЕТНИК НА КУЛТУРАТА

КЪЩАТА НА УЛ. "САМУИЛ" 34 Е ПОСТРОЕНА ПРЕЗ 1912 Г. ОТ АРХ. ТРЕНДАФИЛ ТРЕНДАФИЛОВ - ЕДИН ОТ ПЪРВИТЕ ТЕОРЕТИЦИ НА БЪЛГАРСКАТА АРХИТЕКТУРА. СГРАДАТА Е ОТ ТИПА КЪЩА-БЛИЗНАК, НАПЪЛНО СИМЕТРИЧНА. В НЕЯ СА ЖИВЕЛИ АРХ. ТРЕНДАФИЛ ТРЕНДАФИЛОВ И БРАТ МУ - Д-Р ТОДОР ТРЕНДАФИЛОВ. ЗА АРХИТЕКТУРЕН ПАМЕТНИК НА КУЛТУРАТА КЪЩАТА Е ОБЯВЕНА ПРЕЗ 1976 Г.

Ощипи ме, за да разбера, че не сънувам този невероятен свят, казва актьорът Николай Николаев, когато идва тук за първи път

Петра ТАШЕВА

Жени Костадинова (вляво) сред своите любими кукли

Като всяко момиченце, Нели си е играла много с кукли, но не е била достатъчно грижовна към тях. Единствената оцеляла от това време е куклата й Елизабет - красавица в разкошна синя рокля, донесена от Италия през 1967 г. Тя украсявала спалнята на родителите й, които й разрешавали да си играе с нея само понякога!

Колекционерската й страст се разпалва преди 15 години. През 1997 г. Нели вижда на витрината на магазин за кукли на парижка улица Изабел. Било като любов от пръв поглед! Красивата кукла с разкошна вечерна бална рокля станала номер 1 в колекцията. По-късно доц. Капралова се озовава в Брюксел, където престоят й съвпада с един от големите местни пазари на стари вещи. Приятелката й белгийка я води там, научава я как да се пазари и двете успяват да напазаруват 10 прекрасни кукли за... 10 долара. Така започва колекционерството си Нели.

После, където и да пътува по света, тя обикаля магазини, оказиони, антиквариати и търси кукли. Избира ги първо по израза на лицата им - да са като живи! Започва да ги групира в серии - според материала, от който са направени, според епохата, която отразяват, темата, която пресъздават. Нели се интересува и от производителите на куклите, разбрала е, че много от старите европейски фабрики за кукли са закрити и тяхното производство се е "преселило" в Китай.

Нели събира порцеланови кукли. Те са предназначени за масовия потребител. Колекционерските порцеланови кукли са много скъпи, те носят печат с името на фабриката, която ги е произвела, имат и индивидуален номер, понякога са с името и подписа на автора си. Тези кукли всъщност са с паспорт за оригиналност, на кутиите им пише, че са за деца над 14-годишна възраст, те не са за игра.

Нели се е научила да ги търси, различава стойностните кукли сред отпадъците на сметищата, където хората захвърлят и много ценни неща от немарливост и от незнание за тяхната цена. "Болните" кукли се лекуват в специални клиники, ателиета, откъдето те излизат като нови - хубави, чаровни! За съжаление, такива клиники в България няма.

Някога традиционните производители на колекционерски кукли са били основно във Франция и Германия. Тези красиви съкровища са правени от порцелан. Лицата, ръцете до лакътя и краката им до колената са от двойно изпечен порцелан. Роклите им са от тафта, тюл, коприна, дантели, мъниста, полускъпоценни камъни. Куклите се обличали на ръка, в тоалетите им не липсвали характерните за времето бижута и аксесоари: колиета, обеци, шапки с пера, чадърчета, чантички, маншони...

Колекционерските кукли са произведения на изкуството, те характеризират времето, нравите, морала, модата. Това са уникати в единични екземпляри и се търгуват на високи цени на аукциони или се продават лично от авторите им. Нели не притежава такива кукли, но и нейните са ненагледна красота! Най-старата кукла в колекцията е от края на XIX век и се казва Марета. Произведена е в Германия, но е "чехкиня", облечена в бохемска носия, а най-скъпата е Мари-Анж и представлява ангел.

Доц. Нели Капралова знае, че куклата е сред най-древните изображения на човека, неговото алтер его, което ни помага да опознаем себе си и света около нас. Куклата излъчва изящество, показва стил. Нежността, хармонията на куклата ни прави мечтателни и добри. Тя с фантазия ни пренася в един друг свят - приказен, вълшебен, царство на красотата!

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Позиция

www.duma.bg

Творците в Пловдив фалират

Художниците остават без дом в града на художниците

Пенка КАЛИНКОВА

Дружеството на пловдивските художници може да се закрие. То фалира. Ръководството не може да плаща сметките за експозиционната зала на ул."Гладстон" 32, която се счита за негова база, макар че е общинска собственост. Последната изложба е откритата преди седмица - "Цветове". На 31 май, точно на рождения му ден, могат да хлопнат кепенците. Прилича на ритуално самоубийство. Истината е, че дотогава им стигат възможностите за плащане на наема.

Години наред ръководството на Дружеството на пловдивските художници (в момента в състав: Димитър Чонов - председател, зам.-председател Христо Жеков и членове Венета Маринова, Вихра Григорова, Даниела Маркова и други, в предишни мандати Румен Нечев, Матей Матеев, Моника Роменска, Бисер Дамянов, Ангел Пачаманов и др.) правеше възможното и невъзможното и кърпеше бюджета - наем на общината, поддръжка на залата, изложби и пленери. В актива му за 4-те последни години са 64 изложби, между тях Обща изложба на южнобългарските художници, възстановена миналата година, годишни и тематични изложби - "15 х 5", "Рисунка голям формат", експозиции на учениците от двете художествени училища в Пловдив, емблематични пленери и всякакви други инициативи.

Става въпрос за същото дружество, което миналата година чества своята 100-годишнина. Става дума за най-голямата подобна структура извън столицата. Става дума за дружеството, дало през годините една от емблемите на Пловдив - "град на художниците". Анималистът Григор Савов е инициатор за създаване на Дружеството на южнобългарските художници. Сред първите му членове са основните фигури тогава в изобразителното ни изкуство Христо Станчев, Сирак Скитник, Николай Райнов, Давид Перец, Данаил Дечев, Цанко Лавренов, Златю Бояджиев, Владимир Рилски, Борис Ангелушев и тримата инициатори Симеон Велков, Григор Савов и Атанас Овчаров. През 50-те години то се включва в Съюза на българските художници. Това е същото онова дружество, в което доминираха личности като Кольо Витковски, Христо Стефанов, Йоан Левиев, Димитър Киров, Георги Божилов-Слона, Енчо Пиронков... Към днешния ден в него членуват над 200 души.

В Бургас и Стара Загора общинските ръководства са решили проблема на групите на художниците, в Пловдив нехаят.

След промените през 1989 г. строената специално за експозиционно пространство сграда в центъра на Пловдив, на улица "Гладстон" №32, преминава в капитала на община Пловдив. СБХ се отказва да я стопанисва, дружеството започва да плаща наем. Навъртат се големи сметки за ток и вода от частен бар, ползващ в противоречие със ЗУТ издигната от наемателя стъклена пристройка, както и прилежащи към сградата открити пространства. Сметките ги плаща Дружеството на художниците, тъй като и двата електромера се водят на ДПХ. Председателите на дружеството в последните години бяха заложници на избора си - тичаха и чукаха на много врати, и както винаги, имаше повече обещания и по-малко действително свършена работа. Последното ръководство е особено упорито и последователно - то направи и миналогодишния юбилей, затова и дружеството оцеляваше. Впрочем на юбилейното тържество, за което пристигнаха колеги художници от цяла Южна България, нямаше нито един представител на пловдивското общинско ръководство, единствено се появи председателят на общинския съвет. Капката, която преля чашата, беше разпореждане на противопожарните служби, изискващи наличие на необходими съоръжения, които струват маса пари. Ще оцелее ли най-голямото извънстолично сдружение на художници?

На общото си събрание художниците решиха да зададат публично въпроса: нуждае ли се Градът на художниците от своите художници. Стана ясно, че зам.-кметът на Пловдив Кацарски е излъгал по една от националните телевизии, че дружеството не плаща наем за залата. От уведомление с дата 04.03.2013 г., подписано лично от него, става ясно, че сдружението не само плаща наем на община Пловдив, а и че с решение на общинския съвет от 20.12.2012 г. този наем е увеличен с 80%, понеже е за "имот - общинска собственост, ползван без правно основание".

Художниците питат: "Грешка на езика ли е това изказване, некомпетентност, безотговорност или най-обикновена лъжа, господин Кацарски!?" Ако общинарите продължат да искат наем за сградата, надделяват съмненията за бъдещето на сдружението. Правенето на изложби във фоайето на общинския съвет и в отдалечения МОЛ "Галерия" е някакъв палиатив, но не е истински отговорно решение.

Неофашизъм в действие

От стр. 11

- И сега надигате глави и отправяте закани за жестоко отмъщение с благословията на някои служители от българската църква.

- Вие се гордеете, че вашите бащи и дядовци са рекордьори да убиват, да опожаряват, да унищожават хора и домове, да се радвате заедно с тях на кръв и трупове.

Ето защо днес, в часове на тъжни размисли, обръщаме поглед към онези години на жестока борба, когато монархофашизмът, надвесен над своя гроб, не знаеше милост и пощада. Това беше тъпоумие, дивашко отчаяние и вандалщина, предизвикани от усещането на обреченността на класата, на която служеха фашистките убийци - справедливо наказани от народния съд.

Вие унищожихте по най-варварски начин десетки хиляди паметници на антифашисти и брутално и нахално искате да ги замените с имената на техните убийци.

Вие бяхте и сега сте истинско противонародно бедствие и напаст.

Господа, опомнете се! Спрете се! В момента страдалческа България агонизира и търси брод за спасение. Всички сме длъжни да й помогнем!

През последните 3-4 години ни управляваха маломерни политици, които със зле прикривано старание служеха на чужди интереси. Затова в страната ни господства политически, икономически и нравствен хаос.

На всеки ъгъл се чуват тъжните акорди на уличните просяци - музиканти. Улиците са осеяни от стотици протегнати за милостиня ръце. Безброй са ровещите в кофите за смет. Хора и кучета воюват за кора хляб. Нужна е промяна.

Съдбата е орисала БСП да я извърши!

Никога не забравяйте, че наше е ехото на думите, което уби куршумите в тунела за разстрел!

Наша е последната глътка въздух на Гео Милев. Наши са предсмъртните момински вопли на мъчениците на съпротивата Иванка Терзиева, Наталия, Гита! Наши са героичните призиви пред бесилото на Марко Иванов, Ленко Пенев и Ламби Атанасов.

Най-настойчиво предлагаме в приоритетите на новоизбрания парламент да бъде приет Закон за забрана на фашисткатa идеология, пропаганда, организации, демонстрации и чествания на дати и събития с неофашистко съдържание.

Ето защо милионите жертви на легендарния 11 април, проявите на неофашизъм в страната и в Стара Загора повеляват пълно обединение на всички антифашисти, патриотични и демократични партии, организации и движения.

Само заедно те са достойни и способни да се противопоставят на зараждащия се неофашизъм.

Хора, бдете! Но пасаран!

ОТ МИТИНГА НА БРАТСКАТА МОГИЛА СТАРА ЗАГОРА

Точката над И-то

Людмил Янков или приятелство като Еверест

Иво АТАНАСОВ

Някога, преди интернет и мобилните телефони, научавахме новините - и добрите, и особено лошите - от радиото. Помня как се вцепених от съобщението, че в Рила са загинали алпинистите Людмил Янков и Стоян Наков. Оттогава изминаха 25 години. Когато си връстник с някого, който вече е влязъл в историята, а ти продължаваш не просто да живееш, но и да минаваш покрай училището, в което и той е учил, да гледаш цъфналите дървета, на които и той се е радвал, и да се прибираш по улицата, която вече носи неговото име, не може да не се връщаш отново и отново към онова, което го прави незабравим. Без съмнение Людмил Янков е сред най-добрите ни алпинисти за всички времена. Вградил таланта си и в няколко книги, макар да нямаше самочувствие на творец и с присъщата си скромност да наричаше своите стихове и разкази „моите опити". Но онова, което най-точно го характеризира и което изпълва целия му, макар и кратък, живот, е приятелството и другарството.

Някому това може да се стори банално и дори незначимо. Подобно отношение е обяснимо, защото повечето от нас дори не можем да си представим какво направи Людмил в Хималаите, камо ли да осъзнаем и оценим мащаба на неговата постъпка. Когато Христо Проданов, първият български покорител на Еверест, изпадна в критична ситуация на слизане от върха, кюстендилският катерач предприе безпрецедентна в историята на „Покрива на света" спасителна акция. Подобно нещо не се беше случвало преди това, не се и повтори. За денонощие той изкачи близо километър и половина, до кота 8500, а може би и стотина метра по-нагоре, в опит да помогне на другаря си. Сняг, лед, студ, вилици, мъгла - това алпинистите са свикнали да преодоляват, тренирали са го, калявали са волята си. Людмил обаче направи много повече - преодоля и себе си. Въпросът не е толкова в това, че можеше и той като Христо да остане завинаги там, на Западния гребен. Както всеки в този спорт, и кюстендилецът беше приел смъртта. В книгите си дори беше написал: „Искам да се преродя в бляскав леден връх. Завинаги". Има нещо по-силно от живота и това е мечтата. Людмил не само беше с реални шансове да постигне своята, но и той като повечето алпинисти нямаше да се поколебае да плати най-високата цена, за да стъпи на Еверест. С постъпката си обаче доказа, че и от мечтата има нещо по-силно и това е приятелството. Той пожертва собствения връх, но изкачи кота, много по-висока от първенеца на света.

Другарство и приятелство като неговото вече почти не се срещат. От година на година те не само стават все по-голяма рядкост, но и когато тук-там се появят, се сблъскват не с одобрение, а с учудване, пренебрежение и дори присмех. Тези процеси, разбира се, не са от вчера. „Избрах планините за бягство от хората, понеже ги обичам идеални", пишеше Людмил Янков. И още: „В планината отношенията между човеците се избистрят като планински извор". При нас, в ниското, избистрянето е по-трудно, случва се само в дни на проверка. Тогава разбираш, че и да си рискувал много за някого, ако събитията се завъртят така, че той трябва да ти докаже приятелството си, няма да го стори, нищо, че му е напълно във възможностите. Ще гледа дори да те елиминира, да те смачка, даже да те унищожи.

Доколко темата за приятелството вече се приема като анахронизъм, личи и по неприличната честота, с която спрягаме фразата на Хенри Палмерстън, че няма вечни приятели, има само вечни интереси. Малкият проблем е, че я приписваме на Чърчил, големият е, че сме я приели за свое верую. Вместо приятелството да е принцип, принцип стана предателството. С други думи, вместо да се сприятеляваме с онези, с които споделяме еднакви принципи, превръщаме в принцип налагането на хора, които са ни приятели. И с които сближаването всъщност е на база на интереса и в ущърб на критериите и правилата, на ценностите и традициите. Дефицитът на истинско приятелство обаче е опасен за обществото, а за партиите е почти гибелен. Онези от тях, в които е налице другарско рамо за озоваление се в беда, успяват да мобилизират гласоподавателите си. А в които това липсва, вкопчването в постовете е толкова силно и така демотивиращо, че сами се бият на изборите.

Ако приятелството беше празна дума, Обама едва ли щеше да го подчертае в речта си в Бостън, превърнат тези дни в Бомбстън. Срещу жестокостта ще изберем съчувствието, приятелството и любовта, каза американският президент. Това е изключително важно както за спояване на обществото, така и в живота на отделните му членове. Доказа го и Людмил Янков с подвига си под Еверест и от чийто пример особено много се нуждаем днес.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Булевард

СРЕЩИ

Бианка Илич:

Русо гладно има

Човек може да намери духовното навсякъде, стига да иска, смята младата актриса

Интервю на Альона НЕЙКОВА

БИАНКА ИЛИЧ всъщност е Боряна Илич Цветкова. На широката публика стана известна най-вече като забавната водеща от Шоуто на Иван и Андрей. Неординерната й телевизионна роля на колоритна репортерка Супер Бианка е една от най-запомнящите се в ефира. Сред последните й екранни превъплъщения е това в предаването "Експилионер търси съпруга" на TV7, където помагаше на Тодор Славков да си намери жена. Младата актриса е най-често провокативна и усмихната, но се е посветила и на доста сериозни социални ангажименти.

Малко ми е странно, Бианка, че вече не сте блондинка...

- Да, от известно време съм в отбора на брюнетките.

Пречи ли ви този факт или напротив - помага да изградите по-различен имидж пред близките или хората, които не ви познават?

- Още не мога да преценя. Не си давам ясна сметка до каква степен хората се влияят от това дали една жена е брюнетка или блондинка. Ще видим, то времето ще си покаже.

А защо решихте да смените цвета на косата си?

- Има една много смешна приказка, че блондинките винаги са изключително търсени. Но се оказва, че русо гладно има *(тъжно се усмихва)*...

След като зрителите не ви виждат толкова често на телевизионния екран, както преди, ще разкриете ли с какво се занимавате в момента?

- С доста неща. Основно работя върху онези, които винаги съм искала да правя: занимавам се с проекти, които са свързани с деца от Дом за сираци в Луковит. Това ме вълнува близо 10 години. Искам да реализирам все повече мои идеи и сега съм се захванала сериозно с едни работи, за които от суеверие не искам много да говоря. Но много се надявам да се получи.

Зная, че един от вашите проекти бе свързан с желанието ви да купите автобус за децата от Дома за сираци в Луковит. Успяхте ли?

- О, да! Купихме им автобус.

Кажете все пак какво друго сте намислили за тях?

- Сега се надявам да направим нещо още по-голямо. Обаче е въпрос на време и много средства. Със сигурност ще ви кажа, когато се случи. Нещо хубаво е, за много хора. Иска ми се да успея да го направя.

Наричат ли ви още Супер Бианка?

- В интерес на истината, има хора, които от време на време ми турудудуткат по улицата.

Дразни ли ви това?

- Ами не, приела съм го. Хората обичат етикетите и стереотипите, така че това е част от живота. Ето, сега ме виждате на високи токчета и може да си помислите, че ходя така всеки ден. Но ако трябва да избирам между официални и спортни модели, предпочитам кецове, с тях съм 99% от времето. Само когато обстоятелствата изискват, си слагам обувки с токчета.

Като актриса играете ли някъде на театрална сцена?

- Определено продължавам да се развивам и в тази насока. Но в момента съм се съсредоточила върху проекта за децата от Луковит и почти цялото ми време е посветено на това.

Била сте в Непал. Защо решихте да отидете точно там?

- Ще станат 2 години, откакто бях в Непал.

Сама ли отидохте?

- Да, съвсем сама. Никога не бях ходила в Азия и просто реших да отида. Дони и Коцето-Калки, които безкрайно уважавам и обичам, ме насочиха къде да ходя, какво да правя и т.н. Много ми хареса в Непал.

Там ли човек може да намери духовното, да забрави суетата на материалния свят?

- Човек може да намери духовното навсякъде, стига да иска. То, духовното, е вътре в нас. Не извън, не в Непал, София или Лондон. Там просто е едно прекрасно място, където можеш да видиш много различна култура, хора, начин на живот...

Имате ли си любима дестинация? Къде бихте искали да ходите възможно по-често? Или може би се опитвате да откривате нови места за себе си?

- Честно казано, обиколих доста страни в Европа през последната година. Може би следващата ми дестинация ще е Африка, защото там не съм ходила. Няма конкретен град или страна, в които да искам да пътувам по-често. Единственото място, което ще обичам и ще се връщам, където и да ходя, това е България. Защото камъкът си тежи на мястото.

Затова ли останахте тук? Или просто не намерихте по-привлекателно предложение, което да ви изведе навън и да ви задържи там за по-дълго време?

- Не съм ходила в чужбина да търся предложения. Останах в България, защото намирам смисъл да правя нещо тук.

Липсват ли ви телевизионните изяви, които имахте в Шоуто на Иван и Андрей?

- Не. Това е бил хубав период от моя живот - с много емоции. Но го приемам като едно стъпало, след което преминаваш на следващото.

Завършила сте ВИТИЗ със специалност "Кукли". Има ли начин човек да се реализира с такова образование в България?

- Ами да! Има ужасно много супер талантливи куклени актьори, които са едни от най-популярните ни артисти: Васил Василев-Зуека, Краси Радков и други, разбира се.

Винаги сте усмихната, изглеждате много позитивна. Такава ли сте в живота или това също е роля, която си налагате за пред хората?

- Не знам, аз съм си аз. Дали съм позитивна или не, това хората да кажат. Явно така ме виждат, така ме възприемат. Но всеки си има неговите тежки моменти. Важното е да намери сили пак да се усмихне.

Всички ви наричат Бианка, но всъщност се казвате Боряна...

- Само шестима души в моя живот - най-близките ми хора, ме наричат с истинското ми име.

Как се роди творческият ви псевдоним?

- Преди да вляза в театралната академия, ме подготвяше актьорът Силвестър Силвестъров, безкрайно талантлив човек. И той всъщност ми измисли псевдонима. Като влязох във ВИТИЗ, бяхме две Боряни в класа и моят професор каза: "Ти ще си Бианка." От само себе си като че ли се случи.

Какво мислите, че е необходимо на младите актьори, за да успеят в България - талант, късмет, много работа, или нещо друго?

- Не съм с 60-годишна практика като актриса, за да кажа какво им е необходимо на младите *(усмихва се)*. Честно казано, при мен нещата са се случили с много труд, ако може да приемем, че са се случили въобще. Както казват добрите стари професори в театралната академия, много труд може да развие и малкия талант.

С повече труд и малкият талант се развива

Мечтая да направя нещо голямо за децата от Дома за сираци в Луковит

Много обичам да пътувам, но винаги се връщам в България

Лов и риболов

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля ВаняТокаджиева

ОХЛЮВИ ПО КАЛУГЕРСКИ

Почистени и измити, 900 г охлюви се попарват във вряща вода. Отстраняват се черупките им. След това се задушават в 60 мл олио заедно с 100 г ситно нарязан лук. Прибавя се и 120 г ориз. Посолява се и се залива с част от бульона, в който са варени охлювите. Готовото ястие се поръсва със смлян черен пипер на вкус.

РАЦИ ПО ИСПАНСКИ

В 2 литра вода се поставят 1 кг раци, 250 мл бяло вино, 2 дафинови листа, 12 зърна черен пипер и нарязани: 50 г целина и 50 г моркови. Сместа се вари 30 минути, след което се изваждат раците от черупките и се нареждат в чинии. Готовото ястие се поръсва със ситно нарязана половин връзка магданоз.

Виц

ЗИМЕН РИБОЛОВ

Риболовец пробива с ледобура си дупка в леда и изведнъж чува глас:

- Тук няма риба.

Станал човекът и се дръпнал десетина метра встрани. Тъкмо започнал да пробива нова дупка в леда и чува същия глас:

- Тук няма риба.

На третия път не издържал и попитал:

- А ти кой си?

- Директорът на пързалката.

Челен опит

На сафари в Африка

Разказано от Васил КИНОВ

Сафари е всеки лов в чужбина, но обикновено се свързва с Африка.

То се организира трудно и изисква много подготовка. Договорката трябва да е чрез лицензиран туроператор, който плаща съответните квоти и такси. Вероятността за неуспехи при друга организация е огромна.

Преди да отида в дадена африканска държава, чета много литература за нея, за климата, поминъка, икономическата и политическата структура. Някои страни е по-добре да се избягват, иначе можеш да се сблъскаш с какви ли не проблеми.

При сафарито е важна физическата и медицинска подготовка. Разговарял съм с много български лекари, които преди години са работили в различни африкански държави. Спазвам техните съвети за храни и напитки. Ходя на консултации за болестите, правя имунизации. В Африка има съвременно медицинско обслужване, но се ползват медикаменти, които са непознати за нас. Добре е да заредим сериозно аптечката си в България.

В Африка домакините са така наречените бури - бяло население, претопени германци и холандци. Те се занимават главно с ловния туризъм и също се считат за европейци. Употребяват африкански храни, но имат имунитет към тях. Там има бацили, които се развиват в относително чисти храни, но за европейците са фатални. Причиняват техни болести, които за европееца са нелечими. Те се развиват в организма за много кратък период. Съветите са прости, но трябва да се спазват стриктно. Един от основните е винаги да се пие вода от бутилка, която ловецът лично отваря. Не се препоръчва да се яде месо от застреляни животни, въпреки че повечето са антилопи. Те са тревопасни и месото им е годно за храна, но европейският стомах трудно я преработва. Често се получава временен дискомфорт, който довежда до три-четири денонощия отказ от лов. Това си е тегоба, защото губиш от сафарито, което продължава около две седмици. По-добре е да се пази диета. Лично аз съм се ограничил в областта на зеленчуците и рядко използвам плодове.

Африка е континентът, където СПИН-ът е най-разпространен. Препоръчително е да има въздържание към местното население, защото практиката показва, че всеки контакт за съжаление завършва фатално.

Ловецът трябва да е със собствено оръжие и да е подготвен стрелково. На сафарито обикновено има шанс за един изстрел по определения вид. Просто втори шанс няма и ако оръжието не се владее до съвършенство, става загуба на време, нерви, емоции и не на последно място на финансови средства. Ако ловецът се прибере без трофей, е угнетен и има чуството за малоценност.

Държавите, в които се ходи на лов, имат различна от нашата надморска височина. Съставът на въздуха и консистенцията са други. Получават се зрителни измами. Винаги се стреля с оптика и трябва да се отчита голямото отражение на слънцето в нея. Когато ловецът наблюдава животното, остава с впечатлението, че то е много близо, тъй като изпълва окуляра. Задължително се ползва далекомер и се правят необходимите корекции. По правило на сафаритата се стреля на много по-големи разстояния отколкото в България.

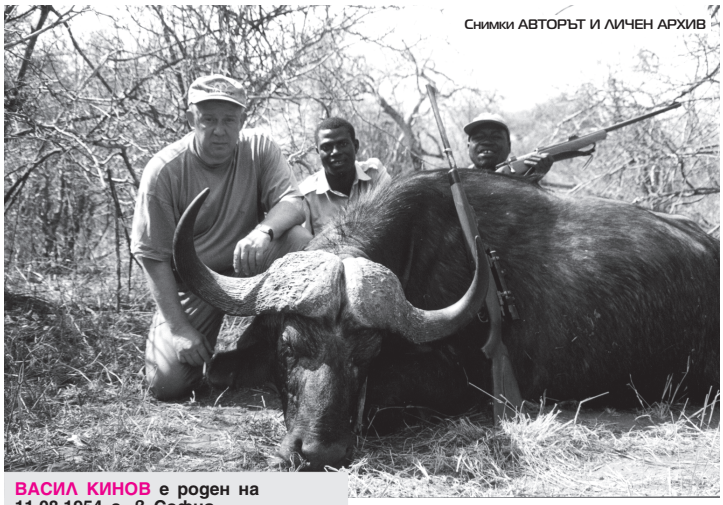
Преводачи няма. Необходима е добра езикова подготовка. Всички водачи в Африка знаят английски и немски.

Сафаритата се провеждат на огромни територии. Има два вида лов. В южните държави на Африка се ловува с джипове. Преследва се животното на големи разстояния. Егерът прави оценка на трофея и след неговото разрешение ловецът стреля.

В централна Африка - Зимбабве, Конго, Заир - ловът е организиран по друг начин. На всеки ловец се полага един джип с шофьор, бял водач и чернокож прислужник. Ловецът се извежда всеки ден от лагера с джипове, след което тръгва по следа. Хубаво е накрая на следата да се появи животно. То отново е обект на наблюдение от егера. Хората с тъмна кожа са страхотни следотърсачи и тяхното зрение надвишава нашето око, дори и да е въоръжено с различни видове бинокли. Виждат фантастично и често пъти съветите им са полезни. Оценката на трофея на големи разстояния е трудна професия.

След като се отстреля животното при определен анонс, се закарва до лагера. Там трофеят се измерва с рулетка и ако има разминаване повече от 5% спрямо обявеното желание на ловеца, собственикът на ловната база прави проблем на егера.

Изходите са два. Ако ловецът е бил заблуден от егера, може да се откаже от трофея и да повтори упражнението, или да го заплати съобразно точките.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

ВАСИЛ КИНОВ е роден на 11.08.1954 г. в София. Завършил е ВИИ "Карл Маркс" през 1976 г. Работил е в Държавния комитет по планиране до 1989 г. Генерален директор на "Пирин турист" до 1992 г. Оттогава е в частния бизнес. Семеен, с две деца, ловец от 1988 г.

Трофеят от кафърски бивол на Васил Кинов е в челото на световната класация

Любопитно

Правото на съвкупление

През любовните периоди мъжките животни и птици заработват правото на съвкупление с по-красивото си оперение, с по-хубавата песен и танц или с физическа сила при провежданите двубои.

Единствено при хората мъжът отмъщава за всички пренебрегнати ухажори от света на животните. Той е надарен със словото - средство, с помощта на което другият пол може да бъде съблазнен много по-сигурно. Гъвкавият език печели сърцата и обичта на жените. Не напразно съществува поговорка, че жената се влюбва не чрез очите, а с ушите. Мъжът може да е грозен, да няма чар, но с достатъчно ораторско умение да прави комплименти, да обещава, да вълнува съзнанието на жената и успехът е гарантиран.

Национална изложба на карикатурата 2013

Тодор Иванов (вдясно) се радва на ловната карикатура на Георги Чалъков - Чальчето

Отличник

Ден преди забраната за риболова слуката споходи дунавския рибар Владислав Радков - приличния амур и шаран

Колела

Отвсякъде по нещо

Dacia може да прехвърли производството си от Румъния в Мароко

Двудневната мартенска стачка в завода на Dacia в град Миовени струва на производителя 20 милиона евро. От производителя заплашиха работниците си, искащи повишение на заплатите, че може да прехвърли част от производството в Мароко. "Ако протестите не приключат благоразумно и с взаимно удовлетворяване на страните и ако работниците продължат да издигат нереални искания, то това с голяма вероятност ще доведе до прехвърляне на значителна част от производството в Мароко" - твърдо заяви в интервю за Ройтерс вицепрезидентът на Dacia Константин Строу. "Преимуществото на заводите ни в Мароко е в това, че работниците там получават едва 54% от заплатата на румънския ни персонал" - добавя Строу. Румънските работници искат повишаване на работната заплата с 40%, докато мениджментът е готов да обсъжда само 9% ръст на заплащанията, сочейки, че средната работна заплата в Dacia - около 1000 евро, е доста по-висока от средната за страната.

АВТОВАЗ разширява комплектацията на Lada 4x4

На сайта на АВТОВАЗ се появиха новите комплектации 21214-40-024 и 21214-40-025 на тривратия модел във вариант на оборудване Стандарт. Става дума за използването и в двете версии на шарнири с равни ъгови скорости и атермални стъкла. Всъдеходът Lada 4x4 (с бензинов 1,7-литров мотор и механична кутия) в комплектацията 21214-40-024 струва в Русия 353 800 рубли (17 100 лв). Освен новото оборудване колата има динамичен виброгасител, имобилайзер, хидроусилване на волана и стоманени щамповани 16-цолови джанти. Модификацията 21214-40-025 - 364 500 рубли (17 650 лв.) е допълнена със система ABS и система за екстрено спиране BAS. Моделът Lada 4x4 е планиран за производство до 2016-а година, като обещанието на производителя е за постоянно подобряване с поне десет конструктивни промени.

Руските власти заменят пътния данък с екологичен?

Зам.-министърът на промишлеността на Русия Алексей Рахманов е предложил да се преобразува пътният данък в екологичен на съвещание по развитието на руската автопромишленост, а премиерът Дмитрий Медведев му е поръчал да анализира как да стане това. При новия данък ще се отчитат класата на колата и възрастта ѝ. Ако данъкът се въведе, това би стимулирало обновяването на руския автопарк. Той е доста остарял - смята се, че над 50% от автомобилите в Русия са над десетгодишни. Според Рахманов обновяването на автопарка е нещо, от което "живее Европа", защото продажбите там на пазара се крепят именно на премахването на старите автомобили в по-къси срокове. Ограничаването срока на служба на транспортните средства - на първо място камионите и автобусите, би подпомогнало и развитието на руското автопроизводство и пазар. Медведев е подкрепил предложението, отбелязвайки на първо място, че става дума за подобряване на безопасността на движение.

TOTAL

ЕЛЕКТРОМОБИЛИТЕ

за и против?!

От всички страни се твърди, че бъдещето на автомобила е електрическо. Преполага се, че към 2050 година електромобилите ще заемат 40% от продажбите на автомобили в глобален мащаб. Но дали силните на деня ще позволят на това зелено бъдеще да се случи скоро? Автомобилостроителните гиганти, нефтените картели и доста от огромните корпорации може да претърпят небивали загуби от подобно развитие на нещата. Затова от години се води невидима борба - еколозите се сражават за настъпването на новата ера в автомобилната промишленост, а противниците на автомобилите ново поколения непрекъснато се опитват да доказват, че електромобилите са скъпо и неизгодно начинание. Интересно е да се видят аргументите "за" и "против" на двете страни, да се постараем да разберем кой е крив, кой прав?

ПЛЮСОВЕТЕ

"+1" Довиждане на нефтената зависимост, качвайки се на електромобил, нямаме нужда от внос на нефт и производните му, чиито запаси непрекъснато намаляват. Да не говорим за непрестанното покачване на цените на бензина, страхът от което ще остане в миналото.

"+2" Зелените са твърдо "за", защото няма да се замърсява атмосферата с вредните продукти от изгарянето на нафтата и бензина в моторите. Въздухът в градовете ще се изчисти, както този в София след спирането на "Кремиковци". Няма канцерогени, няма CO2. Но и това не е всичко - дори в електроколите ще има специални филтри, очистващи все още недоизчистения градски въздух.

"+3" Компаниите производители на електрически автомобили още отсега дават дълъг гаранционен срок на изделията си, което значи, че ремонтът ще е за тяхна сметка.

"+4" Безопасността на електроколите и сега е по-висока, отколкото на нормалните коли. Те са по-малко агресивни на пътя и са по-безшумни.

"+5" Динамичните характеристики и сега не отстъпват на тези на конвенционалните автомобили с двигатели с вътрешно горене, електромобилите се ускоряват дори по-добре, особено в градски условия заради равномерния си и постоянно наличен максимален въртящ момент от нула до максималните обороти на мотора.

"+6" "Тунджата" за електромобилите "тече" от домашния контакт или с помощта на специално зарядно от мрежа с напрежение 400 волта. Пълненето на резервоара отнема от 3 до 8 часа, в зависимост от модела на електроколата. Зареждането става най-евтино нощно време в гаража или на електрозалядна станция с просто вкарване на щепсела в розетката.

"+7 " Капацитетът на акумулаторите непрекъснато расте, като инженерите усъвършенстват едновременно самите батерии и зарядните устройства. Някои от моделите вече могат да изминават до 350 км пробег с едно зареждане, а двигателите им изработват ток по време на движението и дозареждат акумулаторите.

"+8" Ще се получават месечни квитанции по система за общо плащане, подобна на тази за тока и водата. В плановете на производителите фигурира подобна възможност, по която ще се плаща наем на акумулатора и тока, който се ползва на обществените места за зареждане.

МИНУСИТЕ

"-1" Скъпи са - цената на един електромобил е между 30 и 60 хиляди евро, където се продават. Ако сте в страна без такива предложения, цената скача двойно с доставката. Акумулаторите са обикновено с гаранция за десет години, но след това трябва да се купи нов, а цената му често достига тази на малък нормален автомобил.

"-2" Недостатъчно на брой места и станции за зареждане. В момента подобни зарядни станции има в някои страни от Европа и Щатите. Полека-лека започнаха да ги правят и у нас.

"-3" Сервизирането не е достатъчно развито. В нашите, пък и в чуждите сервизи гледат на тези автомобили като на извънземни. По всяка вероятност за отстраняването на всяка повреда ще са необходими седмици заради доставката на части, които едва ли ще са в изобилие, дори и в определените за гаранционни сервизи.

"-4" Техническите характеристики, както и да го въртят "зелените" днес, все още са далеч назад в сравнение с бензиновите и дизеловите автомобили. Повечето водачи приемат сега електромобилите повече като играчки и фукария. Защото елколата се бои от по-лютите студове, защото температурите под -7 градуса съществено намаляват капацитета на акумулатора.

"-5" В доста страни, включително и у нас, няма никаква данъчна или финансова изгода да имаш електромобил. В Щатите при закупуване на електромобил се ползват данъчни намаления в размер на 8000 долара, в други развити страни дилърите директно прибират от държавата подобна субсидия.

Независимо от всичките "про и контра" електрокарите се радват на постоянен и искрен интерес от страна на широката публика, особено по автосалоните. Всяка уважаваща себе си автомобина компания или вече предлага, или е готова с подобен автомобил за серийно производство. Но те все още не са достъпни за нормалния автомобилист, особено у нас, заради цената си, недалновидната данъчна политика и неразвитата инфраструктура за зареждането им. Можем само да се надяваме, че въпреки "саботажа" на нефтените компании и усилята на нефтените магнати да се забавя по всякакъв начин внедряването им, рано или късно прогресът ще надвие, а ние ще се радваме на масов, безопасен и "зелен" личен електротранспорт.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

„Айсберг" чества 25-годишен юбилей

Празничният концерт на една от най-популярните рок групи в България ще е на 4 май в Ихтиман

Възникналата през бума на рок музиката у нас, една от най-популярните рок групи в България - "Айсберг", ще отбележи 25 години от създаването си. Юбилейният концерт на бандата, основана през август 1988 г. от Николай Балабанов, ще се състои на 4 май от 19 ч. в читалището на Ихтиман. Входът за партито е свободен.

За 8-годишния си активен период "Айсберг" има над 90 професионални концерта в България и турне в Русия. Музикантите от групата са участвали в националните фестивали "Рок ринг", "Рок среща", "Рок за мир" и др. Кариерата на бандата е белязана с 4 албума, като първият е във вид на грамофонна плоча, издадена от "Балкантон" през 1989 г. Освен че изпълняват авторските си песни, музикантите от "Айсберг" работят с

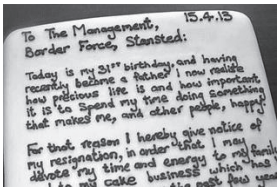

едни от най-изявените през 80-те години на XX век композитори и поети, имат многобройни записи в Българското национално радио. Самостоятелният филм-рецитал на групата е продуциран и показван многократно от БНТ и Руската телевизионна мрежа - ОРТ-1. Клиповете на рокаджиите от Ихтиман са излъчвани в предаванията "Рококо", "Формула 5", "Топ видео", "Семафор", "С песен из България", в Новогодишната програма и др. На творческата дейност на "Айсберг" са посветени публикации във водещи български всекидневници, както и в специализираните издания "Ритъм", "Рок булевард" и т.н. Песните на музикантите са излъчвани и стигат до челни места в класациите на програма "Хоризонт" на БНР, сред които "Пулсиращи ноти", "Любопитно петолиние", "Как си ти" и др.

В групата са се изявявали 19 изпълнители от цялата страна, но основните фигури на състава са Николай Балабанов и Владимир Вандов. В юбилейния концерт по повод отбелязването на четвърт век от създаването на бандата ще участват най-добрите гласове и инструменталисти на "Айсберг", както и много гост-музиканти. По време на празничното парти почитателите на рока ще бъдат приятно изненадани от уникално светлинно лазерно шоу и специални ефекти.

СЛАДКАТА ОСТАВКА Е ХИТ В ИНТЕРНЕТ

Британец, който решил да напусне работата си в лондонско летище и да се отдаде на сладкарски бизнес, написа оставката си върху глазура на торта. 31-годишният Крис Холмс бил служител в аерогарата Станстед и сметнал, че най-удачната форма да се раздели с шефовете си било да напише заявлението си върху сладкиш с шоколадово "мастило". Начинанието му отнело цели два часа. В мотивите за оставката си Холмс изтъква, че в деня на 31-вия си рожден ден и след като отскоро станал татко, разбрал колко безценен е животът. В този ред на мисли бил убеден, че най-важното е да вършиш нещо, което те прави щастлив и доставя радост на другите. Поради тази причина той хвърлил оставката си. Щял да се посвети изцяло на семейството си и на любимото си хоби - сладкарството. Холс напомнил на ръководството, че ако хареса "вкусната му оставка", може да си поръча още подобни "екземпляри" от новата му фирма. Крис пуснал снимката на тортата с глазурата-заявление на страницата си във фейсбук и тя мигом се превърнала в интернет хит.

Джъстин Бийбър ще пее за първи път в Русия

Христо СЪБЕВ, Москва

Канадският поп-арендби изпълнител, автор на песни, музикант и актьор - Джъстин Бийбър, за първи път ще излезе на сцената на спортен комплекс "Олимпийски" в руската столица на 30 април от 19.30 ч.

19-годишният звезден изпълнител е продал 15 млн. копия от албумите си и се е превърнал в идол на тийнеджърите. Кариерата му започва, след като неговата майка качва в YuoTube видео от участието на сина й на конкурса "Стратфордският идол". Бийбър, тогава едва на 12 години, изпява песента на Ne-Yo "So Sick" и се класира на второ място. Клиповете с изявите на момчето не само му носят популярност. Бийбър е забелязан от бившия мениджър на So So Def - Скутер Браун. Той кани Джъстин в Атланта и след дълги уговорки майката на тийнейджъра дава съгласието си синът й да запише няколко демопесни.

Скоро след това младото дарование подписва договор с Raymond Braun Media Group (RBMG). Дебютният сингъл на Бийбър "One Time" излиза през 2009 г., класира се в първата десятка в Канада и попада в Топ 30 в други страни. Малко по-късно излиза миниалбумът "My World", който става платинен в Канада и САЩ, златен в Австралия и Нова Зеландия. Джъстин е първият, чийто 7 песни от дебютния диск попадат в Billboard Hot 100. Бийбър е пял в Белия дом за президента на САЩ Барак Обама и първата дама - Мишел. А сега му предстои да се изяви и пред руската публика в Москва.

„Deep Zone" с 2 изяви в Бразилия

За първи път българска музикална група в лицето на "Deep Zone" ще изнесе пред бразилска публика клубно шоу - при това два пъти. Поканата идва от местната промоутърска агенция Super Matrix, която вече е започнала усилена реклама за събитието, планирано за 10 и 11 май в един от най-големите клубове в град Cuiaba - "Getulio Loft". Има вероятност същото музикално и мултимедийно шоу да бъде представено и в Рио Де Жанейро.

"Deep Zone Project" ще изнесат 3-часов концерт с авторски хитове и модерни ремикси на емблематични български песни. Участието на музикантите ще включва специални видеоефекти с красиви визуализации от България. С групата ще пътува и друг прогресиращ българин, живеещ дълги години в Испания - DJ Lizameh (основател на едно от най-слушаните интернет предавания: Cool Beats radio - Spain). Важна и интересна част от проекта, който от "Deep Zone" са озаглавили "Операция Бразилия", е отправената официална покана към президента Дилма Русеф за присъствие и участие в събитието като ВИП гост и виден представител на българската култура и идентичност.

И НЕЗРЯЩИ СЕ ВПУСКАТ В ГЕЙМЪРСКИ БИТКИ

Незрящи геймъри за първи път в България ще участват в най-големия фестивал за компютърни игри у нас - PlayExpo 2013. Представителите на Спортен клуб за интеграция "Витоша" ще покажат майсторство в специални съревнования. Надпреварите ще се проведат в известния столичен Парти център "4 km", намиращ се на бул. "Цариградско шосе" 111. Датите на фестивала си остават последно обявените - 27 и 28 април, а мероприятието започва от 9 и продължава до 20 ч. във всеки от дните.

Посетителите на PlayExpo 2013 ще могат да участват в различни компютърни гейм-турнири. Билети за фестивала може да се закупят в мрежите на Ticketstream.bg и Eventim.bg.

Повод да почерпи в съботния ден има нашият колега

КОЙЧО ЧУКАЛОВ

който увеличава с още една година житейската си мъдрост, опит и идеи. Желаем му да бъде ведър, усмихнат, нека щастието да не го остави на мира, а и да пращи от здраве! Добрите хора заслужават да им се случват само хубави неща. Заради това дано има спокойствие и ведър поглед на живота. Бъди честит, Койчо!

От екипа на ДУМА

Вицът

Тест за определяне на IQ в полицията:
"Продължете логическия ранг: 0, 0.25, 0.5, 0.75..."
Сто процента от анкетираните полицаи отговорили "литър".

ИРЗ

20. 04. 2013

Д-р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ, председател на Комисията за регулиране на съобщенията
Проф. ГЕОРГИ КОЛЕВ, председател на общинския съвет в Шумен
ДОНКА МИХАЙЛОВА, кмет на община Троян, член на НС на БСП
КЛАРА МАРИНОВА, журналистка
МИНЧО МИНЕВ, скулптор
Проф. ПЕТКО ЧОБАНОВ, президент на Бургаския свободен университет
СТЕФАН ЦВЕТКОВ, президент на БФ по тенис
ТОНЧО РУСЕВ, композитор

21. 04. 2013

ГЕОРГИ КОЗАРЕВ, кмет на община Пещера
ДИМИТЪР ГРОЗДАНОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА" в Пазарджик
ИВА НИКОЛОВА, поетеса и журналистка
МАРИЯ ГИГОВА, член на Международната федерация по гимнастика
Проф. д.ф.н. ПЕТЪР-ЕМИЛ МИТЕВ, политолог и социолог
Проф. ПЛАМЕН ДЖУРОВ, композитор и диригент
Доц. ПЛАМЕН БОЧКОВ, ректор на НБУ
СИЛВИО ДАНАИЛОВ, председател на БФ по шахмат
ТОДОР АЛЕКСИЕВ, волейболист

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

20

Св. преподобни Теодор Трихина († 400). Ап. Закхей

Теодор бил родом от Цариград. Но още като юноша се отказал от бащиното си богатство и отишъл в манастир в Тракия. Станал монах и се отдал на аскетичен живот: спял малко и винаги на камък, ходел гологлав и се обличал в груба власеница, трихина. За неговата преданост към Бог бил надарен с чудотворна сила, която се проявявала както приживе, така и след смъртта му. Преподобни Теодор Трихина починал през 400 г.

21

† 5 Неделя на Великия пост - преподобна Мария Египетска. Св. свещеномъченик Януарий и дружината му († ок. 305)

Мария от Египет, когато станала на 12 години, избягала от дома си в Александрия и станала послушница на дявола. Познала изкушенията и съблазните, девойката се отдала на лекомислен и порочен живот. Но веднъж божествена светлина озарила лицето на Мария, църковните порти се отворили и тя влязла в храма. Поклонила се пред разпнатия Христос, целунала кръста и горещо се помолила за своето спасение. На този ден, по волята на своя Бог, Мария прекарала като отшелница в пустинята на Египет. Там намерила своя дом, в който живяла 47 години в молитви и починала.

ПСИХОЛОГИЯ НА ТАТУИРОВКИТЕ, ИЛИ КАКВО РАЗКРИВАТ РИСУНКИТЕ ПО ТЯЛОТО

Много рядко хората украсяват кожата си с различни изображения просто така, от немай-къде или от скука

Желанието на някои да си направят рисунки по тялото или само върху избрани негови части се обяснява от психолозите със стремежа на хората да привлекат вниманието на околните, както и да акцентират върху определена зона. Понякога това е начин за себеизразяване, както и демонстрация на любопитни факти - принадлежност към дадена група или разкриване на конкретни чувства.

Китайците, а и хора, завладени от източните философии, обръщат голямо внимание на татуировките - особено на онези, които залагат на символизма. Обикновено дракони решават да си нарисуват тези, които смятат, че притежават смелост и храброст. Психолозите твърдят, че изображенията на сърце, от една страна, са призовани да показват стремеж към трайните и здрави връзки, както и да подчертават шармантната романтичност и скритата чувствителност. Всъщност обаче специалистите твърдят, че такива татуировки си избират самотниците, копнеещи да срещнат любовта.

Не бива също така да се игнорира фактът, че днес сред младежта са много популярни различните субкултурни и около културни течения. Пънкарите, хипитата, рокерите често държат да изразят възгледите си със специфични татуировки, които трябва да потвърдят сериозността на мирогледа им. Някои рисунки се правят и като вид протест - срещу действащия политически режим, диктатурата на конкретна религия, доминиращите гледни точки и т.н.

Много рядко хората се татуират просто така, от немай-къде или от скука, дори притежателите им да изтъкват именно тези причини като аргумент за подобна стъпка. Всички си дават ясна сметка, че рисунките по тялото са перманентни, не може да се премахнат след час или седмица - веднага, щом омръзнат. Татуировките се правят ако не за цял живот, то със сигурност за по-голяма част от него. Затова всеки - неволно или дори напълно съзнателно, се опитва да изрази при избора на перманентното изображение, с което да украси кожата си, своите потайни желания, стремежи, асоциации... Ако пък човекът не е много добре запознат със собственото подсъзнание, за него може завинаги да си остане загадка защо толкова силно го привлича този или онзи символ, който дори е готов да татуира на определено място.

Изображенията по тялото привличат погледите на хора от най-различни националности, професии, социален статус и пол. Татуировките са загадъчни, интригуващи и мисията им е да акцентират вниманието върху дадена част от тялото. Затова мнозина си задават въпроса как да си изберат перманентна рисунка, на какво да обърнат внимание и на кое точно място да я увековечат.

Специалистите съветват онези, които са решили да си направят тату, да изяснят за самите себе си какво целят с тази стъпка. Да увеличат сексуалната си привлекателност? Да направят имиджа си по-интригуващ и интересен? Да покажат скритата си страна? А може би да засилят вътрешната връзка с някакво определено състояние или с част от личността си, която им се струва най-любопитна? На всички тези въпроси трябва да се потърсят отговори още преди да се прекрачи прагът на студиото за татуировки. Майсторът може да покаже някакви примерни рисунки, да помогне в ориентирането сред многообразието от модели - най-актуални, по-търсени и класически, както и да даде съвет на кое място дадено изображение би изглеждало най-добре. Татуистът обаче не може, а и не бива да прави избор вместо човека, който ще жертва част от тялото си, за да го покрие с перманентна рисунка.

Ако решите да се подчините на модата, имайте предвид, че тя е едно от най-непостоянните и променливи неща в живота. А татуировките все пак се правят за по-дълго от миг, нали? Затова онези, които предпочитат да следват капризите на мимолетното, по-добре е да си направят временна (когато се използва кьна) рисунка по тялото, която после лесно биха могли да премахнат. Перманентните изображения е най-добре да се правят не заради последния писък на сезона. Понеже този период ще отмине, а следата, в прекия смисъл на думата, ще остане.

Изборът на татуировки е изключително разнообразен, но най-предпочитани са символите, зодиакалните знаци, както и инициали, определени думи, афоризми и дори цели изречения. Тези, които решат да запечатат с перманентно изображение името на своя партньор, трябва наистина да са сигурни в силата на чувствата - собствените и на половинката си. В противен случай възлюбеният може да си отиде, а татуировката ще остане и може да се превърне в неприятен спомен и да предизвиква негативни реакции у околните.

Добре е да се има предвид и размерът на рисунката върху тялото. Мнозина се спират на нещо по-голямо, което да бъде забелязано веднага. Не всички обаче могат да изтърпят леко болезнената процедура докрай. Разбира се, опитният майстор е максимално деликатен, но всеки сам трябва да прецени възможностите на собственото търпение. При разумен и обмислен подход желаещите да се сдобият с тату непременно ще останат доволни, твърдят експертите.

Причините за избор на дадена рисунка, с която индивидите украсяват тялото си, са многобройни. Всеки, дори и да няма понятие от психология, може да разтълкува определено тату по свой собствен начин. И задълбочаването в символизма на тези изображения изглежда безкрайно...

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ТАБУ В ЯПОНИЯ

Кметът на Осака Тору Хашимото отправи призив към 34 000 общински служители, че имат шанс за повишение, единствено ако разкрият дали имат татуировки. Решението на японския градоначалник бе повлияно от инцидент преди няколко месеца, в който учител в детска градина използвал рисунките по тялото си, за да сплаши малчуганите.
Тору Хашимото е известен в Осака със своята ексцентричност. Той е непреклонен по отношение на татуировките, твърдейки че са вредни, защото плашат хората или ги правят нервни, саботирайки елемента на сигурност в японското общество. Всички общински служители са задължени със заповед да преминат инспекцията за установяване на изображения върху кожата.
До момента над 100 души са признали, че имат такива. В Страната на изгряващото слънце татуировките са табу, защото се обвързват с местната мафия - Якудза, чиито членове често изобразяват символите на своите кланове по телата си.
В много японски институции, включително публични бани и фитнес центрове, не могат да стъпват хора с перманентни изображения върху кожата си.

ЗНАК ЗА ЛЮБОВ

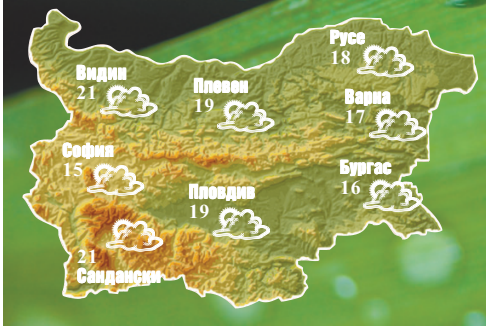
Двойка руснаци, запознали се в интернет, си татуирали лицата в знак на любов още на първата си среща. "Това е символ на нашата преданост. Бих искала да татуирам всеки сантиметър от тялото си като доказателство, че го обичам", твърди Олеся от град Саранск. Избраникът ѝ Руслан Туманянц е собственик на студио за тату в Белгия. Снимката на влюбените бе публикувана в социалната мрежа, където те обявили, че вече са съпруг и съпруга, само 24 часа след запознанството си.
"Знам, че има хора, които са ужасени. Но понякога най-добрите решения се взимат само за един миг, отколкото онези, за които дълго размишляваме", заяви Руслан. "Изглежда, че е много щастлива, за да носи този голям надпис на лицето си. Но изглежда страхотно", споделят приятелите на смелата Олеся.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

През нощта облачността ще бъде разкъсана, на места ще намалее и до ясно. Почти тихо. Минималните температури ще са предимно между 2° и 7°, в София - около 3°. Днес облачността отново ще се увеличи и на отделни места ще превали слаб дъжд. В източните райони ще духа слаб север-североизточен вятър. Максимални температури - между 15° и 20°, в София - около 15°. Над планините облачността ще бъде предимно значителна. По-съществени разкъсвания ще има в ранните сутрешни часове и привечер. На отделни места ще превали съвсем слабо. Максимална температура на 1200 метра - около 8°, на 2000 метра - около 2°.

Изгледи за

21 максимални **14°/16°**

22 максимални **16°/18°**

В неделя и понеделник съществени промени на времето не се очакват. Минималните температури ще са около 6 градуса, а максималните - 17-18. Облачно, с временни превалявания, по-съществени през втория ден. Атмосферното налягане ще се задържи малко по-високо от средното за месец април.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД **Николай Малинов**

Русия и България

Монд дипломатик

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.55 Денят отблизо: Зелената линейка/п/
08.00 Разказвачът - /3 епизод/
08.25 Без багаж - туристическо реалити
08.55 Парламентарни избори 2013
09.00 Животът и други неща - съботно ток шоу
11.00 Денят отблизо с Мира - магазинно предаване
12.00 По света и у нас
12.20 Парламентарни избори 2013
12.25 Спортни новини
12.30 Браздите - предаване за земеделие
13.00 Иде нашенската музика
13.50 Малки истории
14.50 Изключителни жени: Жозефин Бекер - док. филм
15.40 Парламентарни избори 2013
15.45 Преброяване на дивите зайци - /България, 1973г./
16.55 Парламентарни избори 2013
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев - предаване за религия и култура
18.15 Виж БибиСи: „Уикилийкс - тайни и лъжи” - док. филм
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.25 Парламентарни избори 2013
20.30 Спортни новини
20.35 Парламентарни избори 2013
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Мъжки неприятности- игрален филм /копродукция, 1992г./
23.25 Парламентарни избори 2013
23.30 По света и у нас
23.35 Парламентарни избори 2013
23.40 Евровизия 2013 - клипове на песните
23.45 Трето полувреме

bTV

06.00 „Светът на Куест“ - детски сериал
06.30 „Супермен“ - детски сериал
07.30 „Любов извън закона“ - сериал, еп. 113, 114
08.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно предаване
09.00 „Тази събота“ - актуално предаване
11.00 „Модерно“ - токшоу
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“ - комедийно предаване
13.00 „Да изчистим България“ - концерт за края на инициативата през 2012 г.
16.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водещ Петя Дикова
17.30 „Хрътките“ - публицистично предаване с водещ Миролюба Бенатова
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите
20.00 „Предай нататък“ - риалити проект с водещ Наталия Симеонова
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Аламинут“ - комедийна поредица
23.00 „Идеалната непозната“ - Трилър, Драма, САЩ, 2007 г.
01.10 „Моето дете ще го нарисува“ - Документален, Семеен, Мистерия, Великобритания, 2007 г

NOVA TELEVISION

06.00 „Гостите на „Здравей, България“ - предаване на НТВ
07.00 „Иконостас“
07.30 „Агро пари“ - програма за развитие на селските райони
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
09.00 „На светло“ с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 „Какво искат жените“ - забавно предаване на НТВ
14.10 „Войни, любов и пица“ - с уч. на Шири Апълби, Иъл Подъл, Дан Хедая, Майкъл Бадалуко, Джоана Кантън и др.
16.00 „Дикоff“- публицистично предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Железният човек“- с уч. на Робърт Дауни мл., Гуинет Полтроу, Джеф Бриджис, Терънс Хауърд, Лесли Биб и др.
22.30 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.30 „Нещо ново“ - с уч. на Сана Латан и др.
01.30 „Ритъм и трус“ - с уч. на Винг Реймс, Терънс Хауърд, Биг Бой и др.
03.30 Новините на Нова - централна емисия /п/

БНТ 1

05.00 Новини
05.10 „Гении и злодеи“
05.35 Игрален филм: „Лекарство против страх“
07.05 „Свири, хармонико любима!“
08.00 „Умници“
08.40 „Проповедта на пастира“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.50 „Смешарики. Новите приключения“
10.00 „Проходът Дятлов“
11.00 Новини
11.15 „Абракадабра“
13.45 Игрален филм: „Последната среща“
14.00 Новини
14.15 Игрален филм: „Последната среща“ (продължение)
15.50 „Вячеслав Фетисов. Всичко да бъде честно“
16.20 „Отгатни мелодията“
17.00 Вечерни новини
17.15 „Романови. Мистерията на царската династия“
18.10 „Ванга. Светът на видимото и невидимото“
19.00 Премиера: „Кубът“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
22.00 „Какво? Къде? Кога?“
23.10 Игрален филм: „Изповедта на една държанка“
00.40 Игрален филм: „Брегове“
02.00 Игрален филм: „Черната стрела“
03.30 „Поле на чудесата“

ОВЕН

Предложение за участие в нов проект ще подобри самочувствието ви на професионалисти.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Поради прекалената ви заетост или по друга причина, но отегчението ще съпътства работата ви днес.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще задълбочите отношенията си с някой, от когото зависите финансово, но не в посоката, в която бихте желали.

22 май - 21 юни

РАК

Измъчват ви тревоги, които смущават покоя и работата ви. Наред с тях има и хубави моменти, не падайте духом.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Оценили сте нечие позитивно присъствие в живота си и това ви мотивира да разкриете повече от потенциала си.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Не изпадайте в излишно униние. Не се задълбочавайте върху неща, които не са толкова значими.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Запазете приветливото си поведение въпреки предполагаемите си успехи, останете си достъпни и услужливи.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

С усет към всичко, с което се занимавате, и без да се разпиляват в много посоки, ще се захванете с най-важното.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Стремежът ви за превъзходство пред някого ще ви натоварят емоционално, без да е сигурно, че ще постигнете целта си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Погрижете се сами за себе си, за да се погрижат и другите. Не изпадайте в притеснения, ще се справите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Не пренебрегвайте душевния си комфорт, избягвайте теми, които ви натоварват и пречат на активността ви.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

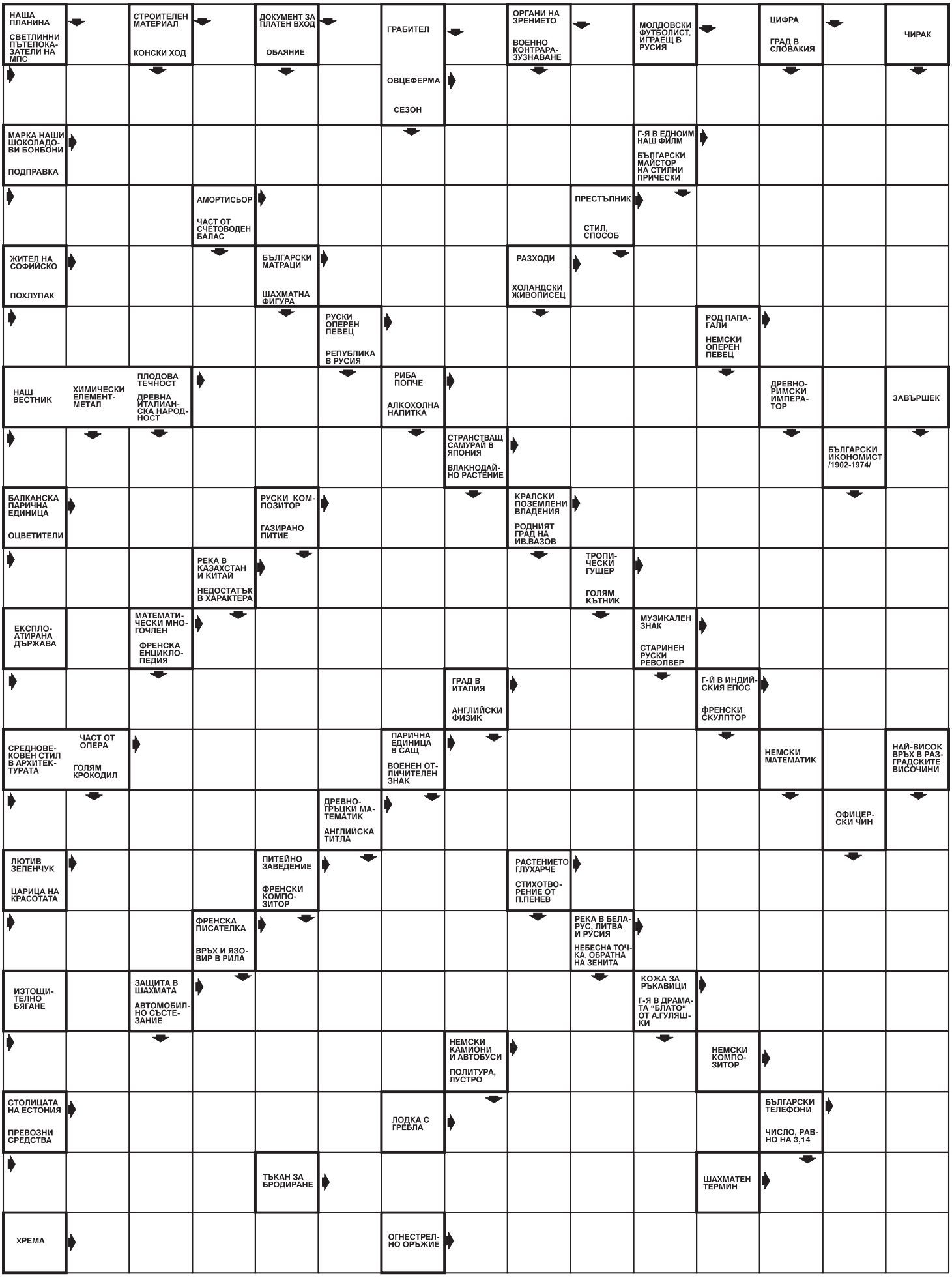
С новите разработки ще доразвивате идеите си и ще внасяте яснота в тях. Ще получите ценна информация за бизнеса си.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1.49780	2.85627	1.26780

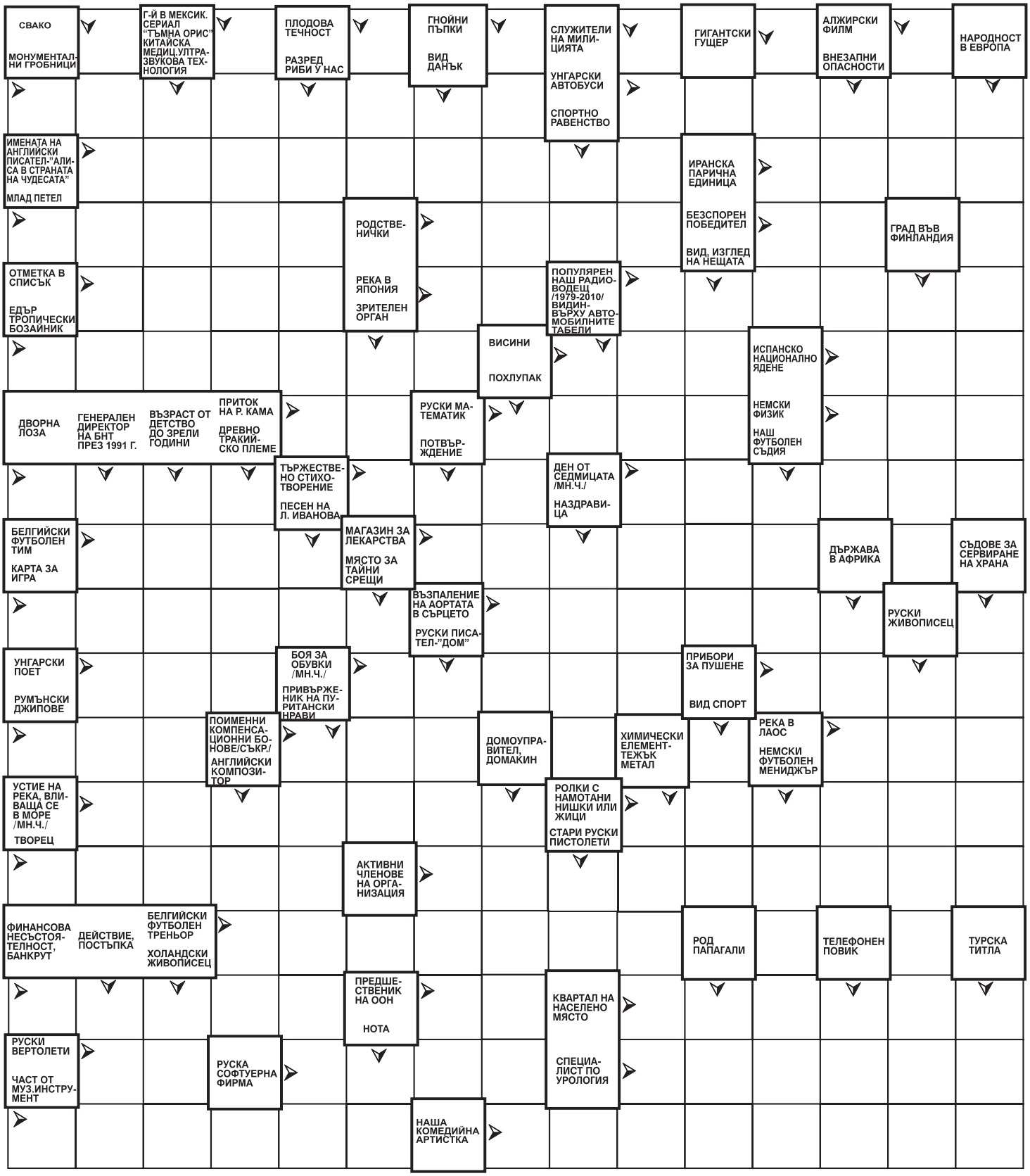
Губивреме

РЕЧНИК: Армас, Етамин, Канарата, Лар, Молар, Ниман, Риман.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Губивреме

РЕЧНИК: Атилио, Вилмотс, Каит, Лентулов, "Ну", Олила.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ХИМН - КОРТ - МАГЕР - АР - ПЕРЕС - ПТА - ОКЛАДИ - ИНС - УРОКИ - ПЛАНА - ВИНО - МЕРК - РО-РО - РИЕ - ПОНТОНИ - НИОЛА - ЕО - АКУ - ИВЕНС - ОСЕТИНЦИ - КВИТ - КРОН.
ОТВЕСНО: СИМЕОН ПИРОНКОВ - МАРКС - НОНИУСИ - АНГЕЛ - ПОРТО - ЕТ - ЕСАУЛ - ООЛИТ - ВКР - ДРАМ - НАВИК - ПИОНЕРИ - ЕНР - БРАТ - КАРИ - ЕНЦО - ТРАКИ - КЕРОСИН.

КОМБИНАТ
ПО ПОСОКА НА ЧАСОВНИКОВАТА СТРЕЛКА: 1. СБИРКА. 2. ПРИСТА. 3. МАТКАП. 4. ПАСОВЕ. 5. ВОКАЛИ. 6. ЛАТВИЯ. 7. КУЛАТА. 8. НАТУРА. 9. ДИАРИЯ. 10. ДЯКОНИ. 11. СИНОВЕ. 12. СЕВИЛЯ.
ВОДОРАВНО: 1-7.БАМБУК. 2-8.СТАЛИН. 3-9.КОНЯРИ. 4-10.СТИСКИ. 5-11.КАЛЪФИ. 6-12.ТРАКИЯ.
ОТВЕСНО: 13.МАНИЛА. 14.БЛЯСЪК.

ДИАГОНАЛИ
НАДЯСНО: 1.ПОЛИФОНИЯ. 2.СОВА. 3.РОТАТОРИЯ. 4.НАРИ. 5.КОЛИМАТОР. 6.КОЛА. 7.ПИВО. 8.ПИРАТЪТ. 9.ВАЛОГ. 10.КАМ. 13.КАНАРИН. 15.КАЛИЯ. 17.РКС. 19.АЛИС. 21.АРИЛ. 23.АБАТ. 24.ОБОР.
НАЛЯВО: 3.СОК. 4.РОЛАК. 5.НОВИНАР. 6.КАТАФАЛКА. 7.КОРА. 8.ПОЛИТАНИЯ. 9.ПИЛИ. 10.ВИВА,МАРИЯ! 11.КАРО. 12.ЗАЛА. 14.МОТОБОЛ. 16.ГЪБАР. 18.ОРИС. 20.ОЛИН. 22.АРИС. 23.АТИЯ. 25.ТОТ.

7	4	8	2	6	9	1	3	5
1	9	2	3	5	7	6	8	4
5	6	3	1	8	4	7	2	9
9	2	1	4	3	8	5	6	7
8	7	6	5	1	2	4	9	3
3	5	4	9	7	6	8	1	2
4	1	5	6	2	3	9	7	8
2	8	9	7	4	1	3	5	6
6	3	7	8	9	5	2	4	1

5	4	8	3	7	2	6	9	1
7	9	3	6	1	5	2	8	4
2	6	1	8	9	4	3	7	5
1	8	7	2	4	6	5	3	9
3	2	9	7	5	1	8	4	6
6	5	4	9	8	3	7	1	2
4	1	2	5	3	7	9	6	8
9	7	5	1	6	8	4	2	3
8	3	6	4	2	9	1	5	7

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Спорт

Шефът на ФИЛА: Оставаме олимпийци

Международната федерация по борба (ФИЛА) ще изпълни всички препоръки на МОК и борбата ще остане в програмата на Олимпийските игри, изрази увереност временният президент на ФИЛА Ненад Лалович (Сърбия) на конгреса на спортните журналисти в Сочи. "Осъзнаваме, че борбата трябва да стане по-зрелищна и разбираема за публиката. Борбата трябва да се модернизира и демократизира, така че самите борци да имат думата при взимане на решенията", каза сърбинът. След месец започва изпробването на новите правила в борбата. Все още вървят последни уточнения около измененията, които касаят категориите. Вече превес ще се дава на технически по-активния състезател. А промени ще има и в ръководството на ФИЛА, като тенденцията е да се чува все повече гласът на действащите борци. Новостите ще бъдат гледани от конгреса на ФИЛА на 18 май в Москва. А на 29 май в Санкт Петербург е изпълкомът на МОК, който ще излезе с последно предложение дали борбата да бъде изключена от олимпийската програма. Преди форума в Сочи босът на ФИЛА се срещна с Владимир Путин, но и двете страни не разкриха дали държавният глава лично ще помага един от най-успешните за Русия спортове да остане олимпийски. Окончателното решение ще бъде взето на 125-ата сесия на МОК в Буенос Айрес (4-7 септември).

СК ЦСКА поиска Стойчев да си ходи

Клубовете заплашват с улични протести

Георги АРГИРОВ

Оставката на спортния министър Петър Стойчев поискаха ръководителите на Спортен клуб ЦСКА. Поводът са писма, получени в клубовете на ЦСКА по борба, щанги, джудо, самбо, спортна гимнастика, в които се припомня, че залите са собственост на Министерството на физическото възпитание и спорта, но чрез търгове са отдадени на други "лица и фирми". Председателят на СК Георги Калчев, който то е и председател на клуба по борба, и колегите му от другите клубове обявиха, че няма да излезнат доброволно. Дори напротив - ще организират митинги и дори барикади в залите, които използват, но няма да позволят да ги изгонят оттам.

Спорът за базите на "армейските" клубове е дългогодишен. По думите на Симеон Ценев, треньор по джудо и самбо, проблемът започва още в зората на демокрацията с постановление №41 на МС/1991 г. Така година след година спортът в ЦСКА е докаран до просешка тояга. В момента базата е разпределена между няколко ведомства, включително и министерства. Спортното училище "Ген.Владимир Стойчев" има сграден фонд с кабинети по математика и литература, но няма собствени зали за тренировки. Петте спорта от ЦСКА, които са получили писма от спортното министерство, са принудени да плащат наем в пъти повече от този, който са плащали на Министерството на отбраната.

Председателите на клубовете на ЦСКА по волейбол Александър Попов, по борба Георги Калчев и по джудо и самбо Симеон Ценев (от ляво на дясно) се обединиха в искането си за оставка на временния спортен министър Петър Стойчев

"В момента няма ясна държавна политика в областта на спорта. С всяка смяна на спортен министър се сменя и политиката на министерството", обобщи Георги Калчев и призна, че тъкмо с предния спортен министър Свилен Нейков са постигнали принципни споразумения за базите на ЦСКА, които при временния министър Петър Стойчев са отпаднали. "Стойчев може и да преплува Ламанша, но няма да успее с океана ЦСКА", категоричен е Калчев. От името на колегите си той настоя за среща с министър-председателя и президента на страната по проблемите на "армейската" база. "Това правителство дойде с идеята да бъде помирител, нови протести не му трябват", завърши Георги Калчев.

Спортното министерство отвърна на исканията на ЦСКА с публикуването на писмо до медиите. В него се казва:

"Проблемите на ОСК ЦСКА не са от един месец, за да се търси персонална отговорност от министъра на физическото възпитание и спорта Петър Стойчев. Уведомителните писма, които клубовете от ОСК ЦСКА са получили във връзка с неизпълнение на задълженията им, са регулярни. Над 50 000 лева са общите задължения от 1 април 2012 г. досега за консумативи и наем на СК "Класическа борба ЦСКА", клуб "Тежка атлетика ЦСКА", СК "Джудо и джу-джуцу ЦСКА", "Волейболен клуб ЦСКА" и клуб "Гимнастика ЦСКА". За последните 3 години чрез различните федерации МФВС е финансирало същите тези клубове със средства, надхвърлящи 190 000 лв. Не може обекти, които са публично-държавна собственост, да бъдат отдавани безвъзмездно под наем.

За спортна база "Кьро", находящ се в гр. София, "Младост", кв. 2, след проведена процедура по реда на Правилника за прилагане на Закона за физическото възпитание и спорта е сключен договор за наем 23-00-54/19.06.2012 г. между МФВС и СК "Класическа борба ЦСКА". Договорът е за срок от 10 години и влиза в сила от 01.04.2012 г. с месечна наемна цена: 650 лв. С молба вх. №09-00-1123/05.03.2013 г. спортният клуб е изразил желание за прекратяване на договорните отношения по взаимно съгласие. В резултат на постъпилата молба МФВС е изготвило допълнително споразумение за прекратяване на договора, което СК "Класическа борба" отказва да подпише. От септември 2012 г. спортният клуб не е заплащал на МФВС задълженията си за наем, а от ноември 2012 г. и задължения за консумативи, като до момента натрупаната дължима сума е 6416 лв. За последните 3 години чрез финансирането, предоставено на БФ по Борба от МФВС, СК "Класическа борба ЦСКА" е получил средства в размер на 49 144 лева, съответно: за 2010 - 14 324 лв.; за 2011 - 16 952 лв.; за 2012 - 17 868 лв.

Най-добрата ни биатлонистка се готви да бяга в Словения

Георги БОЯНОВ

Снимки Мариета ТОМОВА

Най-добрата ни биатлонистка в последните години Ния Димитрова е шокирала федерацията с искането да й бъде разрешено да се състезава за Словения. Европейската шампионка при девойките в спринта от 2012 г., сочена за наследничка на олимпийската ни шампионка от Нагано 1998 Екатерина Дафовска, изненадала шефовете на биатлона в края на март по време на републиканското първенство в Чепеларе. Момичето посочило като мотив преместването на семейството й в Словения. "преди това те живееха в Австрия, след време могат да се установят в друга страна, така че това не може да е причина за преместването й", коментира Дафовска. До този момент от словенската федерация по биатлон не са потърсили контакт с нашата централа по въпроса. Възможни са преговори за трансферна цена.

С повече от 3-месечно закъснение биатлонистът Владимир Илиев получава значката "Златна България" като спортист на месец декември 2012

Красимир Анев пък още настоява да прекрати състезателната си дейност. Самоковецът, бронзов медалист от европейското в Банско 2013, обяви още в края на февруари своето намерение, без да е ясно какво го е подтикнало да стигне до тази крайност.

Биатлонистът Владимир Илиев пък получи значката "Златна България" за спортист на м. декември 2012 г. Тогава той се класира 6-и в спринта на Световната купа в Словения и спечели в традиционната анкета с 16 гласа от медиите. Илиев получи наградата си с 3-месечно закъснение, защото отсъстваше от страната за участия в другите състезания за Световната купа. Класирането му е най-доброто в кариерата му и най-доброто през последния четвърт век в родния мъжки биатлон.

ФУТБОЛ

ПО ТВ 7
15.00 Литекс - Левски
ПО НЮЗ 7
17.00 Локо Сф - Ботев Пд
21.45 Удинезе - Лацио
ПО ДИЕМА
17.00 Фулъм - Арсенал
ПО ТВ+
19.00 Реал М - Бетис
21.00 Барселона - Леванте
23.00 Валенсия - Малага
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Борусия Д - Майнц
19.30 Вердер - Волфсбург

УТРЕ

ПО БНТ 1
15.40 ЦСКА - Славия
ПО НЮЗ 7
14.00 Миньор Пк - Лудогорец
16.00 Наполи - Каляри
ПО ДИЕМА
18.00 Ливърпул - Челси
ПО НОВА СПОРТ
15.30 Тотнъм - Манчестър Сити
ПО ТВ+
20.00 Осасуна - Реал Сосиедад
22.00 Севиля - Атлетико М
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Щутгарт - Фрайбург
18.30 Нюрнберг - Гройтер Фюрт
ПО РИНГ
12.30 ЦСКА М - Спартак М
17.30 Анжи - Динамо М

3 1 8 5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №31

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ
I гр.(6) няма
II гр.(5) 17 по 2006.20 лв.
III гр.(4) 910 по 37.50 лв.
IV гр.(3) 15 845 по 3.00 лв.
ДЖАКПОТ: 375 600.36 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 961 758.27 лв.

6 от 42

I гр.(6) няма
II гр.(5) 43 по 927.70 лв.
III гр.(4) 1677 по 23.80 лв.
IV гр.(3) 25 706 по 2.20 лв.
ДЖАКПОТ: 2 411 861.90 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ
I гр.(5) 1 от 22 062.10 лв.
II гр.(4) 206 по 107.10 лв.
III гр.(3) 7930 по 3.70 лв.
II ТЕГЛЕНЕ:
I гр.(5) 2 по 11 031.10 лв.
II гр.(4) 352 по 62.70 лв.
III гр.(3) 10 365 по 2.80 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
I гр.(3) 5 по 4201.80 лв.
II гр.(2) 1533 по 13.70 лв.

Спорт

Димитър Тодоранов:

Постоянството е ключ към успеха

Нека младите българи да трупат знания и опит в чужбина, но да се върнат в родината

Снимка БГНЕС

ДИМИТЪР ТОДОРАНОВ е роден на 7 май 1974 г. във Велико Търново. Многократен републикански, балкански и първият ни европейски шампион по карате. Тренирал е под ръководството на наставника Валентин Реков. Завършил е математическата гимназия "Васил Друмев" във Велико Търново. Има различни специализации в Англия и САЩ. Занимавал се е с финанси, маркетинг, има собствен бизнес. Прекарва 7 години в Ню Йорк. След завръщането си през октомври 2010 г. поема националния отбор по шотокан карате-до. На европейското първенство в Егер, Унгария, този месец възпитаниците му извоюваха 4 златни, 2 сребърни и 6 бронзови медала, включително титлата на отборно-микс.

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

Под ваше ръководство България отново направи силно представяне на европейско първенство - 4 шампионски титли и общо 12 медала. Защо решихте изобщо да се захванете с треньорска дейност?

- Това беше едно логично продължение на състезателната ми кариера. Осъзнах в даден момент, че трябва да поема своето социално задължение към обществото. Подобно начинание няма финансово изражение. Исках да предам опита си и наученото от престоя ми в Щатите.

Смятате ли, че карането и другите бойни спортове могат да се популяризират още у нас?

- Карането и сега си е сред най-популярните. Идеята е, че то има силна социална стойност, възпитава у децата качества, които ще са полезни и в живота им.

За съжаление обаче дори и най-добрите ни каратеки трудно могат да се препитават със спечеленото от спорта...

- Тук основата не са парите, тези хора защитават честта на България. Все пак победите и трудът им биват възнаграждавани от премии, които действително не са големи. Но ние ги учим на патриотизъм, от това им идва мотивацията.

С какво друго сте се занимавал през годините, освен с карате?

- Когато бях в чужбина, учех и работех различни неща. Преди да замина, бях студент и активен състезател. Работел съм и на круизен кораб. Но карането винаги е била нишката, която е свързвала всичките дейности.

Вие сте човек, който в очите на доста хора е сбъднал т.нар. "американска мечта". Лесно ли е човек да търси реализация в САЩ?

- Само ако знаеш какво искаш и как да го запазиш. Изисква се много постоянство. Хубавото е, че за емигранта има лостове, които могат да му помогнат да успее. Но са необходими целенасоченост, труд и лишения. Имах щастието покрай спорта да срещна успели хора, които ми помогнаха.

Какви представи имат янките за нас?

- Не е удачно да слагаме всичките щати под еднакъв знаменател. Мога да кажа по-конкретно за Ню Йорк. Той е един много емигрантски град и там за България се говорят най-различни работи. Типичните американци, ако мога така да ги нарека, гледат с интерес на разказите за родината ни, защото не знаят много. Всеки един българин е посланик на страната си и местните по него съдят и си създават впечатление. Например много мои приятели пожелаха да разгледат България и част от тях наистина го направиха. Разбира се, чували са за Стоичков, за спортистите ни...

Там създадохте програма за горене на телесни мазнини. Разкажете ни повече за нея...

- Програмата се роди от само себе си. Като спортист доста съм се старал да правя най-доброто за своя организъм. След като работих на кораби, минах през академия за йога и пилатес. В програмата се комбинират неща, които рядко някой е съчетавал преди. Редуват се по 5 минути йога, пилатес, елементи от бойните изкуства и от фитнеса. Предложих я на богати и успели хора, които да разнообразят тренировките си. По тази програма за една от ролите си тренираше Ан Хатауей, също така съм работил и с Хю Джакман. Те обаче живеят предимно в Холивуд, но ме посетиха при краткотрайно пребиваване в Ню Йорк.

Има ли спортна култура Ню Йорк? По-различни ли са им възприятията за спорта от нашите?

- Ню Йорк е много спортен град. Хората стават в 4.30 ч., за да ходят на фитнес преди работа. Хората осъзнават необходимостта да поддържат тонус. Всяка една компания, която има над определен брой служители, е длъжна да осигури фитнес за тях. Когато създаваш условия за спортуване на служителите, и финансовите налози са по-ниски, т.е. фирмите се стимулират да вършат това. Задължени са и да осигуряват различни курсове в залите, например йога 3 пъти седмично и други.

Съжалявате ли за нещо от престоя си отвъд океана?

- Не, за абсолютно нищо.

Защо все пак решихте да се завърнете в България?

- В даден момент човек стига до положение, в което осъзнава необходимост да бъде полезен не само за себе си. Без значение от пари, победи, успехи. Трябва да се оценява и другата стойност на извоюваното - да съумееш да го предадеш. Аз съм българин и искам да работя за България. Смятам, че рискът е оправдан.

Кое е по-трудно - да напуснеш България или да се върнеш в нея?

> **Карането има силна социална стойност, защото възпитава полезни за живота качества**

- Като си наясно какво искаш - и двете са лесни. Ако си пристигнал в САЩ, но мислиш за България - няма смисъл. Трябва да си концентриран и да не се поддаваш на тъгата. Мен ми предложиха американски паспорт, но аз им отказах. Даже наскоро върнах и "Зелената карта".

С ваши партньори, използвайки техника от нервно-лингвистичното програмиране, наречена "3-позиционно описание", създадохте "Хасиенда Бийч" на Лозенец. Как се роди идеята?

- Това е една наша стара мечта. Плажовете по нашето Черноморие отдавна се унищожават. Няма място, където да не звучи чалга. Искахме да дадем възможност за една по-различна почивка - заложихме и на българска музика, но не поп-фолк. Няма ги продавачите на царевица. Предлагаме спортни упражнения за плажуващите. Искахме нещо, което да има европейска визия. Направихме го в Лозенец, защото е търсено място за туризъм. Сред концесионерите ние плащаме най-високите цени в цялата страна за квадратен метър. Смея да кажа обаче, че в момента проектът се развива доста добре. Той е твърде смел за нашите условия и първата година бе решаваща за неговото бъдеще.

Има ли почва фитнес бизнесът у нас?

- Все още не. Българинът смята, че за да знае всичко за фитнеса, е достатъчно да прочете 4-5 списания, да разцъка малко в интернет. Не се уважава трудът на фитнес инструкторите. Тук понятието "фитнес" се свързва само с вдигане на щанги. Отвратен съм от факта, че в повечето клубове бързат да дадат на клиентите си още след първите няколко тренировки анаболи и стериоиди за нарастване на мускулната тъкан. Фитнесът трябва да се свързва най-вече с необходимостта хората да бъдат заредени с жизненост.

Сякаш все повече българи водят заседнал и нездравословен начин на живот. Как може това да се промени?

- Типичният нашенец употребява много алкохол. Когато бях по-млад, сякаш повече се спортуваше. Някои хора са склонни да се захванат с физически упражнения, но какъв смисъл сутринта да отидеш в залата, щом си легнал в малките часове натряскан. Трябва да вземем най-доброто от американския начин на живот. Нужна е промяна в навиците. Има две основни точки в нея: първо, да се направят кампании, които да покажат колко са вредни всички пороци, и второ, да се създадат подходящите условия за практическото й реализиране.

Интересувате ли се от други спортове?

- Да, играя и гледам футбол. Ако трябва да посоча любим играч - Кристиано Роналдо. Много добър атлет - като физика, движения. Истински пример за подражание на младите.

Имате ли девиз?

- Когато бях по-млад, си казвах "Човек е голям, колкото са големи мечтите му". Това беше преди да замина за САЩ. Сега мога да кажа "Постоянството на целта е ключът към успеха".

А идол в спорта или бизнеса?

- Не.

Суеверен ли сте?

- По-скоро съм вярващ. Преди години до някаква степен бях суеверен, но с течение на времето това се превърна в умерена религиозност.

Думите, които най-добре ви описват?

- Целенасоченост и успех.

Мечтата, която искате да видите сбъдната?

- България да е по-добро място за живеене. Искам моите деца да имат бъдеще тук!

Вярвате ли, че нещата ще се променят в положителна посока?

- Те се променят и развитието е на добре. Ако трябва да направя сравнение със ситуацията преди 10 години, сега имаме много по-европейски вид. Но нещата стават бавно, защото всичко е много субективно, всеки има свои виждания за западния модел и какво трябва да се променя.

Съвет, който бихте дал на младите хора, отиващи да търсят щастието си в чужбина?

- Да отидат да учат, но да се върнат в родината! Няма спор, че образованието, което могат да получат зад граница, е много по-качествено, а опитът, който могат да натрупат и да пренесат тук, е безценен. Но България няма как да се превърне в модерна държава, ако затова не спомогнат млади и изобретателни хора.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Димитър Тодоранов на изложбата "Трансформация" в Галерията за модерно изкуство в компанията на актьорите Захари Бахаров, Юлиан Вергов и Владимир Карамазов

Спорт
40 ДУМА
СЪБОТА 20 АПРИЛ 2013 www.duma.bg

Биатлонистката Ния Димитрова иска да бяга в Словения

Стр. 38

Снимки БГНЕС

Григор Димитров връща трудна топка от бекхенд срещу Рафаел Надал в 1/4-финала от "Мастърс"-а в Монте Карло, загубен с с 2:6, 6:2, 4:6

Испанецът Надал се нахъсва след успешно отиграване срещу Гришо

Гришо пак взе сет на Надал

Димитров е обречен да бъде сред най-добрите, хвали го испанецът

Григор Димитров загуби от испанеца Рафаел Надал с 2:6, 6:2, 4:6 за 128 минути на червения корт в Монте Карло в 1/4-финал от "Мастърс 1000". 21-годишният озори доста "Краля на клея" и освен с гордо вдигната глава напуска княжеството със 180 т. за световната ранглиста и 62 950 от наградния фонд от 2 646 495 евро. От следващата седмица Гришо ще бъде за първи път в кариерата си в топ 30.

Гришо допусна 2 пробива и след като Надал поведе с 4:1, върна единия, но испанецът веднага го проби отново и затвори частта с 6:2. Във втората след 2:2 хасковлията спечели 4 поредни гейма и изравни резултата. В решителния сет двамата печелеха сервисите си до 4:4, когато опитният Надал успя да пробие българина. После 26-годишният левичар от Манакор пропусна първия мачбол, но при втория постигна ас и триумфира. "Изненада ме способността му да връща топките на сложни места. Не се отказваше. Димитров е обречен да бъде сред най-добрите", похвали Рафа опонента си. "Денят не бе толкова слънчев и настилката бе по-бавна. Ако топката беше "по-жива и експлозивна", щеше да е по-трудно за него", допълни Надал. Той постигна 45-а поредна победа в Монте Карло и след 8 поредни титли ще спори за 9-и финал с поставения под №6 Жо-Вилфред Цонга (Фр). Тенисистът с конгоански корени се класира за първи път на полуфинал в Монте Карло след 2:6, 6:3, 6:4 срещу шурея на Роджър Федерер Станислас Вавринка (Швейц), който също вече се подготвя в шведската тенис академия "Гуд то грейт", където тренира и Гришо.

Преди мача с Надал Гришо даде кратко шеговито интервю за телевизията на турнира.

☐ *Известен си като G Force, Дими или PT (Prime Time)? Кое от всичките имена ти подхожда най-много?*

- Prime Time. Лепнаха ми го преди време вероятно защото понякога правя на корта "най-лошите неща" за съперника.

☐ *Бекхендът с плонж от Монте Карло (избран за удар на деня) или волето зад гърба от Базел (изпълнение, определено за удара на 2012 г. в тениса) те характеризира най-добре?*

- О, това е труден въпрос. Определено изпълнението от Базел.

☐ *Федерер или Сампрас?*

- Легенда и легенда. Как можеш да преценяш?

☐ *Приемам само един отговор.*

- (След дълго колебание) Роджър.

☐ *Мелбърн, Париж, Лондон или Ню Йорк?*

- Лондон.

☐ *Тилстрьом, Норман или Култи (тримата бивши шведски тенисисти, които се грижат за подготовката на Григор в академията "Good to Great")?*

- (През смях) Тилстрьом.

☐ *Топспин или бекспин?*

- Бекспин.

☐ *И за финал - най-важният въпрос: Блондинки или брюнетки?*

- Блондинки!

Ралица Милева 41-ва в Европа

Олимпийката Ралица Милева остана 41-ва от 74 участнички в квалификациите на Европейското първенство по спортна гимнастика за мъже и жени в Москва. Така тя не успя да се класира за индивидуалния многобой и финалите на отделните уреди, където продължават съответно първите 24 и най-добрите 8 на отделните уреди. 19-годишната столичанка събра 46.133 т., след 13.400 на прескок, 11.100 на смесена успоредка, 11.000 на греда и 10.633 на земя. Най-добър резултат в квалификациите постигна румънката Лариса Андреа Йордаке - 57.198 т., следвана от сънародничката си Диана Лаура Булимар с 56,132. На 3-то и 4-то място останаха руските Анастасия Гришина (56.065) и Алия Мустафина (56.057). Така българското участие на Евро 2013 приключи.

Михелич аут и за дербито с Литекс

Дисциплинарната комисия към БФС наказа за 2 мача Рене Михелич от Левски и така словенецът ще пропусне гостуването на Литекс днес. Дербито на XXIII кръг в "А" група е от 15.00 ч. в Ловеч и ще се предава по ТВ7. Халфът, изгонен в шампионатния мач с Локо Сф, е глобен и 800 лв. Двамата състезатели на "железничарите" с червени картони от дербито Том и Александър Бранеков са санкционирани само по 1 мач и глобени по 300 лв., и те изтърпяха наказанието си в повторния мач с Левски за купата в сряда.

"Наясно съм със състава. Очаквах Михелич да е наказан и комисията го наказа. Бяхме готови с вариант без него. Имаме намерение да поднесем изненади, дано се получат на терена. Казах и на футболистите, че трябва да очакват с нетърпение мачовете с Литекс, ЦСКА и Лудогорец", заяви Николай Митов.

ПРИЕМНА на кандидатите за народни представители от КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

23. 24. 25 МИР

ул."ПОЗИТАНО" и "КНЯЗ БОРИС I"

понеделник - петък
9.00 - 19.00 часа

горещ телефон
за предложения и мнения 986 28 54
e-mail: bsp_sofia_izbori2013@abv.bg

Райконен и Маса най-бързи в Бахрейн

Кими Райконен (Лотус-Рено) и Фелипе Маса (Ферари) постигнаха най-добри времена в свободните тренировки преди Гран при на Бахрейн. Бразилецът бе най-бърз сутринта при първите тестове и показа време 1.34.487 мин., като изпревари с 0.077 сек. съотборника си Фелипе Маса. Трети на 0.134 остана Нико Росберг (Мерцедес). Във втората сесия финландецът пък показа най-добро време за деня - 1.34.154, а до него се доближиха пилотите на Ред Бул Марк Уебър (+0.03 сек) и Себастиан Фетел (+0.128 сек).

Собственикът на Формула 1 Бърни Екълстоун пък обяви, че Гран при на Бразилия остава в календара, след като кметът на Сао Пауло обеща основен ремонт на пистата "Интерлагос".

Финландецът Кими Райконен с Лотус показа най-добро време във втората свободна тренировка на пистата "Дахир" край Манама, където днес са квалификациите, а утре стартът за Гран при на Бахрейн, IV кръг през сезона във Формула 1

гледайте

ПО ФИЛМ+
ТЕНИС
17.05 Монте Карло мастърс, II полуфинал
ФОРМУЛА 1
13.55 ГП на Бахрейн, квалификации
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
19.30 ГП на Америка, квалификации
ПО ЕВРОСПОРТ
КОНЕН СПОРТ
10.30 Пекин Мастърс
СНУКЪР
12.30, 21.30 Световно първенство
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СНУКЪР
16.30, 21.00 Световно първенство
ПО НОВА СПОРТ
СПИЙДУЕЙ
20.00 ГП на Европа в Бидгошч

УТРЕ

ПО ФИЛМ+
ФОРМУЛА 1
14.55 ГП на Бахрейн
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
10.50 "Сахир", II състезание
19.00 ГП на Америка
ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
14.15, 18.00, 21.00 Световно първенство
ЛЕКА АТЛЕТИКА
11.00 Маратон на Лондон
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.15 Лиеж - Бастон - Лиеж
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СНУКЪР
12.00, 21.00 Световно първенство
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.00 Обиколка на Турция, I етап

кратки

Юношите надвиха Грузия с дузпа

Националният отбор по футбол за юноши до 16 г. спечели с 6:5 след дузпи втория си мач от турнира на УЕФА за развитие на млади таланти срещу Грузия. В редовното време завърши 3:3, а при равенство победителят се определя чрез 11-метрови удари. Това е втора победа за "лъвчетата" след 2:0 срещу Кипър. Днес от 11.00 ч. е последният ни мач с Турция, който ще определи шампиона в турнира.